

Pla d'acció sectorial del sector de serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell



• Volum II. PLA D'ACCIÓ.
Desembre de 2018

«L'envelliment de la població és, abans que res i sobretot, una història de l'èxit de les polítiques de salut pública, així com del desenvolupament social i econòmic...» Gro Harlem Brundtland, directora general de l'Organització Mundial de la Salut (World Health Organization), 1999

Impulsa:



Redacció:



Avinguda Sant Jordi, 31. Solsona
www.raiels.cat

Núria Alamon i Beas
Judit Pardos i Jordana
Núria Serena i Fernández

Amb el suport de:



**Generalitat
de Catalunya**

SOC

Servei d'Ocupació
de Catalunya



MINISTERIO
DE EMPLEO
Y SEGURIDAD SOCIAL

SERVICIO PÚBLICO
DE EMPLEO ESTATAL

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de suport al desenvolupament local.

Índex

1/ Marc conceptual del model territorial de serveis de proximitat per a la gent gran de l'Urgell ...	3
2/ Línies estratègiques i objectius.....	7
2.1. Metodologia de treball.....	7
2.2. Objectius	8
2.3. Línies estratègiques o àmbits d'actuació	9
2.4. Perfils de professionals identificats.....	10
3/ Pla d'acció	14
3.1. Metodologia de treball.....	14
3.2. Estructura del pla d'acció sectorial	14
3.3. Quadre sintètic del Pla d'acció	16
3.4. Cronograma del Pla d'acció.....	17
3.5. Fitxes d'accions	19
4/ Pla de seguiment i estratègia d'implementació	95
4.1. Introducció	95
4.2. Marc organitzatiu	96
4.3. Funcionament de la implantació.....	99
4.4. Eines per a l'avaluació	100
4.5. Eines per a la comunicació del seguiment	100
4.6. Indicadors de seguiment.....	103
5/ Conclusions finals.....	108
6/ Referències bibliogràfiques	109
6.1. Bibliografia	109
6.2. Webgrafia.....	110

1/ Marc conceptual del model territorial de serveis de proximitat per a la gent gran de l'Urgell

El procés d'envelliment de la nostra societat actual està canviant: l'augment de l'esperança de vida, la millora de la qualitat dels serveis i les tendències demogràfiques en general ens estan marcant la necessitat de replantejar l'actual model territorial de serveis adreçats al col·lectiu de la gent gran, i, en especial, és urgent replantejar-lo a les zones rurals on els serveis de proximitat són encara més necessaris de reformular.

La diagnosi sectorial del serveis de proximitat a la gent gran de l'Urgell ha posat sobre la taula una sèrie de punts febles, però alhora, d'oportunitats que és important tenir en compte. Un aspecte clau, tanmateix, és la prioritat de replantejar el model territorial d'aquests serveis per tal d'aproximar-lo cada cop més a la ciutadania i als seus municipis d'origen per tal de personalitzar els serveis i adequar-los a les necessitats reals i a les característiques del territori.

El present Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell proposa posar en marxa un **model territorial de serveis de proximitat a la gent gran de l'Urgell** que parteixi dels següents principis:

a) En relació amb la tipologia de serveis:

- Model centrat en les persones
- Gent gran com un subjecte actiu i no passiu
- Diversificació de serveis
- Proximitat dels serveis

b) En relació amb la prestació d'aquests serveis:

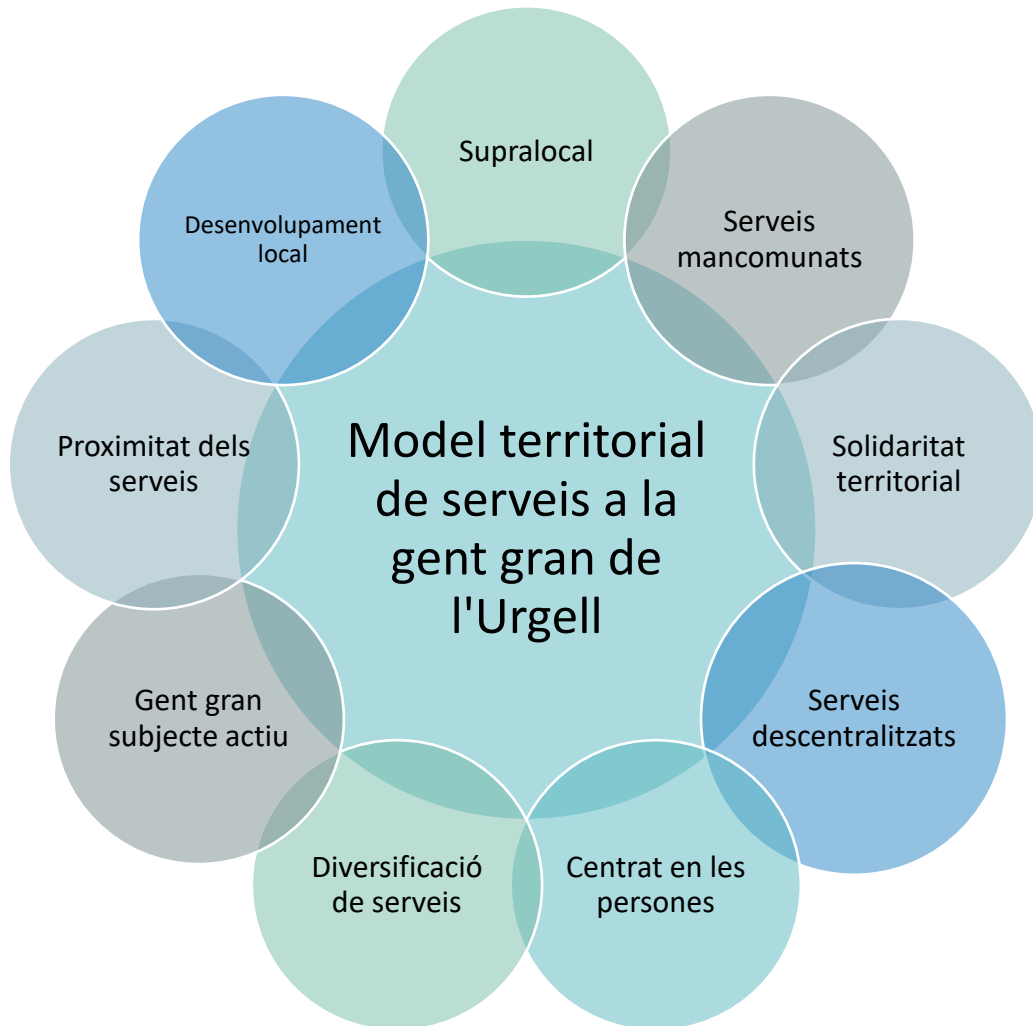
- Visió supralocal
- Mancomunar serveis
- Descentralització de serveis
- Principi d'equilibri i solidaritat territorial
- Afavoreix el desenvolupament local i promou l'ocupació

És imprescindible que l'**estratègia** en relació amb el **model de prestació de serveis sigui compartida per tots els ajuntaments de la comarca juntament amb el Consell Comarcal** per tal de cercar les millors fórmules que garanteixin un equilibri territorial i equitatiu entre els diferents municipis, per tal de garantir serveis de qualitat, propers i centrats en les necessitats reals que plantegen les persones grans que viuen als pobles de l'Urgell.

En aquest sentit, tant és important la conceptualització dels serveis (centrats en les persones, propers, diversos) com ho és la prestació d'aquests serveis (amb una visió supralocal, aplicant criteris d'equilibri i solidaritat territorial, amb serveis descentralitzats i mancomunats). Cal no oblidar també que un model d'aquestes característiques afavoreix l'economia local i comarcal ja

que promou serveis que poden oferir professionals i empreses del mateix territori, afavorint, per tant, el desenvolupament econòmic local i la creació d'ocupació.

Figura 1. Esquema gràfic del model territorial de serveis a la gent gran de l'Urgell



Font: elaboració pròpia

A l'hora de traslladar aquest Model territorial a la realitat de la comarca de l'Urgell és important identificar l'oferta actual de serveis estructurats, especialment, per mitjà de centres residencials públics i privats.

En el mapa que es mostra a continuació, es pot observar com a partir de la distribució d'aquests equipaments, s'han determinat fins a 5 eixos d'intervenció a nivell territorial en funció del radi d'acció dels serveis a la gent gran de l'Urgell.

Els eixos d'intervenció identificats actualment (marcats en cercles blaus) serien els següents:

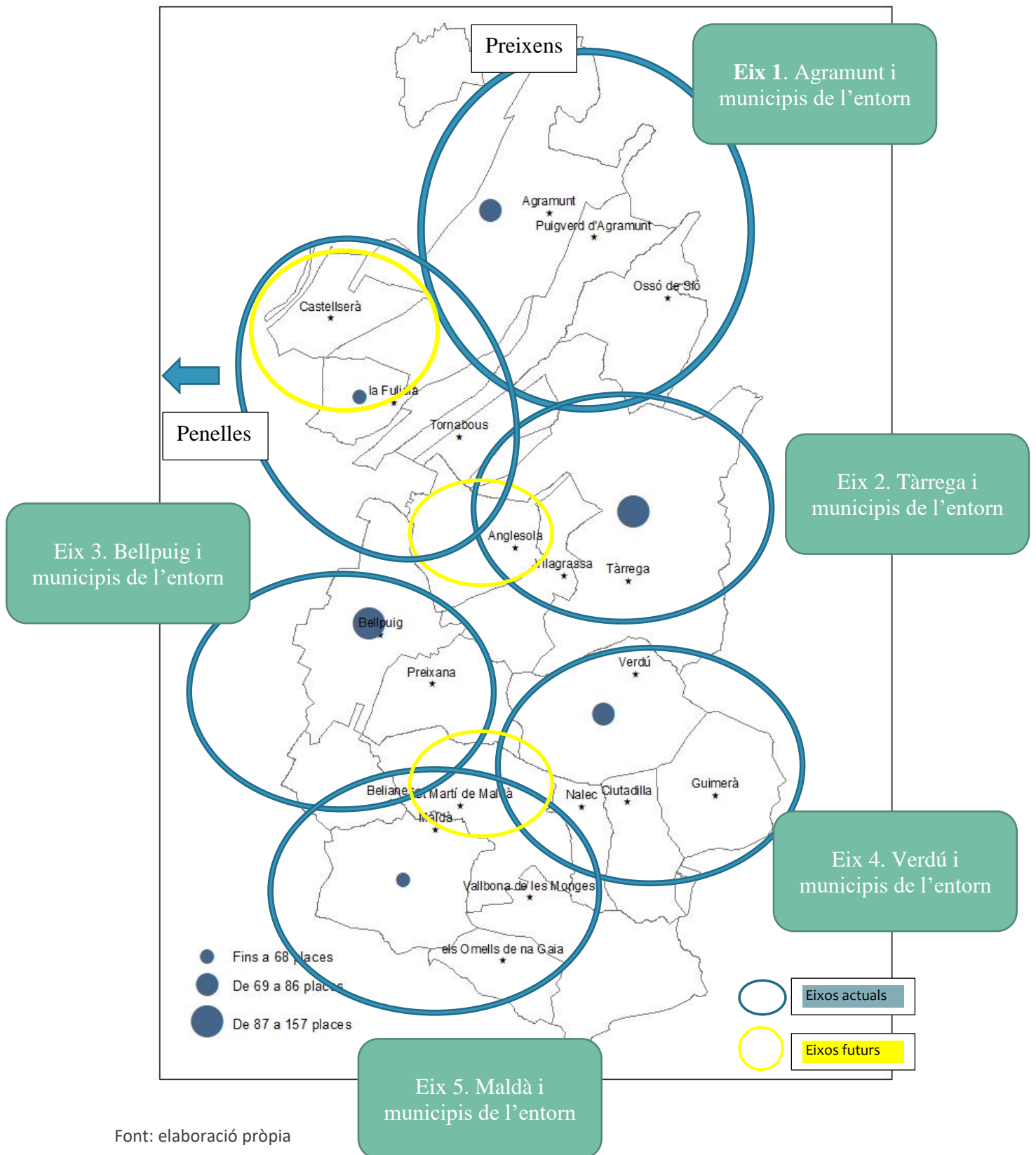
- Eix 1. Agramunt i municipis de l'entorn
- Eix 2. Tàrrrega i municipis de l'entorn
- Eix 3. Bellpuig i municipis de l'entorn
- Eix 4. Verdú i municipis de l'entorn
- Eix 5. Maldà i municipis de l'entorn

A banda dels eixos actuals (en blau), s'han identificat alguns possibles eixos de futur (en cercles grocs) que es podrien activar a partir de la posada en marxa de nous equipaments residencials i de l'ampliació notable dels actuals:

- El municipi d'Anglesola preveu ampliar l'actual centre de serveis i convertir-lo en una residència (podria reforçar l'eix 2 o constituir un eix propi juntament amb la Fuliola i Castellserà que preveu posar en marxa una nova residència
- El municipi de Sant Martí de Maldà també compta amb un projecte en disseny que podria reforçar els eixos 3, 4 o 5.

També val a dir que les dinàmiques dels serveis no sempre es concreten dins dels límits administratius comarcals, sinó que també es poden arribar a establir radis d'acció entre municipis de comarques veïnes (Noguera, Pla d'Urgell o les Garrigues)

Figura 2. Eixos d'intervenció territorial per radis d'acció dels serveis a la gent gran de l'Urgell



Font: elaboració pròpia

2/ Línies estratègiques i objectius

2.1. Metodologia de treball

Les línies estratègiques enumeren els grans objectius sectorials que es volen assolir per tal de fer front a les problemàtiques detectades en la diagnosi prèvia del territori, i que mitjançant el seu compliment faran possible l'assoliment de l'objectiu central.

Les línies d'actuació del **Pla d'acció sectorial del sector de serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell** s'han determinat, principalment, per mitjà de:

1. La **diagnosi sectorial dels serveis destinats a la gent gran de la comarca de l'Urgell**
2. Els resultats dels **espais de participació** que s'han dut a terme per copsar les opinions tant de professionals com del mateix col·lectiu de la gent gran.
3. El **treball tècnic**, es complementa, per una banda, amb la consulta a persones de perfil tècnic o expertes en aquest àmbit determinat i, per altra banda, amb una cerca d'experiències vinculades als serveis de proximitat adreçats a la gent gran i al desenvolupament local en el context de Catalunya, l'Estat Espanyol i Europa.

A continuació, es mostra un quadre resum dels **espais de participació** que s'han facilitat previs a la determinació de les línies estratègiques del Pla:

Taula 1. Espais de participació entorn del sector dels serveis a la gent gran de l'Urgell

DATES	ESPais DE PARTICIPACIÓ	RESULTATS
21/06/18	Taller grupal de diagnosi amb ens locals	<ul style="list-style-type: none">• Presentació dels objectius i la metodologia de la reacció del Pla sectorial als ens locals de la comarca• Participació de 12 representants d'ens locals de la comarca en el taller de diagnosi per identificar serveis actuals, projectes futurs, necessitats i propostes de millora.
04/07/18	Taller de diagnosi amb professionals i constitució de la Comissió de Seguiment	<ul style="list-style-type: none">• Participació de 16 representants del sector dels serveis d'atenció a la gent gran de la comarca de perfils diversos.• Constitució de la Comissió de Seguiment de la redacció del Pla.• DAFO dels serveis d'atenció a la gent gran de la comarca
Juliol i agost 2018	Grups de discussió amb gent gran dels municipis de l'Urgell	<ul style="list-style-type: none">• 25 grups de discussió corresponents als 20 municipis de la comarca més 5 nuclis de població d'alguns d'aquests municipis.• 25 fitxes resum de cada grup de discussió personalitzat per municipi i/o nucli de població.
Juliol-setembre 2018	Entrevistes a agents clau	<ul style="list-style-type: none">• 15 entrevistes a professionals de la comarca que ofereixen serveis d'atenció a la gent gran

17/10/18	Jornada de presentació de la diagnosi i taula rodona d'experiències	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosi sectorial presentada • 40 persones assistents • 3 experiències d'altres territoris participants en la jornada (les Garrigues, el Lluçanès i el Berguedà). • 3 experiències locals de l'Urgell participant al panell de la taula rodona local • Participació total de 35 persones
12/12/18	Presentació del Pla i taller de prioritització d'accions	<ul style="list-style-type: none"> • Pla d'acció presentat • 52 persones assistents • 5 Accions priorititzades per començar a desenvolupar al 2019

Font: Elaboració pròpia

2.2. Objectius

Els objectius adreçats a diferents nivells d'intervenció del model són els següents:

1. Implicar de manera activa totes les administracions del territori: ajuntaments i Consell comarcal.
2. Sensibilitzar els ens locals a l'hora de considerar el col·lectiu de la gent gran en una prioritat en el pressupost municipal.
3. Cercar fórmules de solidaritat territorial per mancomunar serveis.
4. Aplicar criteris de coordinació a tots els nivells:
 - a) Coordinació pública-pública (entre ajuntaments, amb el Consell Comarcal, entre serveis sanitaris i serveis socials, etc.)
 - b) Coordinació privats-privats (entre residències i centres de dia, entre professionals)
 - c) Coordinació públic-privada (entre ens locals, centres públics i privats, professionals, etc.)
5. Establir radis d'acció en la diversificació dels serveis.
6. Mobilitzar espais municipals o espais privats com a centres de serveis.
7. Visionar un model mancomunat a nivell comarcal i a nivell interterritorial (Garrigues-àmbit de Ponent).
8. Potenciar **l'ocupació de qualitat** en el sector dels serveis
9. Respectar per damunt de tot de la voluntat de la gent gran en relació amb el seu procés d'envelliment: a casa, en un centre de dia, en una residència.

2.3. Línies estratègiques o àmbits d'actuació

La diagnosi sectorial ha permès identificar 10 àmbits d'actuació estratègics per tal de donar entitat al *Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell* que es mostren al quadre següent:

Taula 2. Àmbits d'actuació

Àmbits d'actuació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell
Àmbit 1. Coordinació
Àmbit 2. Mobilitat
Àmbit 3. Professionalització de serveis de proximitat
Àmbit 4. Envel·liment actiu
Àmbit 5. Alimentació saludable
Àmbit 6. Habitatge
Àmbit 7. Comerç
Àmbit 8. Cura de la persona
Àmbit 9. Dinamització de col·lectius
Àmbit 10. Dinamització d'espais

Font: elaboració pròpia

2.4. Perfils de professionals identificats

En el marc del Pla d'acció, s'han identificat una sèrie de perfils professionals, alguns de caire públic i d'altres de caire privat, que es poden veure reforçats arran del Pla sectorial o, fins i tot, que es poden arribar a crear de nou perquè no existeixen a la comarca de l'Urgell i es consideren recomanables per poder ampliar la prestació de serveis de proximitat a la gent gran del territori.

A continuació, es mostren aquests perfils professionals identificats distribuïts pels àmbits estratègics d'actuació:

Àmbit 1. Coordinació

Dinamitzador/a comunitari

Aquesta figura treballa amb grups de persones per ajudar-los a millorar la qualitat de vida i dinamitzar la comunitat.

És un rol de coordinació a tots els nivells, entre els col·lectius de gent gran, els ens locals, les entitats socials i els centres residencials per a gent gran. A banda de la coordinació, també hauria de complir les funcions de dinamització de col·lectius i espais, planificació d'accions, supervisió de les iniciatives, identificar necessitats, etc.

Aquest perfil professional el poden exercir: el dinamitzador comunitari, l'educador social, el terapeuta ocupacional, l'integrador social, o l'animador sociocultural, o bé una persona que s'hagi format per a programar, planificar, executar i avaluar activitats a les associacions de cada municipi. Les seves jornades hauria de ser complertes i compartides entre el Consell Comarcal i diversos municipis.

Aquest perfil professional seria transversal a tot el Pla sectorial ja que tindria la responsabilitat de la coordinació, dinamització, planificació i supervisió en major o menor mesura de totes les accions del Pla.

Àmbit 2. Mobilitat

Taxista i Taxista acompanyant

Serien dos perfils professionals que es podrien complementar entre sí i que les accions de l'àmbit de la mobilitat adreçades a persones grans podrien reforçar els seus negocis particulars o animar-los a crear nous negocis (no hi ha llicències de taxis a tots els municipis, per exemple).

El perfil del taxista acompanyant és el que està menys desenvolupat al territori i seria una figura interessant per acabar de donar el servei complet a banda del trasllat de la persona gran quan ha de fer gestions, anar al metge, anar a comprar, recollir paquets a correus, etc. Sovint la persona gran ho agrairia de comptar amb una persona acompanyant per entendre millor les explicacions del metge, les gestions que hagi de fer o el suport en portar la compra o els paquets.

Àmbit 3. Professionalització de serveis

Gerontòleg/a

Aquest seria un perfil professional transversal per a la majoria dels àmbits d'actuació del Pla sectorial. Seria una persona especialitzada en gerontologia que podria aportar molts coneixements sobre el procés d'envelliment i els reptes que suposa des del punt de vista social, psicològic, econòmic, etc.

Auxiliar d'atenció sociosanitària a domicili

Aquest perfil professional dona suport a la gent gran que necessita organització, supervisió i assistència a les activitats de la vida diària. Centraria les seves funcions en persones que resideixen al seu domicili i /o en institucions socials. També podria fer les funcions d'assistent personal o acompanyant.

Tasques referides a l'atenció a la persona: higiene corporal i ajuda físicomotriu, control d'alimentació, control de medicaments.

Assistent personal o acompanyant Treballador/a familiar

Aquesta figura treballa amb persones que necessiten assistència per a ser totalment independents a la seva llar, i els permet mantenir-se al seu domicili el màxim temps possible. Aquest suport es pot basar en acompanyar a la persona a comprar o al metge, portar el dinar a domicili, ajudar-lo amb les factures o pagaments, acompanyar-la en la gestió de les incidències que pugui tenir en el dia a dia. Ser la persona referent quan sigui necessari.

També seria un perfil que potenciés la vessant de l'acompanyament per mitjà de l'escolta activa, de l'acompanyament en realitzar activitats lúdiques i de lleure que fomentin l'envelliment actiu.

Tasques referides a l'atenció de la llar: ordre i cura de la llar, neteja de l'habitatge, compra i preparació d'àpats, ajut en l'administració econòmica de la casa.

Tasques referides a activitats relacionades amb la vida quotidiana i de relació i comunicació amb l'exterior (acompanyar i facilitar a les persones per poder fer petites gestions, encàrrecs, diligències referides a la seva vida diària i personal, relació amb la seva família, amics i veïns).

Tasques educatives referides a processos d'adquisició i/o recuperació d'hàbits de la vida quotidiana i de relació entre els membres de la família.

Àmbit 4. Envelliment actiu

Gerontòleg/a

Aquest seria un perfil professional transversal per a la majoria dels àmbits d'actuació del Pla sectorial. Seria una persona especialitzada en gerontologia que podria aportar molts coneixements sobre el procés d'envelliment i els reptes que suposa des del punt de vista social, psicològic, econòmic, etc.

Àmbit 5. Alimentació saludable

Nutricionista
Dietista
Cuiner/a
Educador/a social
Monitor/a

Aquests serien alguns dels perfils professionals que es podrien vincular a les accions per promoure l'alimentació saludable entre les persones grans. Els perfils de nutricionista o dietista es podrien reforçar a l'hora de comptar amb professionals que conceptualitzessin les accions de sensibilització i les propostes a treballar amb la gent gran. Els perfils de cuiner/a o educador/monitor/a podrien ser de les persones que portessin a terme els tallers de cuina saludable o les accions directes de sensibilització amb el col·lectiu de la gent gran.

A banda, el perfil de la persona que estigués darrera del model de servei alimentari de proximitat (menjador escolar, menjador del centre de dia, bar, càtering) també es veuria reforçat per l'increment de volum de feina i de negoci que implicaria fomentar qualsevol dels serveis alimentaris que s'exposen en el Pla sectorial.

Àmbit 6. Habitatge

Professional del sector de la construcció

Professional del sector del manteniment de la llar (electricista, lampista, fontaner, etc.)

Aquests són perfils professionals que es podrien veure reforçats per les accions de l'àmbit 6 ja que serien professionals a tenir en compte a l'hora de dissenyar i executar els plans d'adaptabilitat funcional dels habitatges per afavorir un envelliment a casa segur i de qualitat. Per tant, si un dels objectius del Pla sectorial és posar la persona gran en el centre de les atencions i la seva voluntat és envellir a casa, és important comptar amb els professionals que ho poden fer possible per facilitar les adaptacions necessàries en cada domicili.

Àmbit 7. Comerç

Botiguer/a o comercial

El perfil professional de la persona que es responsabilitza del comerç local, amb una evident funcionalitat social afegida, és un perfil que per mitjà de les accions de l'àmbit 7 es pot veure reforçat. De ben segur, que és un perfil que es pot complementar amb altres tasques professionals com podria ser la venda ambulat de queviures, l'elaboració de plats combinats o tasques de manteniment i neteja (tant a nivell municipal com a nivell de domicilis particulars).

Àmbit 8. Cura de la persona

Fisioterapeuta
Osteòpata
Psicòleg/a
Auxiliar d'atenció sociosanitària
Educador/a social
Terapeuta
Monitor/a d'educació física
Podòleg/a
Perruquer/a
Professional de l'estètica
Treballador/a de la llar
Treballador/a familiar

Són diversos els perfils professionals que en el conjunt de possibles serveis de proximitat que es poden promoure, ampliar, coordinar i afavorir en el marc del Pla sectorial en sortirien reforçats. Són perfils professionals que ja existeixen al territori, però la possibilitat d'organitzar equips de professionals itinerants que de forma coordinada poguessin ampliar serveis a la gent gran, especialment, dels pobles més petits, afavoriria a la consolidació d'aquests professionals (ampliant la seva jornada laboral si ja estan treballant, enfortint els seus negocis si són autònoms o tenen empresa pròpia, creant nous llocs de treball vinculats als centres de serveis o als centres residencials que ho consideressin per poder ampliar els seus serveis actuals.

Àmbit 9. Dinamització de col·lectius

Dinamitzador/a comunitari

Aquesta figura treballa amb grups de persones per ajudar-los a millorar la qualitat de vida i dinamitzar la comunitat.

Àmbit 10. Dinamització d'espais

Dinamitzador/a comunitari

Aquesta figura treballa amb grups de persones per ajudar-los a millorar la qualitat de vida i dinamitzar la comunitat.

3/ Pla d'acció

3.1. Metodologia de treball

Un pla d'acció és un conjunt articulat d'accions que pretenen intervenir sobre un àmbit de política pública concret que en aquest cas, són els serveis adreçats a les persones grans. Les accions comparteixen una mateixa lògica i s'estructuren al llarg del període de vigència del pla. Té un horitzó temporal a curt i mitjà termini i mobilitza uns recursos que són identificats, normalment, des del seu inici.

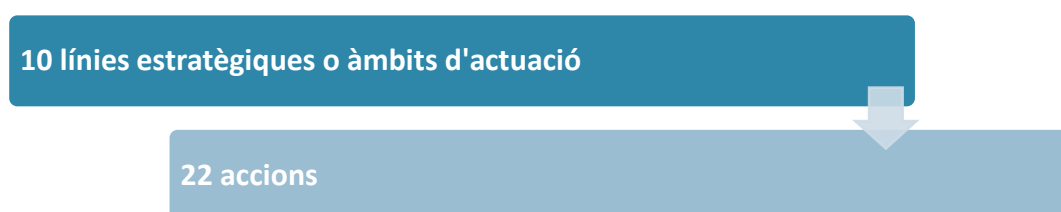
El pla d'acció és l'apartat clau del projecte, pel fet que recull i desenvolupa les estratègies i accions. Les accions (o activitats) són concretes i específiques i concentren el màxim valor afegit en termes de cost/impacte. Per tant, són accions que preveuen tenir un impacte positiu i significatiu sobre la població i el territori, en matèria de desenvolupament econòmic local i ocupació.

Les accions són les actuacions clau i essencials per a la viabilitat d'aquest **Pla sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell**. Són les que fan realitat els objectius fixats en els eixos estratègics i en l'objectiu central. Cada acció es presenta en una fitxa. En el moment que cadascuna de les accions s'implanti, caldrà transformar l'acció en el projecte, implicant els agents que correspongui i estimulants la cooperació públic-privada en el disseny i en la seva execució.

3.2. Estructura del pla d'acció sectorial

El **Pla sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell** es planteja que tingui una vigència de 5 anys (període 2010-2024) i s'estructura en 10 àmbits d'actuació o línies estratègiques i en 22 accions.

Figura 3. Estructura del pla d'acció sectorial



Font: elaboració pròpia

S'ha establert una codificació de les accions correlativa començant per les accions de l'àmbit d'actuació 1 i acabant per les accions de l'àmbit d'actuació 10.

El Pla d'Acció presenta cadascuna de les accions en una **fitxa**, que inclou la següent informació:

- a) **Objectius específics:** situació que s'espera aconseguir i mantenir-se com a conseqüència del projecte.
- b) **Descripció:** en què consisteix l'acció.
- c) **Activitats:** accions concretes i específiques que es fan per executar un projecte i produir uns resultats.
- d) **Referències:** relació d'iniciatives i projectes d'altres territoris o organismes que han impulsat accions similars, i que es poden tenir en compte per a l'execució de l'acció o com a referents a consultar.
- e) **Resultats:** conseqüència de l'execució de les activitats del projecte. Aquests hauran de ser precisos, mesurables i coherents i en alguns casos, són assimilables a productes.
- f) Identificació dels actors responsables de l'execució del projecte.
- g) Identificació de les **persones destinatàries** del projecte.
- h) **Pressupost:** cost estimat per al desenvolupament i execució de les activitats que conformen el projecte.
- i) Identificació de les **fonts de finançament** previstes.
- j) **Recursos humans, tecnològics i de serveis** necessaris per a dur a terme les activitats.
- k) **Indicadors de seguiment:** mesures (directes o indirectes) para esbrinar fins a quin grau es van assolint els resultats.
- l) **Cronograma d'execució:** representació en forma de seqüència temporal de les fases d'execució del projecte i les activitats previstes.

3.3. Quadre sintètic del Pla d'acció

Àmbit 1. Coordinació
A.1.1. Definir un model de coordinació general per impulsar la implementació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell
A.1.2. Crear un Taula de Concertació públic-privada del sector dels serveis a la gent gran de la comarca
Àmbit 2. Mobilitat
A.2.1. Impulsar un model de transport públic a la demanda
A.2.2. Ampliar l'oferta de servei de transport adaptat
Àmbit 3. Professionalització dels serveis
A.3.1. Programa per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis
A.3.2. Elaborar una guia de professionals que ofereixen serveis per a la gent gran a l'Urgell
A.3.3. Suport a la professionalització de professionals que es troben en situació no regulada
A.3.4. Programa de formació continuada en el sector en l'àmbit de Ponent
A.3.5. Impuls a la incorporació de clàusules de contractació pública socialment responsable
Àmbit 4. Envel·liment actiu
A.4.1. Acció de sensibilització vers els serveis sanitaris com a prescriptors d'envel·liment actiu
A.4.2. Elaborar un catàleg d'activitats culturals, lúdiques, esportives, formatives adreçades al col·lectiu de gent gran (innovadores, estimulants, creatives, suggerents)
A.4.3. Suport a l'impuls de projectes de foment de l'envel·liment actiu d'àmbit comarcal
Àmbit 5. Alimentació saludable
A.5.1. Programa de sensibilització entorn de l'alimentació saludable entre la gent gran
A.5.2. Programa d'impuls i coordinació de models de serveis alimentaris de proximitat per a la gent gran
Àmbit 6. Habitatge
A.6.1. Fórmules innovadores de compartir habitatge (cohabitatge sènior)
A.6.2. Programa d'assessorament per adaptabilitat funcional de la pròpia llar per un envel·liment segur i de qualitat
Àmbit 7. Comerç
A.7.1. Fórmules innovadores per donar suport a la funció social del comerç local respecte a la gent gran
Àmbit 8. Cura de la persona
A.8.1. Organització d'equips de professionals itinerants per diferents municipis per millorar el benestar personal de les persones grans
Àmbit 9. Dinamització de col·lectius
A.9.1. Suport i dinamització de les associacions de gent gran
A.9.2. Programa de voluntariat de suport a la gent gran
Àmbit 10. Dinamització d'espais
A.10.1. Estudi de les funcionalitats dels espais disponibles de cada municipi per ofertar serveis per a la gent gran
A.10.2. Sistema de posada en marxa dels serveis de proximitat en els espais i/o equipaments residencials dels pobles

3.4. Cronograma del Pla d'acció

	curt termini	mitjà termini		llarg termini	
	2019	2020	2021	2022	2023
ÀMBITS ESTRATÈGICS D'ACTUACIÓ					
Àmbit 1. Coordinació					
A.1.1. Definir un model de coordinació general per impulsar la implementació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell					
A.1.2. Crear un Taula de Concertació públic-privada					
Àmbit 2. Mobilitat					
A.2.1. Impulsar un model de transport públic a la demanda					
A.2.2. Ampliar l'oferta de servei de transport adaptat					
Àmbit 3. Professionalització dels serveis					
A.3.1. Programa per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis					
A.3.2. Elaborar una guia de professionals					
A.3.3. Suport a la professionalització de professionals que es troben en situació no regulada					
A.3.4. Programa de formació continuada en el sector en l'àmbit de Ponent					
A.3.5 Impuls a la incorporació de clàusules de contractació pública socialment responsable					
Àmbit 4. Envel·liment actiu					
A.4.1. Acció de sensibilització vers els serveis sanitaris com a prescriptors d'envel·liment actiu					
A.4.2. Elaborar un catàleg d'activitats pel col·lectiu de gent gran					
A.4.3. Suport a l'impuls de projectes de foment de l'envel·liment actiu					
Àmbit 5. Alimentació saludable					
A.5.1. Programa de sensibilització entorn de l'alimentació saludable					
A.5.2. Programa d'impuls i coordinació de models de serveis alimentaris de proximitat per a la gent gran					
Àmbit 6. Habitatge					
A.6.1. Fórmules innovadores de compartir habitatge (cohabitatge sènior)					
A.6.2. Programa d'assessorament per adaptabilitat funcional de la pròpia llar per un envel·liment segur i de qualitat					
Àmbit 7. Comerç					
A.7.1. Fórmules innovadores per donar suport a la funció social del comerç					
Àmbit 8. Cura de la persona					
A.8.1. Organització d'equips de professionals itinerants					
Àmbit 9. Dinamització de col·lectius					
A.9.1. Suport i dinamització de les associacions de gent gran					
A.9.2. Programa de voluntariat de suport a la gent gran					
Àmbit 10. Dinamització d'espais					
A.10.1. Estudi de les funcionalitats dels espais disponibles de cada municipi					
A.10.2. Sistema de posada en marxa dels serveis de proximitat en els espais i/o equipaments residencials dels pobles					

La temporització del cronograma s'ha a dut a terme a partir del **taller de prioritació d'accions** que es va dur a terme a l'acte de Presentació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell, a Tàrrega, juntament amb criteris tècnics necessaris per una correcta implementació del Pla.

Els resultats del taller a nivell de vots que van registrar les diferents accions del Pla són els següents:

Resultats Taller de prioritació d'accions	Núm. vots
Àmbit 1. Coordinació	
A.1.1. Definir un model de coordinació general per impulsar la implementació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell	2
A.1.2. Crear un Taula de Concertació público-privada	5
Àmbit 2. Mobilitat	
A.2.1. Impulsar un model de transport públic a la demanda	24
A.2.2. Ampliar l'oferta de servei de transport adaptat	17
Àmbit 3. Professionalització dels serveis	
A.3.1. Programa per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis	2
A.3.2. Elaborar una guia de professionals	6
A.3.3. Suport a la professionalització de professionals que es troben en situació no regulada	14
A.3.4. Programa de formació continuada en el sector en l'àmbit de Ponent	2
A.3.5 Impuls a la incorporació de clàusules de contractació pública socialment responsable	1
Àmbit 4. Envel·liment actiu	
A.4.1. Acció de sensibilització vers els serveis sanitaris com a prescriptors d'envel·liment actiu	6
A.4.2. Elaborar un catàleg d'activitats pel col·lectiu de gent gran	3
A.4.3. Suport a l'impuls de projectes de foment de l'envel·liment actiu	2
Àmbit 5. Alimentació saludable	
A.5.1. Programa de sensibilització entorn de l'alimentació saludable	6
A.5.2. Programa d'impuls i coordinació de models de serveis alimentaris de proximitat per a la gent gran	8
Àmbit 6. Habitatge	
A.6.1. Fórmules innovadores de compartir habitatge (cohabitatge sènior)	5
A.6.2. Programa d'assessorament per adaptabilitat funcional de la pròpia llar per un envel·liment segur i de qualitat	9
Àmbit 7. Comerç	
A.7.1. Fórmules innovadores per donar suport a la funció social del comerç	5
Àmbit 8. Cura de la persona	
A.8.1. Organització d'equips de professionals itinerants	12
Àmbit 9. Dinamització de col·lectius	
A.9.1. Suport i dinamització de les associacions de gent gran	4
A.9.2. Programa de voluntariat de suport a la gent gran	17
Àmbit 10. Dinamització d'espais	
A.10.1. Estudi de les funcionalitats dels espais disponibles de cada municipi	2
A.10.2. Sistema de posada en marxa dels serveis de proximitat en els espais i/o equipaments residencials dels pobles	11

3.5. Fitxes d'accions

A continuació s'inclouen les fitxes de les 22 accions que integren el Pla d'acció estructurades en els 10 àmbits d'actuació estratègics que ja s'han identificat prèviament.

Cada acció es mostra per mitjà d'una fitxa estructurada per facilitar la seva comprensió i implementació futura.



Àmbit 1. Coordinació

La coordinació és un aspecte clau per poder impulsar el Pla d'acció i és tant necessària a nivell públic-públic entre les diferents administracions locals, com també entre entitats privades i entre públics i privats. Els tres nivells són essencials per establir un full de ruta compartit, acordar consensos i establir prioritats de forma conjunta.

A.1.1. Definir un model de coordinació general per impulsar la implementació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell

A.1.2. Crear un Taula de Concertació públic-privada del sector dels serveis a la gent gran de la comarca

ACTUACIÓ A.1.1.	Definir un model de coordinació general per impulsar la implementació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell
Àmbit	Àmbit d'actuació 1. Coordinació
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posar en marxa un nou model territorial dels serveis de proximitat adreçats a la gent gran de l'Urgell. 	
Descripció	
<p>La principal determinació que s'exposa en aquest Pla d'acció sectorial és la necessitat de replantejar el model territorial de serveis de proximitat per a la gent gran de la comarca de l'Urgell per tal d'aproximar-se als principis que s'han establert com a marc conceptual de partida: un model centrat en les persones, on les persones grans siguin un subjecte actiu i no passiu, amb diversificació de serveis i, alhora, proximitat d'aquests serveis. Al mateix temps, en relació amb la prestació de serveis, ha de ser un model amb visió supralocal, on sigui possible mancomunar serveis i descentralitzar-los aplicant un principi d'equilibri i solidaritat territorial per tal d'afavorir, en última instància, el desenvolupament local i promoure l'ocupació.</p> <p>Per tal de poder fer possible aquest replantejament cal redefinir aspectes de funcionament actuals i posar les bases d'una coordinació general que faciliti els punts de trobada de totes les parts. Actualment, no existeix aquesta figura dins del Consell Comarcal de l'Urgell per tal de poder canalitzar la implementació de les diferents actuacions integrades dins d'aquest Pla d'Acció.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Contractació d'una persona que faci les funcions de coordinació general del Pla d'Acció, de dinamitzadora comunitària i punt de referència per a la gent gran, fent treball de poble a poble, sempre en coordinació amb Serveis Socials del Consell Comarcal, per ampliar així les cobertures d'atencions més enllà de necessitats bàsiques, i també en coordinació amb Promoció Econòmica, del Consell Comarcal, per afavorir al mateix temps l'ocupació i la dinamització de l'economia local entorn d'aquest sector sociosanitari.</p> <p>Fase 2. Fer l'acompanyament i impulsar els mecanismes necessaris per posar en marxa el nou model territorial de serveis de proximitat de forma coordinada amb tots els actors públics i privats i amb els mateixos destinataris.</p> <p>Fase 3. Seguiment i acompanyament en l'execució de les actuacions incloses en el Pla d'Acció.</p>	
Referències	
<ul style="list-style-type: none"> - Plataforma EMPIC. Consell Comarcal de les Garrigues. https://empic.cat/ La coordinació general del projecte i la seva dinamització van a càrrec d'una persona tècnica que n'és la responsable per al seu bon funcionament i implementació. - Programa de dinamització de la gent gran. El Berguedà. http://www.bergueda.cat/sinicia-programa-dinamitzacio-gent-gran/ 	

A partir del mes de març i fins a finals de 2019, 5 municipis del Berguedà disposen d'un dinamitzador de la gent gran. Concretament, són l'Espunyola, Montclar, Montmajor, Olvan i St. Julià de Cerdanyola. El programa és possible gràcies al conveni entre el Consell Comarcal del Berguedà i la Diputació de Barcelona. El dinamitzador fa una atenció presencial i setmanal a cadascun dels municipis.

El programa vol fomentar projectes de participació i animació de la gent gran, promoure la creació de projectes arrelats al municipi i donar suport a la infraestructura municipal, a nivell de recursos humans, amb l'objectiu de generar dinàmiques participatives en el col·lectiu de les persones grans. En definitiva, es vol dinamitzar en tot el què fa referència a la seva organització, associacionisme, participació social, creació d'espais col·lectius i capacitat organitzativa.

- **Pla d'Actuació dels Serveis de Proximitat a les persones del Pallars Jussà.** Consell Comarcal del Pallars Jussà. L'objectiu principal del Pla consisteix en identificar les necessitats de les persones (en especial de les persones grans) del Pallars Jussà per establir possibles línies d'actuació en el disseny de polítiques encarades a fomentar els serveis de proximitat per millorar la qualitat de vida dels habitants de la comarca. Així, es pretén incorporar una gamma de serveis actualment inexistents que afavoreixin d'una banda, fixar la població actual al territori facilitant el seu dia a dia, de l'altra, intentar recuperar la població jove o adulta i, per últim, generar ocupació a la població que actualment es troba en situació d'atur.

<http://www.pallarsjussa.cat/desenvolupamentpallars/pdf/Servei%20a%20les%20persones/Pla%20d%E2%80%99Actuaci%C3%B3%20dels%20Serveis%20de%20Proximitat%20a%20les%20persones%20del%20Pallars%20Juss%C3%A0.pdf>

- **Agència d'Atenció a les Persones amb Dependència.** Ajuntament de Mataró
L'Agència d'Atenció a les Persones amb Dependència pretén oferir a la població un conjunt de serveis destinats a millorar les condicions de vida i afavorir la participació activa de les persones grans de més de 65 anys i de les persones menors de 65 anys amb un grau de discapacitat reconegut mínim del 33% o amb dependència des de l'eficàcia i l'eficiència en la gestió, a través d'una porta única d'accés al ciutadà, des d'on s'ofereix atenció, informació i orientació procurant millorar la qualitat i adaptant els recursos existents a les necessitats dels usuaris.

http://www.mataro.cat/web/portal/ca/serveis_socials/agencia_atencio_dep/index.html

Resultats

1. Model de coordinació general per implementar el Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell estructurat i en funcionament.
2. Persona coordinadora del Pla d'acció sectorial contractada.

Actors responsables

- Consell Comarcal de l'Urgell
- Ajuntaments de la comarca de l'Urgell
- Empreses i professionals que ofereixen serveis a les persones grans de la comarca de l'Urgell.

Hi ha d'haver una coresponsabilitat pública i privada per aconseguir aquesta coordinació i per posar les bases per implementar el Pla.

Destinataris

- Ajuntaments de la comarca de l'Urgell
- Col·lectiu de gent gran de la comarca de l'Urgell i les seves famílies

<ul style="list-style-type: none"> - Empreses i professionals que ofereixen serveis a les persones grans de la comarca de l'Urgell
Pressupost
<ul style="list-style-type: none"> - Contractació d'una persona tècnica que realitzi la coordinació general del nou model territorial de serveis de proximitat per a la gent gran de l'Urgell. El cost brut anual d'una persona tècnica seria d'uns 39.220€.
Fons de finançament
<ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida .
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Persona tècnica que faci les funcions de coordinació general del Pla d'Acció, de dinamitzadora comunitària i punt de referència per a la gent gran a nivell local i comarcal. - Espai de treball per aquesta persona tècnica al Consell Comarcal i espais de treball puntuals en els diferents municipis de la comarca per aproximar-se a les necessitats locals de la gent que hi resideix.
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Grau d'implementació de les accions del Pla d'acció sectorial durant els diferents anys d'execució del projecte (grau alt, mitjà o baix).
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mes 1-3 > Cerca de fons de finançament per aconseguir la contractació d'aquesta persona tècnica. - Mes 4 i següents > Posada en marxa del pla de treball de la persona contractada per poder dur la coordinació general i implementació del Pla sectorial del serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell.

ACTUACIÓ A.1.2. Crear un Taula de Concertació públic-privada del sector dels serveis a la gent gran de la comarca	
Àmbit	Àmbit d'actuació 1. Coordinació
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estructurar un mecanisme de coordinació general en aquest sector a nivell comarcal que integri agents públics i privats. 	
Descripció	
<p>Actualment, no existeix a la comarca de l'Urgell un espai formal de treball i d'intercanvi dels i les professionals que treballen amb el col·lectiu de la gent gran que es reuneixi de forma periòdica i que integri entitats públiques i privades.</p> <p>Per aquest motiu, per tal de contribuir a una millora de la coordinació i del treball compartit dins de la comarca de l'Urgell entorn de la població envellida, es proposa la creació d'una Taula de Concertació de gent gran que faciliti l'apropament de totes les entitats i agents que treballen per un mateix objectiu i amb un mateix perfil d'usuari. La finalitat d'aquesta Taula de concertació de gent gran és la de poder compartir coneixements, conèixer professionals i àmbits de treball, detectar necessitats de serveis i professionals, fomentar el treball en xarxa, coresponsabilitzar serveis i no duplicar recursos i, en definitiva, sumar un marc d'informació i experiències comunes per fer front a la resolució de problemàtiques, situacions complexes i també impulsar projectes conjunts motivadors i accions de prevenció i sensibilització.</p> <p>Per a aquesta acció, es pot partir de l'antecedent de la constituïda Comissió de Seguiment durant el procés de redacció del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell com a referent per tal d'impulsar amb les entitats, professionals i administracions integrades a aquesta Comissió la formalització de la Taula de Concertació de la Gent Gran de l'Urgell.</p>	
Activitats	
<p>La composició de la taula de concertació ha de ser mixta (públic-privat), plural i representativa en sentit ampli, que integri tots els agents públics i privats de la comarca de l'Urgell que tenen algun vincle amb els serveis de proximitat que s'adrecen al col·lectiu de gent gran del territori.</p> <p>Fase 1. Constitució de la Taula de Concertació. En el moment de constituir la Taula de Concertació, es proposa convidar els següents agents, prèviament validats pel Consell Comarcal de l'Urgell en el moment de posar en marxa aquest projecte, i que un cop convidats, hauran de confirmar el seu interès i compromís en prendre part activa a la Taula de Concertació:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Consell Comarcal de l'Urgell (Àrea de Serveis Socials i Àrea de Promoció Econòmica) ▪ Ajuntaments de la comarca ▪ Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Urgell ▪ Altres associacions de gent gran que hi estiguin interessades ▪ Associació Alba ▪ Creu Roja Urgell ▪ Centres d'atenció primària (Agramunt, Tàrraga i Bellpuig) ▪ Residències i centres de dia (públiques i privades) ▪ Centre de serveis d'Anglesola ▪ Associació d'Alzheimer Tàrraga i Comarca ▪ Fundació privada tutelar Terres de Lleida ▪ Empreses privades i professionals que ofereixen diversos serveis al col·lectiu de gent gran (transport, neteja, suport a domicili, càtering, acompanyaments, etc.) 	

Fase 2. Definir les funcions de la Taula de Concertació. Algunes de les funcions de la Taula podrien ser les següents:

- Coordinar i supervisar el grau d'implementació de les actuacions del Pla d'Acció, així com participar activament en el disseny, execució i seguiment d'alguna de les accions que ho requereixin.
- Constituir un espai obert de debat per analitzar necessitats que presenti el sector i proposar mesures correctores de forma conjunta.
- Donar suport a iniciatives empresarials de caire públic o privat encaminades a millorar la prestació de serveis de proximitat a la gent gran de l'Urgell.
- Avaluar la possibilitat d'un acompanyament a l'hora d'ampliar serveis que s'estiguin oferint en un municipi i tinguin la voluntat d'expandir-se a la resta de la comarca (Associació Alzheimer, Creu Roja, Programa Sempre acompanyats de l'Ajuntament de Tàrraga, entre d'altres).

Fase 3. Definir la dinàmica de funcionament de la Taula de Concertació. Ha de ser un espai plural i dinàmic i les funcions que ha de tenir es poden anar redefinint de forma participativa entre els seus propis membres de forma regular.

Fase 4. Posada en marxa de la Taula de Concertació dels serveis a la gent gran de l'Urgell. La coordinació d'aquesta taula per tal d'afavorir el seu funcionament regular i estable anirà a càrrec de la persona tècnica encarregada de la implementació del Pla d'acció sectorial dels serveis a la gent gran.

Referències

- **Berguedà en Xarxa. Taula de la gent gran** <http://www.bergueda.cat/serveis/bergueda-en-xarxa/>
Els objectius de la Taula de gent gran són el coneixement mutu dels professionals que intervenen amb el col·lectiu de gent gran, consensuar criteris d'intervenció i circuits de derivació, disposar de dades comarcals que permetin conèixer la realitat de la gent gran, formació als professionals de l'àmbit de la gent gran i accions de sensibilització per promoure la prevenció de les situacions de risc en la gent gran.

Resultats

1. Taula de Concertació dels serveis a la gent gran de l'Urgell constituïda i en funcionament.
2. Mínim de 3 trobades anuals de la Taula de Concertació.
3. Representativitat de més d'un 60% d'agents públics del total dels de la comarca
4. Representativitat de més d'un 60% d'agents privats del total dels de la comarca

Actors responsables

- Consell Comarcal de l'Urgell
- Ajuntaments de la comarca
- Professionals del sector públic i privat que treballen amb el col·lectiu de la gent gran a la comarca de l'Urgell.
- Associacions representants del col·lectiu de la gent gran de l'Urgell

Destinatari

- Col·lectiu de gent gran de la comarca de l'Urgell i les seves famílies

Pressupost

- Persona tècnica que faci la coordinació de la Taula de Concertació de la Gent Gran de l'Urgell. Dedicació d'1 persona tècnica amb el 20% de dedicació durant 12 mesos que representa 7.836€.

Fonts de finançament

<ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida.
<p>Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Persona tècnica que faci les funcions de coordinació general de la Taula de Concertació a l'hora de convocar-la i dinamitzar-la. - Espai de treball on realitzar les reunions de la Taula de Concertació (els espais de trobada poden ser itinerants dins del territori per afavorir la presa de contacte amb les diferents realitats comarcals). Cal que disposin de taules, cadires, pantalla i projector i connexió a Internet.
<p>Indicadors de seguiment</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre de trobades anuals de la Taula de Concertació. - Grau de representativitat dels agents públics del total dels de la comarca - Grau de representativitat dels d'agents privats del total dels de la comarca - Mitjana de participació dels membres de la Taula de Concertació en les reunions de treball que es convoquin.
<p>Cronograma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mes 1-2 > Constitució de la Taula de Concertació - Mes 3 > Definir les funcions i la dinàmica de funcionament de la Taula - Mes 4 i següents > Posada en marxa de la Taula



Àmbit 2. Mobilitat

La mobilitat és un dels aspectes que afecta més directament el procés d'envelliment de les persones, tant la mobilitat pròpia amb cotxe privat com la mobilitat amb transport públic. Per tant, aquest és un dels aspectes que més han posat en relleu les persones grans de la comarca i n'han ressaltat les deficiències i mancances. Es tracta d'un dels àmbits del Pla d'Acció de major importància per tal de fomentar una major autonomia de les persones grans de l'Urgell i alhora millorar la seva qualitat de vida.

Actuacions

A.2.1. Impulsar un model de transport públic a la demanda

A.2.2. Ampliar l'oferta de servei de transport adaptat

ACTUACIÓ A.2.1. Impulsar un model de transport públic a la demanda a l'Urgell	
Àmbit	Àmbit d'actuació 2. Mobilitat
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Facilitar la mobilitat de la població més gran de la comarca quan ho necessiti. ▪ Potenciar un model de transport a la demanda adient a les necessitats de la població i adaptat a les característiques de la comarca de l'Urgell. 	
Descripció	
<p>La necessitat principal que s'ha identificat per mitjà dels grups de discussió amb la gent gran dels diferents municipis de la comarca de l'Urgell és el transport. Constaten que l'oferta de transport regular actual és totalment insuficient en la majoria de municipis i, a part, els horaris i les freqüències de pas no s'ajusten a les seves necessitats horàries, especialment, com a primer motiu necessari, per poder anar al metge, ja sigui al CAP (Bellpuig, Agramunt o Tàrraga) o als especialistes a Lleida o Barcelona.</p> <p>El segon motiu pel qual la gent gran que no té vehicle propi o ja no té possibilitats de conduir requereix del transport, després del metge, és la compra de queviures o altres productes, especialment, quan al seu municipi de residència no hi ha comerços o són molt escassos i amb oferta limitada. Tot i així, a mesura que les persones envelleixen, tampoc el transport de línia regular per anar a comprar a altres municipis dona resposta a les seves necessitats, ja que el pes de la compra, juntament amb les dificultats de mobilitat d'algunes persones, impossibiliten que el puguin emprar (dificultats per suportar el pes de les bosses tant a l'hora de carregar-les a l'autobús com a l'hora de traslladar-les des de la parada fins al seu domicili, tenint en compte que hi ha pobles on la parada es troba certament allunyada del nucli urbà).</p> <p>En aquest sentit, l'oferta insuficient de transport públic s'acostuma a suplir per mitjà de la família i la xarxa informal (amistats i veïnatge). Tanmateix, no sempre hi ha aquesta opció disponible i algunes persones grans tampoc tenen aquesta xarxa informal molt ben trabada. Comptar amb els veïns o els familiars per al transport és una opció no formalitzada que genera dependència i poca autonomia personal de les persones grans, afectant en major mesura a les dones grans, ja que sovint no tenen carnet de conduir ni vehicle propi i són les que més pateixen la sensació d'aïllament en alguns municipis molt mal comunicats en termes de transport regular.</p> <p>Per aquest motiu, es planteja la possibilitat de crear un model de sistema de transport a la demanda, principalment, dirigit a persones grans, que a la comarca de l'Urgell pugui corregir aquestes dificultats que es fan paleses per una població envellida i distribuïda en pobles petits i allunyats que compten amb un sistema de transport públic regular deficient o gairebé inexistent que complica en escriure les seves possibilitats de mobilitat.</p> <p>De fet, tenint en compte que el servei de transport públic regular és totalment deficitari pel baix nombre d'usuaris que té, posar un marxa un servei amb vehicles (taxi) a la demanda pot esdevenir un servei molt més eficient i sostenible que no les línies públiques regulars actuals.</p> <p>Es tractaria d'un servei de transport flexible que, principalment, permetria connectar els habitants (en especial, el col·lectiu de gent gran) dels nuclis més rurals i petits amb els municipis més grans o amb la capital comarcal. La gestió d'aquest servei podria anar a càrrec del Consell Comarcal de l'Urgell amb el suport de tots els municipis i per mitjà d'un acord amb el Departament de Territori i Sostenibilitat.</p>	

Activitats

A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:

Fase 1. Analitzar els principals eixos viaris actuals a la comarca, la distribució de la població a nivell geogràfic i les relacions de mobilitat actualment existents (radis d'acció dels tres CAPS en relació amb els pobles que cobreixen, i dels hàbits de compra de la gent gran per establir connexions entre municipis petits i municipis més grans amb més oferta diversa de productes i serveis)

Fase 2. Analitzar el perfil de demanda que podria sol·licitar aquest tipus de servei (col·lectius, motivacions del viatge, altres necessitats de serveis complementaris amb el trajecte que podrien realitzar, llocs de residència, destinacions sol·licitades, horaris de demanda, etc.)

Fase 3. Analitzar el perfil de professionals que podrien realitzar aquest servei de transport (taxis, empreses de lloguer de vehicles, etc.) i identificar el seu interès i condicionants.

Fase 4. Analitzar diferents models possibles de sistemes de transport comarcal professional que existeixen a Catalunya per avaluar la seva adaptació per ser replicables a l'Urgell.

Fase 5. Determinar quin model (o si s'escau, quins models) s'escullen per implementar a la comarca de l'Urgell i definir el seu funcionament.

D'acord amb l'anàlisi duta a terme dels col·lectius demandants del servei i de les empreses que el poden oferir, es determinarà si cal escollir un únic model vàlid per tota la comarca o és preferible aplicar més d'un model en funció de les necessitats de cada àrea de la comarca tenint en compte que es tracta d'un territori amb diferències en relació a la mobilitat i transport públic.

Un cop determinats el model o models, caldrà definir el seu funcionament en matèria de coordinació del servei, del conveni amb les empreses de transport, dels preus i recorreguts pactats, etc.

Fase 6. Realització dels tràmits administratius necessaris per la posada en marxa del model/s escollits.

- Signatures de convenis per aconseguir el finançament
- Signatura d'un acord amb els professionals que puguin impartir el servei
- Prova pilot pels 6 primers mesos per identificar mesures correctores, si s'escau
- Aplicar les millores identificades
- Posar en funcionament el sistema de forma permanent
- Establir mesures d'avaluació del servei

Referències

- **Transport a la demanda amb taxis**
Consell Comarcal del Berguedà: <http://www.bergueda.cat/samplia-transport-demanda-bergueda/>
Ajuntament d'Alella www.alella.cat/document.php?id=1250
Ajuntament de Castellar del Vallès: www.castellarvalles.cat/10990/descriptiu/-1466
- **Transport a la demanda amb autobús i amb rutes ja establertes** entre municipis de la mateixa comarca que complementen les rutes de transport públic regular
Referència: convenis entre l'empresa d'autobús TEISA i diversos Consells comarcals com el de la Garrotxa, la Selva i el Ripollès. www.teisa-bus.com/ca/transport-demanda

<ul style="list-style-type: none"> - Transport a la demanda amb vehicle mixte de passatgers, mercaderies i missatgeria Referències: Consell Comarcal de l'Alt Urgell amb el vehicle conegut com la Lletera que va de la Vall de la Vansa i Tuixent cap a la Seu d'Urgell: http://www.alturgell.cat/Transports_a_la_demanda
Resultats
<ol style="list-style-type: none"> 1. Servei de transport a la demanda en funcionament a la comarca de l'Urgell. 2. Valoració positiva per part dels usuaris i dels professionals que fan el servei. 3. Mínim de 3 línies en funcionament el 1er any
Actors responsables
<ul style="list-style-type: none"> - Consell Comarcal de l'Urgell - Ajuntaments de la comarca - Professionals de la comarca que puguin impartir el servei de transport a la demanda
Destinatari
<ul style="list-style-type: none"> - Persones grans sense cotxe i/o residents en poblacions amb manca de serveis de transport públic (preferiblement) - Altres persones que tinguin necessitats de mobilitat no cobertes pels serveis regulars de transport existents
Pressupost
<ul style="list-style-type: none"> - Dedicació d'1 tècnic/a amb el 40% de dedicació durant 5 mesos per posar en marxa el servei que equivaldria a 6.535€. - Dedicació d'1 persona tècnica a un 40% de dedicació durant 12 mesos per coordinar el funcionament diari del servei que equivaldria a uns 15.600€.
Fonts de finançament
<ul style="list-style-type: none"> - Conveni amb el Departament de Territori i Sostenibilitat per incloure aquesta proposta dins del Pla de transport de viatgers de Catalunya 2017-2020. Per mitjà d'una línia d'ajut d'aquest departament es podrien obtenir recursos econòmics per posar en marxa aquest servei gestionat des del Consell Comarcal de l'Urgell. - Establiment de conveni amb les empreses o professionals del transport per establir uns preus cofinançats dels serveis oferts en el marc d'aquest model de transport a mida a l'Urgell.
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis per la posada en marxa del servei. - Recursos humans propis per la coordinació del funcionament regular del servei.
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'usuaris/es del servei - Nombre de professionals (taxistes) que participen del servei - Nombre de línies en funcionament el primer any - Grau de satisfacció del servei per part de les persones usuàries - Grau de satisfacció del servei per part dels professionals que l'imparteixen - Enquesta de satisfacció entre els usuaris i els professionals taxistes
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mes 1-3 > Analitzar els principals eixos viaris actuals a la comarca, la distribució de la població a nivell geogràfic i les relacions de mobilitat actualment existents. - Mes 3-4 > Analitzar el perfil de demanda que podria sol·licitar aquest tipus de servei i analitzar el perfil dels professionals que podrien impartir aquest servei. - Mes 5-6 > Analitzar diferents models possibles i determinar el model més adient - Mes 6-7 > Realitzar els tràmits, acords i convenis necessaris per posar en marxa el servei 6 mesos de prova pilot.

ACTUACIÓ A.2.2. Ampliar l'oferta de servei de transport adaptat	
Àmbit	Àmbit d'actuació 2. Mobilitat
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Redefinir el servei de transport adaptat de la comarca ▪ Ampliar la cobertura territorial del servei 	
Descripció	
<p>D'acord amb la publicació "Bases per a la promoció de l'envelliment actiu i saludable", de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (Imsero, 2011), la qualitat de vida de les persones depèn, en bona part, de l'entorn on viuen i per on es mouen. Les limitacions físiques de tipus personals, doncs, no són l'únic motiu que determina una mobilitat reduïda per a moltes persones grans. També hi poden contribuir les dificultats d'accessibilitat produïdes per l'absència d'un transport adequat, la presència de barreres arquitectòniques o la insuficiència d'espais exteriors segurs, propers i adequats per al passeig o l'esbarjo.</p> <p>L'entorn ha de permetre a la persona actuar i desenvolupar totes les seves potencialitats i expectatives, ja sigui en nuclis urbans o en zones rurals. Els espais exteriors i els edificis, el transport i les llars són tres elements amb una forta influència sobre la mobilitat de les persones.</p> <p>La diagnosi prèvia ha fet palesa una important mancança en relació amb el transport en general, però també específicament, amb el transport adaptat per a persones amb dificultats de mobilitat, ja que la comarca de l'Urgell compta amb pocs vehicles adreçats a aquesta finalitat i això afecta directament a la possibilitat de ser un servei que doni resposta a les necessitats reals de la comarca.</p> <p>Des del Consell Comarcal de l'Urgell es compta amb tan sols 1 vehicle adaptat, tanmateix hi ha algunes residències i centres de dia que en tenen de propis, i també l'Associació Alba. En aquest sentit, s'apunta a la necessitat d'establir un marc de col·laboració conjunta entre les administracions i entitats privades que compten amb aquest tipus de vehicles per tal d'optimitzar recursos i coordinar-se millor per poder ampliar tant el nombre de serveis com el radi d'acció d'aquests serveis per ampliar les cobertures al màxim d'usuaris/es potencials d'un servei de transport adaptat a la comarca (ja sigui com a servei regular com puntual).</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Cens de vehicles adaptats de la comarca de l'Urgell: característiques, capacitat, titularitat, freqüència actual d'ús, disponibilitat per ampliar servei.</p> <p>Fase 2. Establir reunions de coordinació amb les entitats o professionals titulars d'aquests vehicles per tal d'avaluar la possibilitat d'ampliar l'ús d'aquests vehicles de forma regular o esporàdica.</p> <p>Fase 3. Realitzar una identificació del nombre de persones amb problemes de mobilitat que estarien interessades en un servei de transport adaptat de caire regular o esporàdic d'acord amb els radis d'intervenció definits (amb suport dels centres de dia i de les residències públiques i privades de la comarca).</p>	

Fase 4. Elaborar un estudi de viabilitat econòmica per determinar els costos d'ampliació del servei de transport adaptat a partir de l'optimització de la rendibilitat del parc mòbil adaptat de la comarca de l'Urgell

Fase 5. Dissenyar acords de col·laboració entre el Consell Comarcal i les entitats i professionals per poder ampliar aquest servei de transport adaptat en funció de la demanda real i actualitzada que s'identifiqués.

Fase 6. Posada en marxa de l'ampliació del servei de transport adaptat a l'Urgell.

- Signatures de convenis per aconseguir el finançament
- Signatura d'un acord amb els professionals que puguin impartir el servei
- Prova pilot pels 6 primers mesos per identificar mesures correctores, si s'escau
- Aplicar les millores identificades
- Posar en funcionament el sistema de forma permanent
- Establir mesures d'avaluació del servei

Referències

- Transport adaptat a la comarca de l'Alt Urgell. <https://www.alturgell.cat/transport-adaptat>
- Servei de transport adaptat i assistit del Bages (amb línies d'ajut): <http://www.ccbages.cat/inclusio-social/transport-adaptat/>
- Servei de Transport adaptat al Segrià: descripció del servei: <http://www.segria.cat/arees/serveis-socials/transport-adaptat>
- Sol·licituds i documentació: <http://www.segria.cat/arees/serveis-socials/transport-adaptat/documentacio>

Resultats

1. Servei de transport adaptat ampliat i amb més abast territorial
2. Valoració positiva per part dels usuaris i dels professionals que fan el servei
3. Conveni de col·laboració signat entre empreses, entitats i administracions titulars de vehicles adaptats

Actors responsables

- Consell Comarcal de l'Urgell
- Ajuntaments de la comarca
- Professionals de la comarca que puguin impartir el servei de transport adaptat
- Residències i centres de dia que tinguin usuaris/es amb necessitats de transport adaptat o tinguin vehicles que podrien compartir el seu ús.

Destinataris

- Persones grans sense cotxe i/o residents amb problemes de mobilitat que requereixin d'un servei de transport adaptat regular o esporàdic.

Pressupost

- Dedicació de la persona tècnica coordinadora per supervisar el procés amb un 15% de dedicació durant 5 mesos que equivaldria a 2.450€.
- Estudi de viabilitat econòmica per determinar els costos d'ampliació del servei de transport adaptat a partir de l'optimització de la rendibilitat del parc mòbil adaptat de la comarca de l'Urgell, amb un cost de 3.500€.

Fonts de finançament

- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
- Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC.
- Ajuts directes de la Diputació de Lleida.

Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis per a la coordinació del servei i la seva posada en marxa. - Empresa externa que realitzi l'estudi de viabilitat econòmica
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'usuaris/es del servei - Nombre de professionals (taxistes amb vehicle adaptat) que participen del servei - Nombre d'entitats públiques i privades que tinguin vehicles adaptats i que col·laborin conjuntament per compartir vehicles i ampliar el servei a nivell comarcal. - Grau de satisfacció del servei per part de les persones usuàries - Grau de satisfacció del servei per part dels professionals que l'imparteixen
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mes 1-2 > Cens de vehicles adaptats de la comarca de l'Urgell - Mes 3 -4 > Establir reunions de coordinació amb les entitats o professionals titulars d'aquests vehicles. - Mes 3-6 > Elaborar un estudi de viabilitat econòmica - Mes 7-8 > Realitzar els tràmits, acords i convenis necessaris per posar en marxa el servei 6 mesos de prova pilot.



Àmbit 3. Professionalització dels serveis

En aquest àmbit es pretén posar en valor els serveis actuals i, alhora, potenciar la posada en marxa de nous serveis que responguin als criteris del model territorial de prestació de serveis a la gent gran que emmarca aquest Pla d'acció. És a dir, tenint en compte criteris de proximitat, diversitat, descentralització, etc. que ampliïn les cobertures actuals, facin emergir serveis que actualment, es presten dins de l'economia informal i faciliti la professionalització i la formació continuada dels professionals d'aquest sector.

Actuacions

A.3.1. Programa per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis

A.3.2. Elaborar una guia de professionals que ofereixen serveis per a la gent gran a l'Urgell

A.3.3. Suport a la professionalització de professionals que es troben en situació no regulada

A.3.4. Programa de formació continuada en el sector en l'àmbit de Ponent

A.3.5. Impuls a la incorporació de clàusules de contractació pública socialment responsable

ACTUACIÓ A.3.1. Programa per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis	
Àmbit	Àmbit d'actuació 3. Professionalització dels serveis
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> Definir una metodologia que faciliti la identificació, planificació i posada en marxa de nous serveis orientats a nous models d'atenció a les persones grans. 	
Descripció	
<p>Tal i com afirmen diferents articles consultats, les tendències actuals entorn de l'afavoriment de l'envelliment des d'un altre enfocament estan agafant força. Es plantegen alternatives als models de residències tradicionals per a persones grans orientades, per exemple, a l'atenció centrada en la persona, les unitats de convivència, el model <i>housing</i> i l'atenció basada en el domicili. Per tant, plantejant la possibilitat que envellir a casa o com a casa pugui ser una alternativa viable i factible, compatible amb la possibilitat de l'envelliment en una residència. Senzillament, plantejar la possibilitat de poder escollir com afrontar el propi procés d'envelliment d'acord amb les necessitats, inquietuds i voluntats de cada persona.</p> <p>Per tal de poder oferir la possibilitat d'impulsar aquestes alternatives a la residència tradicional, és important dissenyar i estructurar els serveis adients que facin possible l'atenció a les persones grans des d'aquestes òptiques diferents, especialment, quan es vol afavorir al màxim l'envelliment en el propi entorn de la persona.</p> <p>Aquesta actuació, precisament, va encaminada a definir una metodologia que permeti posar en marxa un Programa per identificar, planificar i promoure nous serveis de proximitat per a la gent gran de la comarca de l'Urgell.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Posar les bases de la nova metodologia de forma coordinada amb els agents de la Taula de Concertació de serveis per a la gent gran de l'Urgell. Caldrà definir una metodologia per identificar necessitats per cada municipi abans d'impulsar nous serveis des de les residències o des dels centres de serveis o des dels mateixos ajuntaments.</p> <p>Fase 2. Establir per quins mecanismes es podran identificar nous serveis que sigui necessari estudiar per a la seva implantació en un municipi. Per exemple, a través dels CAPS, dels serveis socials, de les famílies cuidadores, dels casals d'avis, etc. es poden identificar necessitats que actualment no estiguin cobertes.</p> <p>Fase 3. Avaluar la viabilitat de posar en marxa els serveis identificats i planificar la seva estructuració en col·laboració amb tots els agents que hi puguin estar implicats. Suport des de la Taula de Concertació.</p> <p>Fase 4. Suport i acompanyament en la posada en marxa del servei identificat tant si es realitza des de l'administració local (Consell Comarcal o ajuntaments) o des de la iniciativa privada o són serveis coordinats públic-privats.</p>	
Referències	
<ul style="list-style-type: none"> Barcelona: L'atenció de la gent gran des de la proximitat. http://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2015/04/dossier_gentgran.pdf Viure a casa o com a casa: Models per a les persones grans diferents de les residències tradicionals. Anuari de l'envelliment. Illes Balears. 	

http://ibdigital.uib.es/greenstone/collect/anuariEnvelliment/index/assoc/2017_anu/ari_enve/lliment_/p489.dir/2017_anuari_envelliment_p489.pdf

Resultats

1. Metodologia per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis definida i posada en pràctica.
2. Mínim de 3 nous serveis identificats que anualment es puguin anar oferint.
3. Valoració positiva per part dels usuaris dels serveis nous

Actors responsables

- Membres de la Taula de Concertació pels serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell

Destinataris

- Col·lectiu de gent gran de la comarca de l'Urgell i les seves famílies.
- Professionals del sector que puguin ampliar els seus serveis
- Persones emprenedores que creen nous projectes empresarials que donin resposta a nous serveis detectats que no s'estiguin oferint a la comarca o amb una oferta insuficient actualment.

Pressupost

- Coordinació del procés per definir la metodologia per mitjà de la Taula de Concertació, suport en definir la viabilitat del servei, estructuració i acompanyament per posar-lo en marxa: Dedicació d'1 persona tècnica amb un 30% de dedicació per 12 mesos que equivaldria a 11.760€.

Fonts de finançament

- Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC.
- Ajuts directes de la Diputació de Lleida.

Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats

- Recursos humans propis
- Participació activa dels membres de la Taula de Concertació
- Infraestructura i equipaments que puguin requerir-se per algun servei en qüestió que s'identifiqui

Indicadors de seguiment

- Nombre de trobades de la Taula de Concertació per definir aquesta metodologia
- Nombre de nous serveis identificats anualment
- Nombre de serveis viables que es posen en marxa anualment
- Grau de satisfacció dels usuaris/es que han gaudit d'aquests serveis anualment per tal d'introduir millores o correccions.

Cronograma

- Mes 1-2 > Definició de les bases de la metodologia
- Mes 3 > Definir els mecanismes d'identificació de nous serveis
- Mes 4 -5 > Analitzar la viabilitat dels primers serveis identificats
- Mes 6 i següents > Suport i acompanyament per estructurar i fer possible que els nous serveis es puguin oferir.

ACTUACIÓ A.3.2. Elaborar una guia de professionals que ofereixen serveis per a la gent gran a l'Urgell	
Àmbit	Àmbit d'actuació 3. Professionalització dels serveis
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oferir una guia de professionals i serveis de proximitat a la gent gran per facilitar la cerca a les persones grans i a les seves famílies. 	
Descripció	
<p>Actualment no existeix una guia de professionals i empreses que ofereixen serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell i aquesta ha estat una necessitat recollida per mitjà de la Diagnosi prèvia.</p> <p>L'acció consisteix en l'edició d'una guia de professionals i empreses que ofereixen serveis per a la gent gran a l'Urgell. Aquesta guia podria ser d'utilitat tant per a potencials usuaris i usuàries, com també per a les seves famílies i pels professionals dels Serveis Socials i/o Serveis Sanitaris que en podrien fer de prescriptors entre aquelles persones que detectessin que tenen la necessitat d'un servei no cobert actualment.</p> <p>Es planteja la possibilitat que aquesta guia s'estructurés per radis geogràfics d'intervenció perquè encaixés millor amb el model de funcionament de la comarca que pretén posar en valor nivells d'intervenció distribuïts per tota la comarca que afavoreixin la proximitat dels serveis i en facilitin la seva gestió i prestació.</p> <p>Aquesta guia podria tenir un format en paper i també en digital per poder-la distribuir entre els ajuntaments, els centres de dia, les residències o les associacions de gent gran, per exemple. La seva vigència podria ser de 6 mesos o anual per anar-la tenint el màxim d'actualitzada possible.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Definir l'estructura de la guia: apartats, radis d'intervenció, tipologies de serveis, tipus d'informació a mostrar.</p> <p>Fase 2. Elaborar un cens de professionals i empreses que podrien estar interessades en participar en la guia.</p> <p>Fase 3. Establiment de contacte amb aquests professionals i empreses per informar-los de la iniciativa i contrastar la informació de contacte i dels serveis oferts.</p> <p>Fase 4. Elaboració dels continguts de la guia. Estructurar i redactar la informació que es consensua adient per incloure's a la guia. Els continguts seran validats per la Taula de Concertació dels serveis a la gent gran de l'Urgell.</p> <p>Fase 5. Coordinació del disseny i de la impressió.</p> <p>Fase 6. Coordinació de la difusió i distribució de la guia.</p>	
Referències	
<ul style="list-style-type: none"> - Guia de recursos per a la gent gran. Ajuntament de Cambrils. http://www.cambrils.cat/ca/serveis/serveis-socials/gent-gran/guia-de-recursos-per-a-la-gent-gran 	

- Catàleg de serveis oferts des de la Plataforma EMPIC (a les Garrigues). www.empic.cat
Resultats
<ul style="list-style-type: none"> - Guia de professionals i dels seus serveis editada - Mínim de 250 guies distribuïdes - Mínim de 10-15 professionals participants a la guia
Actors responsables
<ul style="list-style-type: none"> - Membres de la Taula de Concertació - Professionals que ofereixen serveis de proximitat a la gent gran de la comarca
Destinatari
<ul style="list-style-type: none"> - Col·lectiu de persones grans de la comarca de l'Urgell i les seves famílies - Professionals i empreses que ofereixen serveis de proximitat per a la gent gran - Ajuntaments i entitats que poden fer de prescriptores de la guia
Pressupost
<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació dels continguts de la guia. Dedicació d'1 persona tècnica d'un 30% durant 5 mesos que equivaldria a 4.900€. - Disseny de la guia per una empresa de disseny externa: 800€ - Impressió de la guia: 2.500€
Fonts de finançament
<ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida.
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis - Empresa externa disseny - Empresa externa d'impressió
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de professionals i empreses identificats al territori - % del nombre de professionals i empreses identificats que participen en la guia - Nombre de serveis que ofereixen aquests professionals i empreses - Nombre d'exemplars de la guia distribuïts pel territori
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mes 1 > Definició estructura de la guia i cens de professionals i empreses - Mes 2-3 > Establiment de contactes i disseny de continguts - Mes 4 > Disseny i impressió - Mes 5 > Distribució de la guia

ACTUACIÓ A.3.3.	Suport a la professionalització de professionals que es troben en situació no regulada
Àmbit	Àmbit d'actuació 3. Professionalització dels serveis
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Contribuir a fer aflorar situacions d'economia informal en el sector de les cures i l'atenció a les persones grans ▪ Apoderar les persones que ofereixen serveis dins de l'economia informal per poder fer el salt a una situació regularitzada ▪ Conscienciar a les famílies de la importància de contractar serveis professionalitzats i amb garanties tant per pels usuaris/es com per les persones treballadores. 	
Descripció	
<p>Per mitjà de la Diagnosi prèvia, s'han identificat alguns serveis que s'estan oferint en alguns municipis de l'Urgell i que les persones que han participat als grups de discussió apunten que es tracta de serveis dins de l'economia informal. Sovint són serveis oferts per dones, de mitjana edat i, en alguns casos, d'origen immigrant. Aquest fet no és exclusiu de l'Urgell, sinó que és habitual també en altres comarques.</p> <p>Tanmateix, és important incrementar la consciència tant dels potencials usuaris/es com dels professionals que és preferible avançar vers una regularització d'aquesta situació tant en benefici del professional que pot tenir unes cobertures laborals molt millors, com per a la persona usuària que pot tenir garanties que el servei compleix amb tots els criteris i requisits idonis.</p> <p>La dificultat de fer viables projectes empresarials des de l'àmbit social i centrats en la cura de les persones és un fre per alguns professionals per a donar el pas i constituir-se com a empresa, així com hi ha la temença que els potencials usuaris/es no estaran disposats a pagar un preu just pel mateix servei que pot ser més elevat que el que trobin en l'economia submergida. Apoderar aquests professionals per poder defensar els seus drets i la seva experiència i capacitats és un dels objectius d'aquest programa.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Identificació de professionals que ofereixen serveis a la gent gran i que es troben en situació no regulada per tal de convocar una trobada amb ells per exposar-los la voluntat d'impulsar un programa de suport a la seva professionalització.</p> <p>Fase 2. Posada en marxa dels Seminaris de creació de model de negoci per a professionals i empreses del sector sociosanitari que els faciliti avaluar la importància de regularitzar la seva situació i redefinir la seva estratègia empresarial, si s'escau, per donar-se d'alta d'autònoms o crear un projecte empresarial propi, en solitari o en col·lectiu.</p> <p>Fase 3. Impuls de tutories d'acompanyament personalitzades per donar suport als professionals que han participat en els seminaris en el camí a la regularització de la seva activitat i la posada en marxa del seu projecte empresarial.</p> <p>Fase 4. Introducció d'aquests professionals a la Guia de professionals i serveis per a la gent gran de l'Urgell que s'aniran reeditant periòdicament</p>	

<p>Fase 5. Accions de sensibilització i conscienciació entre famílies de persones grans i entre el mateix col·lectiu de gent gran de la importància de contractar serveis professionalitzats, fora de l'economia informal.</p>
<p>Referències</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cuidem Lluçanès. Cooperativa d'atenció i acompanyament a persones i organitzacions que ha comptat amb el suport i acompanyament en la seva creació per part del Consorci del Lluçanès. http://www.cuidemllucaenes.cat/ - Cooperatives rurals de serveis de proximitat: un model d'inserció sociolaboral al medi rural. La Federació d'Associacions de Dones Rurals (FADEMUR) va dissenyar un programa integral per oferir formació a dones desocupades i en risc de d'exclusió social, en els nous nínxols d'ocupació en el món rural relacionats amb l'atenció a persones grans, dependents i al foment de l'envelliment actiu. Gràcies al programa, FADEMUR impulsa i tutela la creació de "Cooperatives rurals de serveis de proximitat", responnent a les necessitats de les persones que viuen als pobles, derivades de la Llei de la Dependència. http://fademur.es/fademur/formacion-y-proyectos/cooperativas
<p>Resultats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Professionals conscienciats de la importància de poder regularitzar la seva situació. - Famílies conscienciades de la importància de contractar serveis professionalitzats. - Seminaris realitzats: 3 - Tutories personalitzades per a 10 projectes empresarials - Accions de sensibilització: 5
<p>Actors responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> - Membres de la Taula de Concertació encapçalats per la persona coordinadora
<p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Professionals de la comarca que ofereixen serveis a la gent gran i que es troben en situació no regularitzada. - Professionals i empreses que ofereixen serveis a la gent gran i volen redefinir el seu model de negoci.
<p>Pressupost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dedicació d'1 persona tècnica amb el 30% de dedicació durant 12 mesos per a la coordinació del programa que equivaldria a 11.760€. - Contractació d'una empresa externa per impartir els seminaris i les tutories personalitzades: 12.000€ - Empresa externa que faci accions de sensibilització per afavorir la contractació regularitzada de professionals en les tasques de cura i atenció a la gent gran: 5.000€
<p>Fonts de finançament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Global Lleida-suport a l'emprenedoria - Ajuts directes de la Diputació de Lleida. - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
<p>Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis - Empresa externa pels seminaris i les tutories - Espai de treball per realitzar els seminaris i les tutories
<p>Indicadors de seguiment</p>

- Nombre de professionals identificats en situació no regularitzada
- Nombre de professionals que participen en el programa
- Nombre d'accions de sensibilització
- Nombre de persones assistents a les accions de sensibilització

Cronograma

- Mes 1-3 > Identificació de professionals dins economia informal i establiment de contacte
- Mes 3-7 > Seminaris i tutories
- Mes 8 > Introducció a la guia de professionals
- Mes 9-12 > Accions de sensibilització

ACTUACIÓ A.3.4.		Programa de formació continuada en el sector en l'àmbit de Ponent
Àmbit	Àmbit d'actuació 3. Professionalització dels serveis	
Objectius		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificar necessitats formatives dels professionals de la comarca que ofereixen serveis de proximitat a la gent gran. ▪ Captar formacions específiques per aproximar les possibilitats de millora de la qualificació dels professionals del sector sociosanitari de la comarca. 		
Descripció		
<p>En el taller de diagnosi que es va realitzar amb els professionals membres de la Comissió de Seguiment del Pla sectorial dels serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell, es va identificar una mancança que van manifestar els i les professionals del sector sociosanitari en relació amb les dificultats que tenen per poder accedir a una formació continuada propera al territori.</p> <p>Les formacions més innovadores en el sector es realitzen, sovint, lluny de la província de Lleida, comportant una dificultat afegida per poder-hi accedir des de l'Urgell per la llunyania i els costos i temps que representa.</p> <p>Per mitjà de la present acció, es planteja la possibilitat de dur a terme una actuació coordinada amb altres comarques de les Terres de Lleida per tal d'unificar necessitats formatives del sector sociosanitari tant de l'Urgell com de comarques veïnes com les Garrigues, el Segrià, el Pla d'Urgell, la Segarra o la Noguera i posar en marxa un programa de formació continuada en el sector dels serveis a la gent en l'àmbit de Ponent.</p>		
Activitats		
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Detectar necessitats formatives comunes dels i les professionals sociosanitaris i empreses de serveis de proximitat a la gent gran de la comarca de l'Urgell, per mitjà d'una enquesta de necessitats formatives.</p> <p>Fase 2. Establir contactes amb les comarques veïnes de l'àmbit de Ponent per canalitzar necessitats formatives que comparteixin professionals d'aquests altres territoris. Estendre l'enquesta de necessitats formatives a aquests territoris.</p> <p>Fase 3. Organitzar una jornada de reflexió sobre els models alternatius d'atenció a la gent gran en entorns rurals i referents en bones pràctiques, seria una jornada coorganitzada entre agents claus del sector d'atenció a la gent gran de les comarques de Ponent. En aquesta jornada es presentarien també els resultats de l'anàlisi de les enquestes de necessitats formatives realitzades als diferents professionals de l'Urgell i de les comarques de Ponent.</p> <p>Fase 4. Dissenyar un programa de formació continuada que integri necessitats dels professionals de l'Urgell i de la resta de professionals de les terres de Ponent.</p> <p>Fase 5. Coordinar la implementació del programa de formació de forma conjunta amb les altres comarques de l'àmbit de Ponent per tal de compartir costos en la captació i organització d'iniciatives formatives d'interès per als professionals de tot el conjunt d'aquest territori.</p>		
Referències		

<ul style="list-style-type: none"> - Programa de formació especialitzada per als professionals del Sistema català de serveis socials. Programa 2018. Departament de Benestar Social i Família. http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/02serveis/06recursosprofessionals/programa_de_formacio/Programa_2018/Programa_formacio_2018.pdf
Resultats
<ol style="list-style-type: none"> 1. Anàlisi de necessitats formatives realitzada 2. 1 jornada de reflexió sobre models alternatius d'atenció a la gent gran organitzada 3. 1 programa de formació continuada dissenyat i en execució 4. Dinàmica de coordinació establerta entre els professionals d'aquest sector de l'Urgell i de la resta de comarques de Ponent.
Actors responsables
<ul style="list-style-type: none"> - Membres de la Taula de Concertació pels serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell. - Consells Comarcals de la resta de comarques de Ponent (serveis socials i promoció econòmica) - Col·legis de professionals de l'àmbit sociosanitari (treballadors socials, educadors socials, psicòlegs, etc.)
Destinataris
<ul style="list-style-type: none"> - Professionals de l'atenció a la gent gran de l'Urgell i de la resta de comarques de Ponent.
Pressupost
<ul style="list-style-type: none"> - Dedicació d'1 persona tècnica amb el 30% de dedicació durant 12 mesos per a la coordinació del programa que equivaldria a 11.760€. - Disseny i coordinació de la logística de la jornada de reflexió per una empresa externa: 5.400€ - Accions formatives a impulsar (en funció de cada tipus de formació i en col·laboració públic-privada amb altres agents de les Terres de Ponent)
Fonts de finançament
<ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Global Lleida-suport a l'emprenedoria - Ajuts directes de la Diputació de Lleida. - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis - Col·laboració de recursos humans dels consells comarcals de les comarques de l'entorn - Empresa externa per la logística de la jornada - Formadors/es específics en funció de les accions formatives que es vulguin executar.
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'enquestes respostes pels professionals de l'Urgell i de la resta de comarques - Nombre de necessitats formatives identificades - Nombre de persones assistents a la jornada - Grau de satisfacció de les persones assistents a la jornada - Nombre d'accions formatives de les que s'hagin identificat implementades en 1 any - Grau de participació dels professionals del territori en les accions formatives impulsades en 1 any.
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mes 1-2 > Detecció de necessitats formatives a l'Urgell - Mes 3-4 > Detecció de necessitats formatives de les comarques de l'entorn - Mes 5-7 > Logística i organització de la jornada de reflexió

- Mes 8 > Dissenyar el programa de formació continuada
- Mes 9-12_> Implementació d'alguna de les accions formatives identificades

ACTUACIÓ A.3.5. Impuls a la incorporació de clàusules de contractació pública socialment responsable	
Àmbit	Àmbit d'actuació 3. Professionalització dels serveis
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Considerar en la contractació pública de serveis, els aspectes socials, ambientals i ètics en les empreses que presten aquests serveis. ▪ Posicionar la comarca de l'Urgell com un territori compromès amb la responsabilitat social. ▪ Prioritzar la contractació d'empreses i professionals del territori. 	
Descripció	
<p>La nova lleï de contractació pública va entrar en vigor el dia 9 de març de 2018 i transposa, a l'ordenament jurídic espanyol, dues de les tres Directives de contractació de la Unió Europea: la Directiva 2014/23/UE relativa a l'adjudicació dels contractes de concessió i la Directiva 2014/24/UE sobre contractació pública. Una de les novetats més importants a la nova llei és la inclusió, de manera transversal a totes les licitacions, d'aspectes i clàusules socials i ambientals amb l'objectiu de fomentar la contractació pública amb responsabilitat social i ambiental. La nova llei posa en relleu la dimensió instrumental de la contractació pública per a assolir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, seguint la pauta marcada per l'Estratègia Europa 2020. A més, afavoreix el desenvolupament d'una economia basada en un creixement sostenible amb la promoció d'una economia que utilitzi amb més eficàcia els recursos, que sigui respectuosa amb el medi ambient i socialment responsable.</p> <p>El Govern de la Generalitat ha publicat diverses guies per a la inclusió de clàusules socials i ambientals en la contractació pública. En aquest context, es referencia el codi de bones pràctiques en la contractació pública dels serveis d'atenció a les persones, d'1 d'octubre de 2014. Aquest codi té per finalitat proporcionar als òrgans de contractació un catàleg d'orientacions i de pautes a seguir en la tramitació dels expedients de contractació.</p> <p>Les clàusules de contractació socialment responsable es poden incorporar en diferents fases del procediment de contractació, i caldrà valorar, doncs, la fases o fases en les quals es volen incorporar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En la definició de l'objecte del contracte. • En la fase de selecció: o bé l'empresa adjudicatària tingui unes aptituds específiques i/o una experiència i uns coneixements tècnics concrets; o bé que el personal adscrit tingui una experiència determinada o unes característiques específiques. • En la fase d'execució: poden incloure consideracions econòmiques o relacionades amb la innovació, consideracions de tipus ambiental, social o relatives a l'ocupació. Es pot preveure la subcontractació amb empreses d'inserció, centres especials de treball o empreses inclusives. • També es pot preveure una reserva de contractes del servei públic a empreses d'inserció i centres especials de treball. <p>Els tipus de clàusules que es poden valorar, entre d'altres, són les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Clàusules d'estabilitat laboral i de qualitat en l'ocupació</u>: vinculat a contractes amb aportació de recursos humans, sempre i quan porti una millor eficiència en la prestació del servei. Es té en compte el conveni laboral, la formació continua, la contractació indefinida, etc. 	

- Clàusules per a la igualtat de gènere. Encaminades a eliminar qualsevol tipus de discriminació, desigualtat i invisibilitat que pateixen les dones, demanant plans d'igualtat, plans de conciliació, un % determinat de dones en plantilla, etc.
- Clàusules per a la inserció laboral. En els contractes que requereixin d'aportació de recursos humans, es pot demanar que hi hagi un nombre determinat de persones adscrites a l'execució del contracte dins de col·lectius desfavorits o en risc d'exclusió.
- Clàusules per a una compra pública ètica. Es poden incloure en la contractació de serveis d'hostaleria, restauració, cafeteria, subministraments de menjar o roba, etc. vinculats a un servei públic com hospitals, escoles, residències o centres penitenciaris.
- Clàusules per a la transparència fiscal. Exigència d'una declaració responsable o inclusió d'una clàusula ètica de compromís de compliment de la legislació tributària o executar el contracte amb criteris de transparència fiscal.
- Clàusules per al foment de la petita i mitjana empresa. La divisió del contracte en lots pot afavorir la facilitat de les pime's d'accedir a la contractació pública.
- Clàusules ambientals generals. Hi ha guies específiques en matèria ambiental de la Generalitat de Catalunya, i poden incloure clàusules com evitar la producció de residus comprant productes de vida útil llarga; tenir en compte el consum energètic dels productes; reduir emissions contaminants en l'ús dels productes o dels serveis associats al transport d'aquests, etc.
- Productes agroalimentaris. Incloure servir productes de producció ecològica o producció integrada, un mínim de productes frescos i de temporada, etc.

L'acció consisteix en incorporar criteris socials i ambientals en la contractació pública de serveis a les persones per part del Consell Comarcal de l'Urgell i també estendre's gradualment la iniciativa als ens locals de la comarca, per incentivar la contractació dels serveis amb empreses i professionals que executin els contractes públics amb un model de negoci basat en salaris dignes, contractació laboral estable amb protecció de la salut laboral, sostenibilitat ambiental i comportament ètic, a fi de promoure la participació democràtica dels agents productius i impulsar la innovació social.

Activitats

A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:

Fase 1. Revisió del codi de bones pràctiques en la contractació pública dels serveis d'atenció a les persones, així com també altres guies de referència publicades en matèria de contractació pública sostenible, i identificació i valoració de les clàusules socials i ambientals que es considera que es poden tenir en compte a l'Urgell en matèria de contractació pública de serveis a les persones.

Fase 2. Revisió dels plecs de condicions tècniques dels concursos i procediments de contractació de serveis a les persones, per tal d'incloure-hi les clàusules socials i ambientals identificades.

Fase 3. Contractació de serveis a les persones amb criteris de responsabilitat social i seguiment del compliment de les clàusules.

Referències

- **Codi de bones pràctiques en la contractació pública dels serveis d'atenció a les persones:** http://exteriors.gencat.cat/web/ca/ambits-dactuacio/contractacio-publica/direccio-general-de-contractacio-publica-/.content/osacp/cp_socialment_responsable/codi_cp_socialment_responsable/codi_cp_socialment_responsable_v1.pdf

<ul style="list-style-type: none"> - L'ajuntament de Vilanova i la Geltrú des de l'any 2012 treballa per incorporar clàusules socials, ambientals i ètiques en la contractació municipal. Ha creat una Comissió de Compres i Contractació Pública Responsable i el maig de 2015 va aprovar una Guia pràctica per a la inclusió de criteris socials, ambientals i ètics en la contractació pública de l'ajuntament de Vilanova i la Geltrú. http://www.vilanova.cat/html/ajuntament/rsa.html - L'Ajuntament de Barcelona ha reformat el model de contractació pública per tal d'incrementar el pes de les empreses socials i incorporar la compra pública socialment responsable. http://ajuntament.barcelona.cat/contractaciopublica/sites/default/files/guia_de_contractacio_publica_socialment_responsable_del_consorci_de_salut_i_social_de_catalunya.pdf
Resultats <ul style="list-style-type: none"> - Contractes públics de serveis a persones adjudicats a empreses que tenen un model de negoci que té en compte criteris socials i/o ambientals. - Entre 1 i 2 reunions de revisió de les guies i valoració de les clàusules. - Mínim d'1 clàusula social incorporada en els ples de prescripcions tècniques. - Mínim d'1 contracte/any adjudicat amb criteris socialment responsables.
Actors responsables <ul style="list-style-type: none"> - Ajuntaments - Consell Comarcal de l'Urgell
Destinataris <ul style="list-style-type: none"> - Empreses petites i mitjanes de serveis a les persones.
Pressupost <p>Dedicació de personal propi del Consell Comarcal i dels ajuntaments de la comarca.</p>
Fonts de finançament <p>Recursos propis</p>
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats <ul style="list-style-type: none"> - Personal propi del Consell Comarcal de l'Urgell (secretaria, intervenció, gerència, presidència)
Indicadors de seguiment <ul style="list-style-type: none"> - Nombre de reunions realitzades per revisar les guies existents i valorar les clàusules socials i ambientals a incorporar en els plec de contractació pública. - Nombre i tipus de clàusules socialment responsables a incorporar. - Nombre de contractes de serveis adjudicats amb criteris socialment responsables.
Cronograma <ul style="list-style-type: none"> - Mesos 1 - 4 > Fase 1. Revisió guies - Mesos 5 -6 > Fase 2. Valoració clàusules i revisió plec - Mes 7 i següents > Fase 3. Contractacions de serveis amb clàusules de responsabilitat social



Àmbit 4. Envel·liment actiu

El procés d'envel·liment ha sofert una transformació en les últimes dècades. Vivim més anys i en millors condicions, en termes generals. Per aquest motiu, s'han anat configurant paradigmes alternatius que, com és el cas de l'envel·liment actiu que promou l'Organització Mundial de la Salut o l'envel·liment saludable que impulsa la Unió Europea, conceben el procés d'envel·liment des d'una òptica molt més positiva. Actualment, envellir no seria altra cosa que assolir, per part dels individus, el seu potencial de benestar físic, mental i social al llarg d'una vida, i participar en la societat d'acord amb les necessitats, els desigs i les capacitats de cadascú.

Des d'aquest enfocament es posa l'accent en el manteniment i la prolongació de l'autonomia personal i es destaca la importància de les relacions interpersonals, posant en valor les contribucions que la gent gran fa a la societat.

Actuacions

A.4.1. Acció de sensibilització vers els serveis sanitaris com a prescriptors d'envel·liment actiu

A.4.2. Elaborar un catàleg d'activitats culturals, lúdiques, esportives, formatives adreçades al col·lectiu de gent gran

A.4.3. Suport a l'impuls de projectes de foment de l'envel·liment actiu d'àmbit comarcal

ACTUACIÓ A.4.1.	Acció de sensibilització vers els serveis sanitaris com a prescriptors d'envelliment actiu
Àmbit	Àmbit d'actuació 4. Envelliment actiu
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Contribuir en les dinàmiques de coordinació dels serveis sanitaris i els serveis socials de la comarca de l'Urgell per fomentar de forma conjunta un envelliment actiu i saludable de la gent gran de la comarca. 	
Descripció	
<p>D'acord amb la publicació "Bases per a la promoció de l'envelliment actiu i saludable", de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, per fomentar i promocionar l'envelliment actiu i saludable, és imprescindible que els sistemes de salut i d'atenció social adoptin una perspectiva de cicle vital complet, amb una orientació molt encaminada a la promoció de la salut, a la prevenció de la malaltia i a l'equitat i fàcil accessibilitat als diferents serveis sanitaris.</p> <p>Així, en primer lloc, han d'adoptar una perspectiva centrada en la promoció de la salut, és a dir, en l'apoderament dels ciutadans per tal que prenguin el control de la pròpia salut i la millorin. Un segon focus ha de ser la prevenció de la malaltia, per mitjà de la prevenció primària (no-adopció d'hàbits no saludables), secundària (cribratges) i terciària (tractament i gestió clínica de malalties). En tercer lloc, l'equitat en l'accés als serveis de salut, particularment en l'atenció primària i la de llarga durada (que comprèn també el suport als cuidadors informals) ha d'esdevenir una prioritat constant dels responsables d'aquests serveis.</p> <p>L'establiment de sistemes integrats basats en la coordinació de nivells assistencials, allunyats dels models anteriorment dominants centrats en la gestió d'episodis aguts, és també un element bàsic per atendre les necessitats d'unes poblacions en procés d'envelliment creixent i entre les quals cada cop tenen més importància les malalties cròniques. D'altra banda, les característiques especials del pacient geriàtric, atesa la confluència dels aspectes intrínsecs a l'envelliment fisiològic i la forma especial de presentació de les malalties, fan necessària l'aplicació d'un sistema especial de valoració.</p> <p>Finalment, els serveis de salut mental han de tenir un rol clau per assolir un envelliment saludable, i han de detectar i abordar malalties com la depressió o prevenir els suïcidis, infradiagnosticats i molt presents entre el col·lectiu de la gent gran.</p> <p>Aquestes recomanacions, d'interès pels serveis sanitaris en el seu conjunt, prenen més rellevància, si es vol, en el context rural, en relació amb els metges i metgesses de capçalera i amb els professionals d'infermeria que, sovint, acaben establint uns vincles molt directes i personals amb els seus pacients per la proximitat del servei que un context de poca població afavoreix. Les recomanacions per part dels professionals de l'atenció primària són clau per treballar la prevenció de futures dolències i afavorir hàbits d'envelliment actiu i saludable.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Convidar a una persona representant dels serveis sanitaris de la comarca de l'Urgell a participar a la Taula de Concertació dels serveis a la gent gran de l'Urgell. D'aquesta forma, s'intensificarà el vincle entre els serveis sanitaris i els serveis socials i serà més fàcil ampliar els mecanisme de coordinació ja existents.</p>	

<p>Fase 2. Fer arribar als diferents professionals sanitaris de la comarca, especialment, metges/esses de capçalera i infermers/es tota la informació que faci referència a iniciatives, materials i actuacions en matèria d'envelliment actiu que es promoguin des del Pla sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell.</p>
<p>Fase 3. Accions de sensibilització vers aquests professionals per actor com a prescriptors de les iniciatives, materials i actuacions en matèria d'envelliment actiu que s'impulsin des de la comarca entre els seus pacients grans dels pobles de l'Urgell.</p>
<p>Referències</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bases per a la promoció de l'envelliment actiu i saludable, de l'Agència de Salut Pública de Catalunya http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/home_canal_salut/professionals/temes_de_salut/gent_gran/documents/seps_envelliment.pdf - Fundació Salut i Envel·liment UAB. La Fundació porta a terme activitats en l'àmbit de les ciències de la salut, de l'envelliment i de l'atenció socio-sanitària. Aquestes activitats es vehiculen a través de 5 àrees organitzatives: Recerca en Salut i Envel·liment, Ciutadans i Pacients, Desenvolupament Professional, Consultoria i Projectes en Envel·liment i Gestió del Coneixement. http://salut-envelliment.uab.cat/lafundacio/
<p>Resultats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coordinació millorada entre serveis sanitaris i serveis socials en pro de l'envelliment actiu i saludable. - Assistència a les trobades de la Taula de Concertació per part del representant dels serveis sanitaris de la comarca. - Mínim del 80% dels metges de capçalera i infermeres assabentades del projecte i exercint com a prescriptors
<p>Actors responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> - Professionals de serveis socials de la comarca - Professionals de serveis sanitaris de la comarca - Taula de Concertació
<p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personal dels serveis sanitaris de la comarca de l'Urgell: especialment metges i metgesses de capçalera i professionals d'infermeria.
<p>Pressupost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dedicació d'1 persona tècnica amb el 5% de dedicació durant 12 mesos per a la coordinació del programa que equivaldria a 1.956€.
<p>Fonts de finançament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida. - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
<p>Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis per la coordinació
<p>Indicadors de seguiment</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre de reunions de la Taula de Concertació en què hi participi el representant dels serveis sanitaris de la comarca. - Nombre de professionals (metges i infermers) informats de les accions del projecte en favor de l'envelliment actiu.

Cronograma

- Mesos 1 - 2 > Fase 1. Convidar representant a la Taula de Concertació
- Mesos 3 i següents > Fase 2. I Fase 3 per anar informant de forma periòdica als professionals de la salut de l'avenç del projecte i de les actuacions, iniciatives, materials derivats que fomentin l'envelliment actiu.

ACTUACIÓ A.4.2.	Elaborar un catàleg d'activitats culturals, lúdiques, esportives, formatives adreçades al col·lectiu de gent gran (innovadores, estimulants, creatives, suggerents)
Àmbit	Àmbit d'actuació 4. Envel·liment actiu
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oferir una oferta àmplia, variada i innovadora d'activitats per a la gent gran de l'Urgell que afavoreixin un envel·liment actiu i saludable 	
Descripció	
<p>A la comarca de l'Urgell s'ofereixen diferents activitats, algunes d'elles en el marc del programa "Fem Salut" per a la promoció dels hàbits saludables entre la població de l'Urgell i, en especial, a la gent gran, per mitjà de tallers i xerrades diverses. Aquestes activitats es duen a terme en diferents pobles de la comarca aprofitant els espais i recursos municipals i compten amb l'assessorament de diversos professionals del món de la salut que els orienten a portar una vida més saludable, com per exemple: la pràctica d'activitat física, una alimentació adequada, exercicis de la respiració, etc.</p> <p>Per tal de fomentar l'envel·liment actiu, a més a més del programa Fem Salut, es valora que un aspecte important és poder oferir un ventall ampli d'activitats que siguin un estímul per a la gent gran, que fomentin les relacions interpersonals, alhora que potencien el seu dinamisme i creativitat.</p> <p>En aquest sentit, per mitjà de la Diagnosi prèvia s'ha identificat la necessitat d'establir criteris diferents a l'hora de proposar activitats adreçades al col·lectiu de gent gran, tenint en compte també altres perfils del col·lectiu de la gent gran. Per exemple, el que s'anomena col·lectiu sènior (els més joves d'entre els grans) tenen inquietuds molt diferents respecte a persones grans d'edat més avançada. També la condició física o psicològica influeix en la tipologia d'activitats més idònia. Per tant, la diversitat de propostes d'activitats es considera clau, així com que aquestes donin resposta a les necessitats i voluntats de perfils diferents dins del col·lectiu de gent gran de la comarca.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Realitzar una cerca d'activitats innovadores i estimulants que es podrien oferir en aquest catàleg per mitjà de la identificació de propostes que s'estiguin duent a terme en altres territoris i ciutats.</p> <p>Fase 2. Realitzar una consulta al col·lectiu de la gent gran per recollir propostes d'activitats noves. Consulta que es podria canalitzar per les associacions de jubilats i pel Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Urgell.</p> <p>Fase 3. Elaborar un llistat inicial de les propostes que reculli les idees aportades pel col·lectiu de gent gran més la recerca d'activitats en altres zones.</p> <p>Es podrien organitzar les activitats segons grans tipologies. A tall d'exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Activitats físiques (gimnàstica, aquagym, caminades, senderisme, esports, etc.) ▪ Prevenió i salut (tallers d'estimulació neurocognitiva, tallers d'horticultura social i terapèutica, cursos de jardineria i hort ecològic, taller d'equilibri estàtic, taller de 	

prevenció d'accidents domèstics i a l'entorn del domicili, taller de consum responsable i lectura d'etiquetes de productes d'alimentació, tallers d'autoconeixement, taller en alimentació, taller en forma, etc.)

- **Formació** (escacs, cinema, taller d'escriptura i expressió, idiomes, clubs de lectura, informàtica i xarxes socials). Tallers d'actualitat i debat entorn de notícies
- **Assistència a actes culturals, artístics, teatrals, musicals**, etc. (descomptes i entrades gratuïtes).

Fase 4. Validar el llistat per mitjà de la Taula de Concertació per tal de consensuar les més idònies per la present anualitat i descartar, si és el cas, aquelles que es podrien oferir en anualitats futures.

Fase 5. Establir contacte amb professionals i empreses que puguin coordinar i impartir les activitats del llistat. Consensuar acords en matèria de disseny de l'activitat, materials o equipaments necessaris, import per usuari/a i disponibilitat del professional i empresa per impartir l'activitat (a nivell setmanal, quinzenal o mensual, en funció de la tipologia d'activitat).

Fase 6. Consensuar el catàleg final per la present anualitat. Redacció dels continguts i del disseny del document final.

Fase 7. Donar a conèixer el catàleg entre els ajuntaments i les associacions de gent gran de la comarca per tal de formalitzar les sol·licituds i cercar fórmules per coordinar-se conjuntament per tal de poder aproximar el màxim d'activitats a tots els municipis de la comarca, independentment de si són municipis més grans o més petits.

Referències

- **Guia d'activitats per a la gent gran.** Ajuntament de Lleida. <http://www.paeria.cat/actualitat/guia-activitats-gent-gran-2017-2018.pdf>
- **Catàleg d'activitats de socialització.** Programa de reforç i estimulació de la memòria i la salut. Fundació Catalunya La Pedrera https://fundaciocatalunya-lapedrera.com/sites/default/files/CAT%C3%80LEG_web%20%283%29.pdf
- **Programes d'envelliment actiu. Fundació Salut i Envel·liment UAB.** Elaborem els programes d'envelliment actiu com un projecte a mida que pot incloure accions diverses com orientades a promoure la participació social i les relacions intergeneracionals, la promoció de la salut per exemple mitjançant l'activitat física, organització de cursos de formació i promoció de l'ús les noves tecnologies, entre d'altres. <http://salut-envelliment.uab.cat/envelliment-actiu/programes-envelliment-actiu/>

Resultats

- 1 catàleg d'activitats per a la gent gran de l'Urgell dissenyat i distribuït.
- Una major coordinació aconseguida entre administracions i entitats per optimitzar recursos i no duplicitar activitats adreçades a la gent gran.
- Entre 10-15 activitats incorporades en el catàleg per anualitat.
- Entre 100-150 catàlegs distribuïts

Actors responsables

- Membres de la Taula de Concertació pels serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell.
- Consell Comarcal de l'Urgell
- Ajuntaments de la comarca que poden fer de prescriptores de la guia
- Casals d'avis
- Centres de dia i residències

- Professionals i empreses del sector
Destinataris
- Col·lectiu de persones grans de la comarca de l'Urgell
Pressupost
- Coordinació dels continguts de la guia. Dedicació d'1 persona tècnica d'un 15% durant 5 mesos que equivaldria a 2.450€.
- Disseny del catàleg per una empresa de disseny externa: 300€
- Impressió del catàleg: 500€
Fons de finançament
- Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC.
- Ajuts directes de la Diputació de Lleida.
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
- Recursos humans propis
- Empresa de disseny
- Empresa d'impressió
Indicadors de seguiment
- Nombre d'activitats interessants identificades fent prospecció en altres territoris
- Nombre d'activitats que finalment s'inclouen al catàleg
- Nombre d'exemplars del catàleg distribuïts per la comarca
Cronograma
- Mes 1 > Definició estructura del catàleg
- Mes 2-3 > Establiment de contactes amb el col·lectiu de gent per contrastar possibles activitats i disseny de continguts del catàleg amb el llistat d'activitats finals amb els professionals que les poden impartir.
- Mes 4 > Disseny i impressió
- Mes 5 > Distribució del catàleg

ACTUACIÓ A.4.3. Suport a l'impuls de projectes de foment de l'envelliment actiu d'àmbit comarcal	
Àmbit	Àmbit d'actuació 4. Envelliment actiu
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posar en valor projectes comarcals adreçats a promoure l'envelliment actiu com a referents del territori. ▪ Incentivar la creativitat per dissenyar nous projectes d'àmbit local i/o comarcal amb la mateixa finalitat. 	
Descripció	
<p>En consonància amb les orientacions de l'OMS i la UE, Catalunya ha de desenvolupar en els propers anys una estratègia pròpia per fomentar un envelliment actiu i saludable, és a dir, per optimitzar per a totes les persones, sense discriminacions, les seves oportunitats de salut física, social i mental, de participació activa en la societat i de seguretat, amb l'objectiu final de gaudir d'una bona qualitat de vida i independent a mesura que envelleixen, tal i com es recull a la publicació "Bases per a la promoció de l'envelliment actiu i saludable", de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.</p> <p>Els principis clau d'aquesta estratègia són que sigui integral i transversal, participativa, equitativa i basada en l'evidència que les accions que es proposin disposin del màxim grau de fonamentació científica dels seus resultats beneficiosos per a les persones grans.</p> <p>A la comarca de l'Urgell ja hi ha alguns exemples de bones pràctiques que s'orienten a fomentar l'envelliment actiu i saludable per mitjà d'alguns projectes intergeneracionals tant a Agramunt com a Bellpuig, a tall d'exemple i també d'una iniciativa pionera a les Terres de Lleida i a Catalunya com són els Jocs Olímpics de gent gran de residències de l'Urgell, impulsada per la Residència Mas Vell d'Agramunt.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Identificar els principals projectes de foment de l'envelliment actiu que es desenvolupen a l'Urgell per sistematitzar-los i fer-n'he difusió interna i externa com a bones pràctiques transferibles internament a la comarca.</p> <p>Fase 2. Benchmarking d'altres projectes d'envelliment actiu referents a diferents territoris rurals per tal d'obtenir referents transferibles a l'Urgell.</p> <p>Fase 3. Presentació de Bones Pràctiques davant de la Taula de Concertació per avaluar la seva transferibilitat a l'Urgell. Elaboració d'un document resum de projectes de bones pràctiques identificats dins i fora de la comarca.</p> <p>Fase 4. Suport en la implementació d'alguna Bona Pràctica a la comarca de l'Urgell que es consideri adient de ser transferible per innovadora.</p>	
Referències	
<ul style="list-style-type: none"> - Computeria - Solucions intergeneracionals (cofinançat pel <i>Programa d'aprenentatge permanent</i>. Aplega joves i persones grans socialment desfavorides perquè s'ajudin a desenvolupar-se. Els joves actuen com a formadors personals en tecnologies de la informació i la comunicació: ensenyen a la gent gran els coneixements i les competències que sovint necessiten per poder participar plenament en la vida moderna. Les persones 	

grans actuen com a mentors: transmeten la seva experiència i orientació als joves que lluiten per obrir-se camí en el món laboral. S'espera que el diàleg intergeneracional resultant que també preserva el patrimoni intel·lectual i cultural esdevingui una pràctica integrada en les organitzacions participants.

- **LET'S.** Permet a la gent gran impartir coneixements sobre iniciatives empresarials mitjançant enfocaments innovadors basats en tècniques narratives (cofinançats per Grundtvig). Combina l'experiència de persones grans que s'han dedicat al món dels negocis i que tenen ganes de transmetre els seus coneixements amb la necessitat per part de joves d'entorns desfavorits de tenir models i exemples que puguin entendre. Fa servir enfocaments autobiogràfics i tècniques narratives per comunicar missatges complexos sobre com desenvolupar idees empresarials, tenir iniciativa, saber aprofitar els canvis i gestionar els riscos. Els millors relats de vuitanta empresaris senyors de nou països diferents es posen a l'abast mitjançant un innovador curs de formació multimèdia.
- **Converses encreuades (Crosstalk)** - Fomenta la comprensió de comunitats de persones vulnerables i d'immigrants mitjançant l'intercanvi de relats. Aquest projecte d'un any de durada, cofinançat per la UE, es va posar en marxa el 2008 amb l'objectiu d'instar grups de persones que es troben al marge de la societat gent gran, persones immigrants, comunitats ètniques minoritàries—a explicar les seves històries, proporcionant-los formació i les competències necessàries per fer arribar el discurs personal a l'àmbit públic. Es tracta d'històries que els mitjans de comunicació convencionals solen ignorar o deixar de banda, però que s'ajusten molt bé a les ràdios comunitàries, que tradicionalment han donat veu als sense veu. El projecte pretenia, a més de facilitar als narradors competències digitals (enregistrament, edició, ràdio per Internet, disseny de pàgines web), fer-los participar en —converses encreuades||, que es mantenen entre diverses generacions i cultures i que inclouen una crítica a les convencions i l'exclusió dels mitjans de comunicació tradicionals.
- **Manual d'innovació social. Bones pràctiques per transferir estratègies de serveis de proximitat en zones rurals.** Elaborat en el marc del projecte de la Plataforma EMPIC. Les Garrigues.<https://empic.cat/wp-content/uploads/2018/05/Manual-Bones-Pr%C3%A0ctiques-serveis-proximitat-zones-rurals.pdf>

Resultats

- Projectes locals que afavoreixen l'envelliment actiu reforçats i valoritzats.
- Nous projectes avaluats per mitjà de la Taula de Concertació (entre 2-3 nous projectes)
- Entre 5-6 projectes d'altres territoris identificats

Actors responsables

- Membres de la Taula de Concertació

Destinatari

- Col·lectiu de gent gran de la comarca de l'Urgell i les seves famílies.
- Societat en general

Pressupost

- Dedicació d'1 persona tècnica d'un 10% durant 12 mesos que equivaldria a 3.912€.

Fonts de finançament

- Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC.
- Ajuts directes de la Diputació de Lleida.

Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats

- Recursos humans propis

- Participació dels membres de la Taula de Concertació
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de projectes referents a nivell comarcal identificats - Nombre de projectes d'altres territoris identificats com a bones pràctiques - Nombre de projectes amb possibilitats de ser transferits a l'Urgell
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mes 1-2 > Identificació de projectes referents a l'Urgell - Mes 3-4 > Identificació de projectes d'altres territoris - Mes 5-7 > Elaboració d'un document de bones pràctiques - Mes 8-12 > Suport en la implementació d'alguna Bona Pràctica a la comarca de l'Urgell - Mes 9-12_> Implementació d'alguna de les accions formatives identificades



Àmbit 5. Alimentació saludable

L'alimentació és un dels aspectes cabdals per aconseguir un envelliment actiu i saludable. Tanmateix, els hàbits alimentaris poden variar durant el procés d'envelliment i cal estar alerta, especialment, en persones grans que viuen soles per tal d'assegurar que la seva és una alimentació saludable i equilibrada.

En aquest àmbit es plantegen accions que van encaminades a orientar a la gent gran en pràctiques adients entorn de l'alimentació i, alhora, en cercar estratègies que afavoreixin l'accés fàcil a àpats nutricionalment ben dissenyats i a una dieta adient a les seves necessitats.

Actuacions

A.5.1. Programa de sensibilització entorn de l'alimentació saludable entre la gent gran

A.5.2. Programa d'impuls i coordinació de models de serveis alimentaris de proximitat per a la gent gran

ACTUACIÓ A.5.1. Programa de sensibilització entorn de l'alimentació saludable entre la gent gran	
Àmbit	Àmbit d'actuació 5. Alimentació saludable
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sensibilitzar la gent gran sobre la importància de seguir uns hàbits d'alimentació saludable durant la seva vellesa com a preventiu davant d'altres dolències que poden ser precursoras de malalties. ▪ Millorar els hàbits alimentaris de la gent gran per afavorir un envelliment de qualitat. 	
Descripció	
<p>Els hàbits alimentaris de la gent gran acostumen a modificar-se a mesura que aquest col·lectiu va envellint degut a diferents causes: canvis en els hàbits culinaris per reducció del nombre de persones que viuen a la llar (emancipació dels fills/es, pèrdua de la parella o d'altres persones que conviuen a la casa, etc.) passant d'haver de cuinar per als altres a haver de cuinar per un/a mateix/a; canvi d'hàbits de compra (de comprar productes frescos i de temporada a comprar productes pre-cuinats, envasats, congelats, etc.); reducció de la freqüència d'anar a comprar per reducció de la mobilitat o pèrdua d'autonomia, etc.</p> <p>Aquests canvis sovint comporten la substitució d'hàbits d'alimentació saludable per l'adquisició d'hàbits no tan saludables amb una ingesta més desequilibrada de nutrients, que pot portar a dèficits alimentaris o a malnutrició, els quals al seu torn poden acabar cursant en determinades patologies o malalties.</p> <p>L'envelliment saludable requereix l'adopció i el manteniment d'un seguit d'hàbits alimentaris equilibrats, combinat amb l'activitat física.</p> <p>L'acció consisteix en desenvolupar un programa d'accions formatives i educatives per donar a conèixer a la gent gran i/o a les persones cuidadores informació i recursos pràctics per millorar la seva alimentació i que poden incorporar en el seu dia a dia.</p> <p>El programa d'accions es pot estructurar entorn a les següents temàtiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planificació de la compra setmanal - Planificació de dietes i menús en funció de les dolències - Combinació d'aliments per afavorir carències – osteoporosi, diabetis, pressió alta, etc. - Planificació dels plats per diferents dies - Tallers pràctics per aprendre a fer plats de cuina saludables, fàcils i equilibrats, etc. <p>I es poden estructurar en un format de tallers pràctics adreçats a la gent gran dels pobles o també als seus cuidadors/es o familiars, que es pot proposar de manera itinerant per tal de compartir i optimitzar l'activitat. Alhora, cada any es poden anar variant les temàtiques.</p> <p>Aquest programa d'accions formatives es pot vehicular amb l'acció A.4.2. <i>Catàleg d'oferta d'activitats d'envelliment actiu adreçades a la gent gran</i> i també amb l'acció A.4.1. <i>Acció de sensibilització vers els serveis sanitaris com a prescriptors d'envelliment actiu</i>.</p>	
Activitats	
A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:	

<p>Fase 1. Identificació de l'activitat o activitats d'alimentació saludable que es volen oferir al col·lectiu de la gent gran i cerca de professional que pot oferir l'activitat o activitats, així com el cost de l'activitat.</p>
<p>Fase 2. Incorporació de l'activitat al catàleg d'activitats per a la gent gran de l'Urgell</p>
<p>Fase 3. Difusió de l'activitat o activitats al col·lectiu de la gent gran i recollida de persones interessades per valorar els llocs on hi ha quòrum per ser realitzada.</p>
<p>Fase 4. Realització de l'activitat i valoració.</p>
<p>Referències</p> <ul style="list-style-type: none"> - Catàleg de publicacions d'alimentació saludable per a gent gran. Recull de guies i publicacions sobre alimentació saludable http://salutpublica.gencat.cat/ca/ambits/promocio_salut/alimentacio_saludable/Publicacions/Alimentacio-per-a-gent-gran/ - Cuidem Lluçanès. Planificació de menús saludables com un dels serveis que ofereix la cooperativa.
<p>Resultats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entre 15 i 20 tallers realitzats/any - Mínim de 10 assistents/taller - Valoració positiva en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents - Adopció de pautes d'alimentació saludables.
<p>Actors responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> - Àrea de serveis socials del Consell Comarcal de l'Urgell - Professionals de l'atenció sanitària - Professionals que realitzen els tallers
<p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Col·lectiu de gent gran dels pobles - Persones cuidadores de gent gran - Professionals de l'atenció sanitària (com a prescriptors de les accions formatives)
<p>Pressupost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans d'1 tècnic/a amb el 20% de la dedicació durant 5 mesos per a la coordinació de l'acció: 3.268€, o assumible amb recursos humans propis. - Cost del taller: 250€ (caldrà multiplicar aquest cost en funció del nombre final de tallers concertats)
<p>Fonts de finançament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reserva de pressupost municipal per part dels ens locals per costejar l'activitat. - Copagament de l'activitat per part dels assistents.
<p>Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coordinador/a del programa (tècnic/a AODL o recursos humans propis). - Persona/es encarregada de fer les activitats dels tallers. - Sala on realitzar els tallers amb pissarra, projector, ordinador, connexió a Internet, etc. i amb cadires i taules. Valorar una aula equipada amb cuina.
<p>Indicadors de seguiment</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre de tallers realitzats/any - Nombre d'assistents/taller - Grau de valoració en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents
<p>Cronograma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mesos 1 i 2 > Fase 1. Identificació activitats, professionals dels tallers i pressupost

- Mes 3 > Fase 2. Incorporació al catàleg
- Mesos 3 i 4 > Fase 3. Difusió
- Mes 5 i següents > Fase 4. Realització

ACTUACIÓ A.5.2. Programa d'impuls i coordinació de models de serveis alimentaris de proximitat per a la gent gran	
Àmbit	Àmbit d'actuació 5. Alimentació saludable
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> • Donar a conèixer diferents opcions per oferir serveis d'alimentació a la gent gran als pobles. • Facilitar l'accés a una alimentació saludable a la gent gran als pobles. 	
Descripció	
<p>Una mesura per poder garantir una alimentació saludable entre el col·lectiu de la gent gran consisteix en facilitar-los menús i àpats al mateix municipi sense necessitat que hagin de cuinar. En els municipis més grans acostuma a haver-hi opcions que resolen aquesta necessitat, com poden ser els centres de dia amb servei de menjador obert, casals de gent gran amb servei de menjador, menjadors socials, empreses de càterring, menjar a domicili, etc. En canvi, als pobles més petits aquestes opcions no són tan habituals, malgrat podria impulsar-se'n el seu sorgiment per facilitar que la gent gran que viu als pobles també tingui servei de menjador o d'àpats, i alhora es podria coordinar el servei per donar-hi cobertura a nivell supralocal.</p> <p>L'acció consisteix en la realització d'una jornada sobre els serveis alimentaris de proximitat a la gent gran, amb una exposició de diferents models de serveis que hi poden haver a través d'iniciatives en funcionament. La finalitat d'aquesta jornada és la donar a conèixer diferents opcions per tal que, a nivell local, cada municipi valori l'opció que millor s'adequa a la seva realitat i es plantegi cercar estratègies per poder oferir el servei, ja sigui a nivell local o de manera coordinada amb municipis veïns o amb empreses o equipaments del municipi que poden prestar aquest servei (per exemple, restaurants del poble, menjador escolar o centre de dia-residència), o també perquè puguin sorgir empreses o entitats interessades en oferir serveis de menjar de proximitat a la gent gran.</p> <p>Entre les diferents opcions de models que es poden donar a conèixer a través de la jornada, s'identifiquen els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Servei de menjadors col·lectius (àpats en companyia) - Servei de càterring a domicili - Servei de carmanyola <p>Aquests serveis poden ser oferts des del menjador escolar, des del bar del poble, des del centre de dia / residència o bé per empreses de restauració i càterring.</p>	
Activitats	
A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:	
<p>Fase 1. Preparació de la jornada: identificació dels models i les experiències; establiment de contacte i confirmació de l'assistència per part de les experiències convidades; determinació de la data i lloc de realització, i tancament del programa definitiu.</p> <p>Fase 2. Difusió de la jornada: edició d'un cartell amb el programa i enviament als ens locals i agents clau de la comarca relacionats amb la temàtica</p> <p>Fase 3. Realització de la jornada, debat entre els assistents i valoració.</p> <p>Fase 4. Acompanyament als ajuntaments interessats per posar en marxa el model que considerin més adient per al seu municipi. La persona tècnica responsable de la coordinació</p>	

general del Pla sectorial faria les tasques de suport i seguiment per donar suport, especialment, a ajuntaments petits sense tècnics propis per avaluar i acompanyar en la posada en marxa d'una estratègia de servei d'alimentació de proximitat per a la gent gran.

Referències

- **Menjador social per a gent gran de Solsona i comarca.** Des de l'any 2011 funciona aquest servei que s'ofereix des del Bar del Casal de Cultura i Joventut, gestionat per la Fundació Amisol en col·laboració amb l'ajuntament de Solsona. file:///C:/Users/USUARI/Downloads/MENJADOR_SOCIAL_2011.pdf
- **Dinem junts**, programa de l'ajuntament de Bescanó que consisteix en que les persones majors de 65 anys de Bescanó, puguin dinar de dilluns a divendres al Casal d'Avis.
- **Pepeta Vilaró.** Servei de menús calents a domicili per a gent gran i amb dificultats de mobilitat a Osona. <http://www.pepetavilaro.cat/>
- **La cuina de la padrina Lourdes.** Servei de càtering a domicili de la Fuliola. <https://www.lalolatakeaway.com/>
- **Servei de menjar a domicili amb carmanyola** ofert per la residència Mas Vell d'Agramunt.
- **Servei de menjar a domicili** ofert per l'Associació Alba.

Resultats

1. Jornada realitzada.
2. Entre 15 i 20 assistents a la jornada.
3. Entre 3 i 4 experiències presentades a la jornada.
4. Valoració positiva en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents.
5. Models de sistemes alimentaris de proximitat analitzats.

Actors responsables

- Ajuntaments
- Consell comarcal de l'Urgell
- Empreses de serveis d'hostaleria i restauració
- Residències
- Menjadors escolars

Destinataris

- Ens locals
- Empreses de serveis d'hostaleria o restauració
- Gent gran
- Residències
- Menjadors escolars

Pressupost

- Recursos humans d'1 tècnic/a amb el 20% de la dedicació durant 8 mesos per a la coordinació de l'acció: que equivaldria a 5.224€.
- Honoraris dels ponents: 800€

Fonts de finançament

- Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC.
- Ajuts directes de la Diputació de Lleida

Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats

- Coordinador/a del programa (tècnic/a AODL o recursos humans propis).
- Ponents de les experiències convidades a la jornada.
- Sala on realitzar la jornada amb pissarra, projector, ordinador, connexió a Internet, etc. i amb taules i cadires.

Indicadors de seguiment

- Nombre d'assistents a la jornada
- Nombre d'experiències presentades a la jornada
- Grau de valoració en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents

Cronograma

- Mesos 1 i 2 > Fase 1. Preparació de la jornada
- Mes 3 > Fase 2. Difusió
- Mes 4 > Fase 3. Realització i valoració
- Mes 5-8 > Fase 4. Acompanyament



Àmbit 6. Habitatge

Dins dels models alternatius d'atenció a la gent gran, hi ha la premissa d'intentar afavorir que la persona gran pugui mantenir el vincle amb el seu entorn tant físic com emocional. Per tant, les opcions per poder envellir a casa i des de la proximitat d'un entorn familiar i conegut estan agafant molta força. En aquest sentit, l'habitatge hi té un rol destacat ja que si es vol afavorir la possibilitat de poder envellir a domicili, cal tenir present quines són les possibilitats que existeixen i què cal tenir en compte per afavorir-ho.

Actuacions

A.6.1. Fórmules innovadores de compartir habitatge (cohabitatge sènior)

A.6.2. Programa d'assessorament per adaptabilitat funcional de la pròpia llar per un envelliment segur i de qualitat

ACTUACIÓ A.6.1. Fórmules innovadores de compartir habitatge (cohabitatge sènior)	
Àmbit	Àmbit d'actuació 6. Habitatge
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> Aproximar a l'Urgell plantejaments innovadors en relació a l'envelliment a domicili de persones grans en col·lectivitat. 	
Descripció	
<p>Malgrat a casa nostra encara no hi hagi una llarga tradició en posar en marxa models d'habitatge compartits per a persones grans, sí que en altres països europeus, especialment, països nòrdics porten molts d'anys d'experiència en aquest camp. És el que es coneix com a cohabitatge sènior o sènior cohousing, que vindrien a ser comunitats autopromogudes i autogestionades de persones grans que viuen en un entorn dissenyat per elles mateixes. Per tant, són un conjunt de persones que s'ajunten amb l'objectiu d'envellir bé, amb autonomia i dignitat, i que entenen que el millor entorn és un bon veïnatge. Per tant, la prioritat és la formació de la comunitat, entesa com a grup capaç de recolzar-se mútuament i donar seguretat, abordant col·lectivament les seves iniciatives vitals o resolent eficaçment els seus conflictes. Aquest tipus de comunitats sol agrupar entre 15 i 30 habitatges privats al voltant d'un edifici o planta de zones comuns per a ús comunitari. Legalment s'estructuren, habitualment, com a cooperatives de cessió d'ús.</p> <p>En alguns territoris de l'estat espanyol aquesta modalitat s'anomena també 'jubilar', concepte promogut per l'Associació Jubilares, amb seu a Madrid, que és una associació, entitat sense ànim de lucre que té com a sòcies a les cooperatives de gent gran que s'estan desenvolupant a Espanya.</p> <p>A diferència d'altres països europeus com Holanda o Dinamarca, en els que ja fa més temps que existeix el sènior cohousing, a Espanya el concepte de jubilar també anticipa una estratègia de coatenacions, dissenyada per les pròpies cooperatives amb l'objectiu de garantir una atenció, també en situacions de dependència, perquè totes les persones puguin viure a casa seva fins al final. Això fa que pugui considerar-se el jubilar com un equipament de benestar social, un lloc on es pot mantenir la pròpia autonomia personal (com a capacitat de decisió) i desenvolupar el projecte de vida desitjat.</p> <p>Des del punt de vista del disseny d'aquests habitatges és interessant que estiguin pensats d'acord amb les necessitats de les persones que hi viuran i adaptar l'habitatge en conseqüència i no al revés, que sigui la persona la que s'hagi d'adaptar a l'habitatge.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Disseny d'una jornada per donar a conèixer el cohabitatge sènior a l'Urgell a partir d'una taula rodona d'experiències de referència catalanes i espanyoles. El disseny de la jornada es realitzarà de forma coordinada entre la persona tècnica coordinadora del Pla sectorial i els membres de la Taula de Concertació.</p> <p>Fase 2. Identificació de les experiències d'interès per convidar a la taula rodona. Es valora que es podrien convidar entre 3-4 experiències.</p> <p>Fase 3. Disseny del programa i coordinació de la logística de la jornada.</p> <p>Fase 4. Realització de la jornada adreçada a associacions de gent gran, ajuntaments, empreses i professionals d'atenció a la gent gran, etc.</p>	

Fase 5. Suport i acompanyament si sorgeix alguna iniciativa dins de l'Urgell encaminada a posar en marxa un projecte de cohabitatge sènior en algun dels municipis de la comarca.

Referències

- **Cohabitatge sènior. Cooperativa Sostre Cívic. Projecte al Catllar (Camp de Tarragona)**
Projecte a Sant Feliu de Guíxols (Walden XXI) a partir d'un hotel antic
<https://sostrecivic.coop/cohabitatge-senior-per-una-vellesa-activa-i-autogestionada>
- **Cohabitatge per a gent gran El Catllar** (Camp de Tarragona)
L'objectiu del projecte es impulsar la primera promoció d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús (HCCU) exclusivament per sèniors a Catalunya. Aquest projecte serà la primera fase de la rehabilitació de La Fàbrica del Catllar (Camp de Tarragona), un patrimoni actualment abandonat que té un alt valor històric, social i arquitectònic, i que es troba emplaçat en un entorn ecològicament i paisatgísticament molt estimulant.
<http://sostrecivic.coop/elcatllar>
- **Asociación Jubilares- Cohousing sènior (Madrid)** A l'Associació Jubilares treballem per normalitzar la inclusió social de les persones grans, tenint com a principal valor el respecte i la promoció de l'autonomia personal. La clau per a això està en una veritable participació en tot allò que afecta la seva pròpia vida. La instauració de les cooperatives de gent gran (sènior cohousing, o "jubilar") com a opció real, senzilla i viable és la nostra principal línia d'actuació. Amb aquesta finalitat oferim informació, consell i suport a persones, grups o institucions interessades en promoure iniciatives d'aquest tipus <http://www.jubilares.es/>

Resultats

1. 1 jornada amb taula rodona d'experiències entorn del cohabitatge sènior.
2. Increment de la informació al territori de l'Urgell de la possibilitat de promoure iniciatives encaminades a models d'habitatge compartit entre gent gran.

Actors responsables

- Membres de la Taula de Concertació.

Destinataris

- Col·lectiu de persones grans de la comarca
- Ajuntaments de la comarca
- Professionals i empreses que presten serveis d'atenció a la gent gran

Pressupost

- Dedicació tècnica d'1 persona per a la coordinació general de l'acció i el suport posterior a algun possible grup impulsor d'una iniciativa de cohousing sènior. Dedicació d'un 15% de dedicació durant 8 mesos que equival a 3.920€
- Empresa externa per al disseny i coordinació de la logística de la jornada: 6.000€ (inclou honoraris de ponents).

Fonts de finançament

- Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC.
- Ajuts directes de la Diputació de Lleida.
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats

- Recursos humans propis
- Participació dels membres de la Taula de Concertació
- Empresa externa per la logística de la jornada

Indicadors de seguiment

- Nombre d'experiències convidades a la taula rodona finalment
- Nombre de persones assistents a la jornada
- Grau de satisfacció de les persones assistents a la jornada i taula rodona
- Nombre d'iniciatives identificades de grups impulsors de cohabitatge sènior a l'Urgell

Cronograma

- Mes 1 > Disseny de la jornada
- Mes 2-3 > Establiment de contactes amb les experiències a convidar de la taula rodona
- Mes 4 > Disseny del programa final i difusió per a la logística de la jornada
- Mes 5 > Realització de la jornada
- Mes 6-8 > Identificació de possibles grups impulsors d'iniciatives de cohousing sènior a l'Urgell

ACTUACIÓ A.6.2.	Programa d'assessorament per adaptabilitat funcional de la pròpia llar per un envelliment segur i de qualitat
Àmbit	Àmbit d'actuació 6. Habitatge
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donar orientacions professionals per millorar la funcionalitat i la seguretat dels habitatges per tal de possibilitar un envelliment segur a casa. 	
Descripció	
<p>Envellir a casa és una de les premisses que moltes persones grans manifesten com una opció desitjable, especialment, en el context rural, on la proximitat de la xarxa familiar i veïnal, així com un entorn proper tendeixen a afavorir-ho. Tanmateix, per poder envellir a casa, és necessari que l'habitatge compleixi amb uns requisits mínims que vetllin per la seguretat de la persona gran que hi resideix.</p> <p>Segons l'article <i>Envellir a casa: millor al poble que a la ciutat?</i>, s'afirma que el 96,4% de les persones grans continua vivint en societat, si pot ser a casa seva, enfront del 3,6% que viu en residències o institucions d'una altra mena on, en general, ho fan de manera més aïllada (Cens de població i habitatges de l'INE, 2011). Aquest percentatge és una mica més elevat entre les dones (4,3%) que no entre els homes (2,6%).</p> <p>Aquest estudi també mostra que és millor envellir en municipis molt petits o bé en ciutats molt grans, mentre que a les ciutats mitjanes hi ha un percentatge més alt de persones grans que pateixen una acumulació de problemes de gravetat. És a dir, envellir a les zones rurals o a les grans ciutats garanteix més probabilitats de benestar que no pas envellir a les ciutats mitjanes, que són les que tenen entre 10.000 i 100.000 habitants.</p> <p>La preferència per romandre a casa a mesura que s'envelleix no tan sols és majoritària, sinó que també beneficia la salut i el benestar de la gent gran, fins i tot dels que es troben en situació de dependència.</p> <p>Per tant, l'opció d'envellir a casa és recomanable des de molt punts de vista, no obstant, la qüestió és saber si les cases afavoreixen un envelliment de qualitat sempre. És bàsic, per tant, que els habitatges tinguin els requeriments que contribueixin a fer possible aquest envelliment segur.</p> <p>La present acció s'encamina, precisament, a un programa per donar suport a la gent gran i a les seves famílies que volen apostar per l'envelliment al propi domicili i volen que aquesta opció compleixi amb el màxim de garanties possibles.</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, es proposa que el programa d'assessorament integri les següents fases:</p> <p>Fase 1. Disseny del programa d'assessorament per adaptabilitat funcional dels habitatges per a la gent gran de l'Urgell. Determinar els criteris per participar en el programa, identificar els professionals coneixedors de les necessitats d'adaptació funcional, definir si s'estableix un copagament per fer front al pla d'adaptabilitat amb suports públics i de les persones interessades, etc.</p>	

Fase 2. Difusió del programa entre els municipis de la comarca i obertura d'un període de sol·licituds.

Fase 3. Inici de les auditories per al Disseny d'un pla d'adaptabilitat funcional de la pròpia llar amb els següents aspectes claus a tenir en compte:

Punt 1. Avaluació del domicili. Anàlisi dels focus de perill o de risc de l'habitatge tenint en compte, per una banda, l'estat actual de salut de la persona o persones que hi resideixen i, per altra banda, tenint present si hi ha algun malaltia diagnosticada o algun aspecte que podria empitjorar la seva salut en un futur proper.

Punt 2. Prioritzar l'adaptació de l'habitatge. És preferible, avançar-se als possibles riscos i posar en marxa precaucions preventives per tal que la persona no hagi de canviar gran part dels seus hàbits.

Punt 3. Simplificar les activitats. La majoria dels accidents, especialment en l'àrea de la cura personal, succeeixen quan la persona gran s'accelera en la seva execució. És preferible dividir les activitats en tasques senzilles, pas a pas, per tal que la persona tingui més temps per completar-les. També es poden emprar suports d'ajuda addicional per aquelles tasques que s'hagin convertit en més complexes de realitzar.

Punt 4. Recolzar les necessitats de la persona. És recomanable evitar que l'habitatge esdevingui un espai de prohibicions. La pròpia llar ha de fomentar l'autonomia, la interacció social i les activitats més significatives.

Punt 5. Ser realista respecte a les limitacions. Fer front als aspectes claus però sense perdre la perspectiva de la realitat personal de la persona que hi resideix.

Aquest Pla d'adaptabilitat integraria per tant, el conjunt d'adaptacions, reformes i obres necessàries per facilitar que el domicili analitzat reuneix les garanties òptimes per ser un espai idoni per un envelliment segur i de qualitat. A més a més, també integraria un pressupost del cost de la posada en pràctica del Pla d'adaptabilitat de l'habitatge.

Un cop es disposi del Disseny del pla d'adaptabilitat funcional de la pròpia llar hi hauria la fase 4:

Fase 4. Realització de les adequacions a l'habitatge. Cerca dels professionals (paletes, instal·ladors, lampistes, etc.) i dels recursos econòmics per poder posar en marxa el Pla d'adaptabilitat funcional, acompanyament en la recerca i tramitació de línies d'ajut i subvencions per fer front als costos de les adaptacions.

Fase 5. Revisions i avaluacions periòdiques de les adequacions realitzades. S'establiria uns períodes de revisió i avaluació (semestrals o anuals) per tal de reavaluar les adaptacions, especialment, si les condicions de salut de la persona canvien en algun moment.

Referències

- **Subvencions per a obres d'arranjament de l'interior dels habitatges per a persones grans.** Agència de l'Habitatge de Catalunya

Es tracta de subvencions per a obres d'arranjament a l'interior dels habitatges per a les persones grans, situats als àmbits dels serveis territorials de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya de Girona, Tarragona, Lleida i Terres de l'Ebre.

https://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Subvencions_aranjament_interior

- **Ajuts tècnics per adaptació a la llar. Productes de suport.** Ajuntament de Barcelona
A partir d'un programa individualitzat dissenyat conjuntament amb les persones beneficiàries d'aquest ajut, es valora en quines àrees necessiten suport, com la comunicació, l'autocura, la gestió de la llar, les habilitats socials, l'ús de la comunitat, l'autodirecció, la salut, les competències acadèmiques, l'oci o el treball. D'aquesta manera, se'ls ofereix un suport ajustat a les seves necessitats per aconseguir una millora en les capacitats i habilitats.
<https://w30.bcn.cat/APPS/portaltramits/portal/channel/default.html?&stpid=20110000561&style=ciudadano&language=ca>
- **Ajudes tècniques a la llar per manca d'autonomia.** Ajuntament de Mataró
Programa adscrit al Servei de Benestar Social de l'Ajuntament de Mataró .Consisteix a portar a terme adaptacions al domicili de la persona que presenta discapacitat o mobilitat reduïda, amb la finalitat de desenvolupar al màxim la seva autonomia amb mesures de caràcter compensatori, millorar la seva qualitat de vida i poder realitzar de forma més autònoma les activitats bàsiques de la vida diària (aixecadors w.c., agafadors de bany, grues, cadires de rodes....).
Valoració econòmica de les ajudes per part del servei de l'Agència d'atenció a les persones amb dependència com a requisit per accedir al programa d'ajudes tècniques.
http://www.mataro.cat/web/portal/ca/Ajuntament/Aciudadana/tramits/detall/Gent_gran_i_persones_amb_dependencia_ajudes_tecnicas_a_la_llar_per_manca_d_autonomia_180.html
- **Programa d'Arranjament d'Habitatges 2016-2018 per a les persones grans.** Diputació de Barcelona
El Programa d'Arranjament d'Habitatges neix amb l'objectiu de millorar les condicions d'accessibilitat, seguretat, higiene, habitabilitat, i d'eficiència energètica mínimes dels habitatges objecte de les intervencions. Es tracta de petites reformes bàsiques en els habitatges que incrementen l'autonomia i la qualitat de vida de les persones beneficiàries en els seus domicilis. Les intervencions estan supervisades per una direcció facultativa a qui les tècniques dels serveis socials municipals poden adreçar totes aquelles consultes referents a les intervencions en el municipi.
<https://www.diba.cat/web/benestar/arranjaments/arranjaments#Tipologies>

Resultats

1. Incrementada la consciència de la importància de l'adaptació dels habitatges per afavorir un envelliment segur i de qualitat
2. Entre 15-20 sol·licituds de participació en el programa
3. Entre 15-20 Plans d'adaptabilitat funcional de la pròpia llar elaborats
4. Entre 10-15 dels plans que s'han portat a terme

Actors responsables

- Consell Comarcal de l'Urgell
- Ajuntaments de la comarca

Destinataris

- -Persones grans de la comarca que tinguin la voluntat de millorar les condicions dels seus habitatges de forma integral per afavorir un envelliment de qualitat i amb seguretat.

Pressupost
<ul style="list-style-type: none"> - Dedicació tècnica d'1 persona per a la coordinació general del programa. Dedicació d'un 20% de dedicació durant 12 mesos que equival a 7.836€. - Serveis professionals per elaborar els plans (en funció dels paràmetres que s'estableixin)
Fonts de finançament
<ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida. - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies - L'Agència de l'Habitatge de Catalunya - Propietaris/es i famílies dels habitatges a avaluar. Valorar un copagament per la participació en aquest programa.
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos propis de la persona coordinadora del Pla sectorial - Professionals formats per elaborar els plans d'adaptabilitat funcional
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de sol·licituds de participació al programa - Nombre de domicilis avaluats - Nombre de plans d'adaptabilitat funcional elaborats
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mes 1-3 > Disseny de - Mes 2-3 > Establiment de contactes amb les experiències a convidar de la taula rodona - Mes 4 > Disseny del programa final i difusió per a la logística de la jornada - Mes 5 > Realització de la jornada Mes 6-8 > Identificació de possibles grups impulsors d'iniciatives de cohousing sènior a l'Urgell



Àmbit 7. Comerç

L'elevada ruralitat dels pobles més petits de l'Urgell ha comportat que bona part dels comerços ubicats en aquests municipis hagin desaparegut o estiguin a punt de fer-ho. Si bé aquesta tendència no és exclusiva de la comarca, sinó compartida amb altres indrets rurals de Catalunya, sí que l'impacte de la desaparició d'aquests negocis en municipis petits és molt gran per la dimensió social que tenen a causa de l'elevat envelliment de la seva població i de les dificultats d'aquestes persones grans d'accedir per elles mateixes als serveis i productes que hauran d'anar a adquirir a fora si aquests comerços desapareixen totalment. A banda, clar, de la pèrdua de teixit empresarial, ja minse en aquests pobles, que significa el tancament d'aquests negocis. En definitiva, el comerç en els pobles petits té una funció social i terapèutica i permet enfortir la xarxa informal i vetllar per les persones grans, especialment, les que viuen soles.

Actuacions

A.7.1. Fórmules innovadores per donar suport a la funció social del comerç local respecte a la gent gran

ACTUACIÓ A.7.1. Fórmules innovadores per donar suport a la funció social del comerç local respecte a la gent gran	
Àmbit	Àmbit d'actuació 7. Comerç
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donar a conèixer diferents opcions per oferir serveis de comerç als pobles. ▪ Possibilitar la continuïtat i pervivència del comerç. 	
Descripció	
<p>El comerç als pobles petits transcendeix la seva funció principal de venda de queviures i adopta una funció clarament social. El comerç als pobles petits adopta diferents rols: és un motiu per obligar-se la gent gran a sortir de casa, esdevé un punt de trobada dels veïns i veïnes del poble, on fan tertúlia i s'informen del que li passa a l'un o l'altre, també pren la funció de punt de recollida de paquets, cartes, etc. , possibilita que la gent que no disposa de transport o la gent gran pugui comprar els queviures més bàsics, o fins i tot esdevé un punt de 'control' de la gent gran per part del botiguer/a.</p> <p>No obstant, el teixit comercial als pobles petits presenta una situació delicada, i múltiples són els motius pels quals l'activitat comercial als pobles veu amenaçada la seva continuïtat a curt termini: la pèrdua de població, la pèrdua de competitivitat dels negocis, la dificultat d'adaptació dels comerços petits a les noves demandes de productes i serveis, l'augment de la compra on-line, l'existència de grans superfícies comercials als principals nuclis de població, entre molts d'altres.</p> <p>Tot i així, és important poder garantir la continuïtat de l'activitat comercial als pobles, en els municipis en que aquesta encara es manté, i possibilitar la implantació d'algun nou servei de comerç en aquells municipis on no hi ha cap tipus d'activitat comercial i els seus veïns i veïnes es veuen obligats desplaçar-se per fer la compra dels queviures. Aquesta és una de les preocupacions manifestades tan pels ens locals com pel col·lectiu de la gent gran, i en alguns pobles, els ens locals se les enginyen per buscar opcions per disposar del servei de venda de queviures.</p> <p>Per aquest motiu, es proposa la següent acció, consistent en la realització d'una jornada que permeti l'anàlisi de diferents possibilitats que permetin mantenir l'activitat comercial als pobles i propiciï la reflexió i el debat entorn als serveis del comerç als municipis més allunyats dels principals nuclis. Així com un procés d'acompanyament als municipis.</p> <p>La jornada pot comptar amb un ponent expert en comerç rural i amb una exposició de diferents iniciatives de comerç als pobles (taula rodona d'experiències) que il·lustrin alguns dels diferents models que es poden explorar, com per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La botiga 'multiservei', com un servei bàsic 'municipal' complementada amb altres serveis (consergeria, neteja dependències, etc.) - La botiga complementada amb el servei de punt d'informació turística i amb punt de venda de productes locals com a element diferenciador. - La compra a domicili. Servei que et porta la compra a casa. - La venda ambulat. Servei itinerant de venda de queviures i altres (roba, etc.). - Convenis entre els ajuntaments i comerços d'alimentació de pobles més grans per mantenir els serveis als pobles petits - Relleu generacional al comerç local 	
Activitats	

A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:

Fase 1. Preparació de la jornada: identificació dels models i les experiències; establiment de contacte i confirmació de l'assistència per part de les experiències convidades; determinació de la data i lloc de realització, i tancament del programa definitiu.

Fase 2. Difusió de la jornada: edició d'un cartell amb el programa i enviament als ens locals i agents clau de la comarca relacionats amb la temàtica

Fase 3. Realització de la jornada, debat entre els assistents i valoració.

Fase 4. Acompanyament als ajuntaments interessats per posar en marxa el model que considerin més adient per al seu municipi. La persona tècnica responsable de la coordinació general del Pla sectorial faria les tasques de suport i seguiment per donar suport, especialment, a ajuntaments petits sense tècnics propis per avaluar i acompanyar en la posada en marxa d'una estratègia de suport per mantenir el comerç al municipi.

Referències

- **Botigues de Nalec i Ciutadilla.** Iniciativa municipal per possibilitar l'activitat comercial al poble facilitant un local municipal i fent rendible el negoci tot complementant-la amb altres serveis municipals (neteja de les dependències municipals, servei d'agutzil, recollida de receptes, repartiment de la compra a domicili, menjars preparats el cap de setmana).
- Compra i repartiment a domicili de **Plus fresc.** Aquesta cadena de supermercats ofereix el servei de compra i repartiment a domicili a Tàrrrega i municipis de l'entorn.
- **La botiga rural.** Portal de venda online de productes agroalimentaris del Berguedà.
<http://botiga.turismeruralbergueda.com/ca/>
- **TelePa.** Maresme. Tele PA és un servei a domicili de fleca artesana dirigit a aquelles persones residents en zones aïllades o properes a nuclis urbans del Maresme com poden ser urbanitzacions, zones residencials o cases aïllades carents de botigues o comerços on poder comprar diàriament el pa i derivats. Per poder oferir aquest servei Tele PA disposa dels drets d'explotació al Maresme de la patent consistent en un habitacle denominat "PANERA" que consisteix en una espècie de bústia especialment indicada per a l'allotjament de productes alimentaris com poden ser els nostres productes de fleca.
<https://www.maresmepa.com/>
- **ServiPa.** Alcarràs (Segrià). ServiPa és un servei d'entrega gratuït de pa a domicili. Per la comoditat del client, i perquè no hagi d'estar pendent de l'hora d'entrega, instal·len una bústia/panera a casa seva de forma gratuïta on hi dipositen les seves comandes.
- **Accions de dinamització i promoció comercial als petits municipis.** Diputació de Barcelona
<https://www.diba.cat/documents/153833/70925934/AccionsDinamitzacio.pdf/59d14dff-3722-439d-9065-6b603f19f669>

Resultats

1. Jornada realitzada.
2. Entre 15 i 20 assistents a la jornada
3. Entre 3 i 4 experiències presentades a la jornada
4. Valoració positiva en quant a la satisfacció i utilitat per part dels assistents .

5. Models de comerç local analitzats.
Actors responsables
<ul style="list-style-type: none"> - Ens locals - Consell Comarcal de l'Urgell - Comerços, especialment, dels municipis petits
Destinataris
<ul style="list-style-type: none"> - Gent gran - Ens locals - Comerços, especialment, dels municipis petits
Pressupost
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans d'1 tècnic/a amb el 20% de la dedicació durant 8 mesos per a la coordinació de l'acció: que equivaldria a 5.224€. - Honoraris dels ponents: 800€
Fonts de finançament
<ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida. - Consorci de Comerç, Artesania i Moda, de la Generalitat de Catalunya - Centre de Reempresa de Catalunya
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Coordinador/a del programa (tècnic/a AODL o recursos humans propis). - Ponent de la jornada i representants de les experiències convidades a la jornada. - Sala on realitzar la jornada amb pissarra, projector, ordinador, connexió a Internet, etc. i amb taules i cadires.
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'assistents a la jornada - Nombre d'experiències presentades a la jornada - Grau de valoració en quant a la satisfacció i utilitat per part dels assistents
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mesos 1 i 2 > Fase 1. Preparació de la jornada - Mes 3 > Fase 2. Difusió - Mes 4 > Fase 3. Realització i valoració - Mes 5-8 > Fase 4. Acompanyament



Àmbit 8. Cura de la persona

D'acord amb el model d'atenció personalitzat dels serveis cap a la persona i a les seves necessitats particulars, cal preveure la posada en marxa de serveis el màxim d'orientats a necessitats concretes, des d'un enfocament flexible, dinàmic i proper. Per tal de poder aconseguir implantar aquestes premisses sobre el territori i, especialment, als municipis més rurals de la comarca de l'Urgell serà imprescindible grans dosis de coordinació a tots els nivells per tal d'afavorir l'apropament dels serveis per mitjà de fórmules de cooperació que descentralitzin els serveis i fomentin la possibilitat de mancomunar la prestació d'alguns d'aquests serveis entre els diferents municipis de la comarca, si així s'escau.

Actuacions

A.8.1. Organització d'equips de professionals itinerants per diferents municipis per millorar el benestar personal de les persones grans

ACTUACIÓ A.8.1. Organització d'equips de professionals itinerants per diferents municipis per millorar el benestar personal de les persones grans	
Àmbit	Àmbit d'actuació 8. Cura de la persona
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coordinar i posar en contacte la demanda de serveis per a gent gran amb l'oferta de professionals que puguin donar resposta a aquests serveis. ▪ Exercir un rol d'intermediació entre les demandes dels usuaris dels centres de serveis o de les associacions de jubilats per afavorir la contractació dels serveis dels professionals més idonis. 	
Descripció	
<p>Per tal de poder aproximar al màxim els serveis a les persones grans que resideixen als municipis de l'Urgell, seria interessant poder ampliar el nombre de professionals que, d'una forma estructurada i coordinada, poguessin adreçar-se als municipis per poder prestar aquests serveis.</p> <p>Es tractaria d'identificar equips de professionals itinerants que poguessin oferir serveis per millorar el benestar personal de les persones grans per diferents municipis (fisioterapeutes, psicòlegs, podòlegs, perruqueria, modista, atenció a domicili, neteja de la llar, servei de portar la roba a la bugaderia o tintoreria, acompanyament a gestions, taxi acompanyant, entre d'altres.</p> <p>Des dels mateixos municipis es podrien cercar fórmules per tal de mancomunar aquests serveis amb l'objectiu d'abaratir costos i, alhora, ampliar la jornada laboral d'aquests professionals que podrien oferir els seus serveis de forma itinerant per radis geogràfics amb municipis propers entre ells.</p> <p>Els nivells o radis d'intervenció que s'han identificat a la comarca de l'Urgell facilitarien la distribució d'aquests equips de professionals segons criteris de proximitat i d'estalvi de temps pel fet d'agrupar municipis propers entre ells i amb dinàmiques compartides en altres àmbits.</p> <p>La persona coordinadora del Pla sectorial també podria fer la funció de dinamització i coordinació d'aquests equips de professionals, els quals podrien ser des d'empreses locals, autònoms o personal en plantilla de residències o centres de dia que volguessin ampliar la seva jornada laboral.</p> <p>Aquest rol d'intermediació seria de gran utilitat, especialment, en aquells municipis en què hi hagués l'interès de posar en marxa un centre de serveis adreçat a la gent gran del seu poble on poder-hi oferir diferents tipus de serveis (menjador, bugaderia, fisioteràpia, podologia, etc.)</p>	
Activitats	
<p>A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:</p> <p>Fase 1. Identificar la demanda de serveis no coberts des dels centres de serveis (que es puguin posar en marxa) i/o des dels casals de gent gran o des de demandes particulars.</p> <p>Fase 2. Identificar professionals ja siguin empreses, autònoms o treballadors/es contractats en centres de dia i residències de la comarca que puguin donar serveis que ara no s'estan cobrint (ja sigui ampliant serveis de les residències per no residents o serveis per a particulars i/o associacions). Aquesta tasca d'identificació seria compartida amb l'acció A.3.2. <i>Elaborar una guia de professionals que ofereixen serveis per a la gent gran a l'Urgell.</i></p>	

Fase 3. Articular un mecanisme per tal d'organitzar equips de professionals itinerants que puguin anar als diferents municipis de la comarca per tal de poder cobrir les demandes no resoltes que la gent gran manifesti.

Fase 4. Supervisar la prestació d'aquests serveis per avaluar el grau de satisfacció dels seus usuaris. Establir una avaluació dels serveis amb la voluntat de millora continuada tant en la prestació dels serveis mateixa com en la tasca d'intermediació i coordinació.

Referències

- **Plataforma EMPIC.** Les Garrigues. <https://empic.cat/serveis-de-proximitat/>
Els serveis i activitats que es poden realitzar en els centres de serveis dels diferents municipis de la comarca se seleccionen a partir de la consideració del benefici que aporten a les persones, de les necessitats identificades i de les demandes dels habitants de cada municipi.

Les persones o entitats que realitzen els diferents serveis i activitats són professionals d'EMPIC, Plataforma de Serveis, persones amb coneixements específics i persones voluntàries amb ganes de transmetre els seus coneixements i habilitats
- **Servei d'Atenció a les Persones (SAP).** Ajuntament d'Arbúcies. Servei adreçat a les persones i famílies amb qualsevol problemàtica socio sanitària (malalts, gent gran, etc.)
www.arbucies.cat/uploads/20140506/SAPatencioDomiciliaria.pdf

Resultats

1. Sistema de coordinació de serveis i professionals articulats.
2. Mínim del 50% de les demandes identificades que es puguin cobrir amb serveis de proximitat
3. Mecanisme d'avaluació de la intermediació i de la qualitat dels serveis establert

Actors responsables

- Consell Comarcal de l'Urgell
- Ajuntaments de la comarca
- Professionals i empreses del sector
- Centres de dia i residències de la comarca

Destinataris

- Col·lectiu de la gent gran i les seves famílies
- Associacions de gent gran

Pressupost

- Dedicació d'1 tècnic amb el 25% de dedicació durant 12 mesos que equivaldria a 9.804€.
- Possibilitat de cofinançar amb el pressupost municipal alguns dels serveis

Fons de finançament

- Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC.
- Ajuts directes de la Diputació de Lleida.
- Pressuposts municipals dels municipis de l'Urgell

Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats

- Recursos humans propis per fer la coordinació
- Professionals i empreses per prestar els serveis
- Espais condicionats per poder impartir els serveis (centres de serveis, locals de les associacions, centres de dia/residències)

Indicadors de seguiment

- Nombre de professionals interessats en oferir els serveis itinerants

- Nombre de demandes d'usuaris rebudes i canalitzades
- Grau de satisfacció dels usuaris pels serveis rebuts arran de la coordinació dels serveis
- Grau de satisfacció dels professionals que presten els serveis arran de la intermediació rebuda

Cronograma

- Mesos 1 i 2 > Fase 1. Identificació de la demanda
- Mes 3 -4 > Fase 2. Identificació dels professionals
- Mes 5-6 > Fase 3. Mecanisme de coordinació
- Mes 7-12 > Fase 4. Acompanyament, supervisió i avaluació de la qualitat dels serveis prestats



Àmbit 9. Dinamització de col·lectius

El col·lectiu de la gent gran de la comarca de l'Urgell està organitzat en diverses associacions o casals de jubilats repartits entre molts dels municipis de la comarca. Algunes associacions són més actives i dinàmiques i d'altres menys, però totes elles comparteixen certes dificultats a l'hora d'impulsar activitats engrescadores pels socis i sòcies, ja sigui per la manca de recursos econòmics, tècnics o humans. Cada associació té unes particularitats que cal tenir presents, però totes elles manifesten la premissa que cal aconseguir fer atractives les associacions als ulls dels jubilats "més joves", els que anomenaríem sèniors, per tal de vetllar per una renovació generacional de les juntes. El concepte d'envellir ha canviat en la societat actual, per tant, les dinàmiques de dinamització i organització dels col·lectius de gent gran també han de canviar i adaptar-se més als diferents perfils i necessitats que hi poden haver dins d'una mateixa entitat entre persones de 60-65 anys i persones de 85-90 anys, per exemple.

Actuacions

A.9.1. Suport i dinamització de les associacions de gent gran

A.9.2. Programa de voluntariat de suport a la gent gran

ACTUACIÓ A.9.1.**Suport i dinamització de les associacions de gent gran**

Àmbit

Àmbit d'actuació 9. Dinamització de col·lectius**Objectius**

- Dinamitzar les associacions de gent gran de la comarca.
- Aplicar criteris de participació ciutadana per tenir en compte les opinions del col·lectiu de la gent gran i les seves entitats.

Descripció

Diversos estudis a nivell europeu estan apuntant vers una nova conceptualització de l'envelliment actiu des de l'òptica que l'edat passarà a ser un element subjectiu i que els serveis i les activitats que requeriran les persones grans seran molt diverses i transversals, compartides amb altres col·lectius del territori. És a dir, que la tendència que es preveu que es vagi imposant és la de deixar de planificar les activitats i els serveis des d'un punt de vista de segmentació per grups d'edat, sinó avançar vers una transversalitat de les propostes obertes a tota la ciutadania on la gent gran sigui un col·lectiu més al qual s'hi adrecin, però no l'únic destinatari. En aquesta mateixa línia, en els temes de copagament també es preveu avançar vers un pagament en funció dels ingressos i no tant per l'edat.

En aquesta línia, la dinamització dels col·lectius de gent gran cal replantejar-la i adaptar-la a aquests nous conceptes ja que, actualment, és habitual que les persones sènior (60-70 anys) no es veuen identificades amb el que els hi pot arribar a oferir, en la majoria dels casos, els casals d'avis o les associacions de jubilats del territori.

Contribuir a un redefinició de l'associacionisme dels col·lectius de gent gran és important per la mateixa preservació d'aquestes entitats que corren el perill de pèrdua de socis i sòcies per la manca de relleu generacional unit a la desmotivació per formar-ne part les persones més joves que haurien de ser les que renovessin les juntes i ara no s'hi senten atretes.

Al mateix temps, la dinamització dels col·lectius també s'ha d'enfocar des d'una vessant de consulta oberta i de participació ciutadana per recollir les necessitats, interessos i opinions de la gent gran per tal que la seva visió tingui presència real en les polítiques comarcals enfocades a millorar el model territorial de prestació de serveis de proximitat a la gent gran de l'Urgell.

Activitats

A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:

Fase 1. Realitzar un taller de diagnosi grupal de les necessitats de les associacions de gent gran de la comarca de l'Urgell. En aquest taller s'hi convidaria a les diferents entitats de gent gran de la comarca per tal de recollir inquietuds, necessitats i interessos no coberts per part de cada una d'elles, així com d'aspectes compartits.

Fase 2. Elaborar un diagnòstic global de les necessitats de totes les associacions de gent gran de la comarca per saber quins són els aspectes claus en què requereixen suport. En algunes d'elles potser són suports molt puntuals (espais, activitats, infraestructures, informació específica d'algun tema, etc.), però en d'altres és possible que el suport s'hagi d'orientar vers un assessorament estratègic i personalitzat (relleu de la junta, atracció de nous socis, voluntariat, pla de treball, etc.

<p>Fase 3. Implementar un Programa de suport i dinamització de les associacions en funció del diagnòstic de necessitats, determinar les actuacions de recolzament que són requerides per cada una de les entitats. Aquesta dinamització s'enfocarà des d'una vessant oberta, plural i participativa per tal de contribuir a apoderar a les persones grans que liderin cada una de les associacions.</p>
<p>Referències</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projecte +60 Alt Empordà. Propostes per un envelliment actiu és un procés de participació de suport a la definició de polítiques i accions locals per a l'envelliment actiu promogut per l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà amb la col·laboració dels ajuntaments del territori. www.mes60.cat Es tracta d'un projecte que pretén obrir un procés de reflexió sobre l'envelliment actiu a la comarca amb la finalitat d'acordar prioritats d'actuació i fer una proposta de recomanacions per ajuntaments, associacions i entitats i agents locals. +60 Alt Empordà s'adreça al conjunt de ciutadania de més de 60 anys interessada en participar en un procés de definició de les polítiques d'envelliment actiu a la comarca. El procés també és obert a la participació de responsables tècnics i polítics dels ajuntaments, professionals d'atenció a les persones, proveïdors de serveis a les persones més grans i entitats locals. Per a participar en les sessions de participació calia, en el cas de la ciutadania ser resident del municipi, i en el cas d'una entitat tenir seu social al municipi. - Projecte SISA, Servei Integral de Suport a l'Associacionisme (comarca de la Garrotxa) www.casg.cat se centra en les associacions integrades per gent gran per tal de conèixer les seves necessitats i mancances. En el marc del projecte, es va plantejar la idoneïtat d'elaborar una diagnosi de les necessitats de totes les associacions de la comarca, incloses les de la gent gran, per tal de saber de primera mà quins aspectes són claus per treballar amb les entitats.
<p>Resultats</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1 taller de diagnosi grupal realitzar amb les associacions de gent gran de l'Urgell 2. 1 document de diagnosi global de l'estat de les associacions participants al projecte 3. Entre 5-8 assessoraments personalitzats realitzats vers associacions de gent gran de la comarca.
<p>Actors responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consell Comarcal de l'Urgell - Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Urgell - Taula de Concertació
<p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Associacions de gent gran de la comarca de l'Urgell - Col·lectius de gent gran que no estiguin constituïts com associació però siguin un col·lectiu mínimament organitzat
<p>Pressupost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dedicació tècnica d'1 persona per a la coordinació general del programa i la dinamització a les associacions. Dedicació d'un 20% de dedicació durant 12 mesos que equival a 7.836€. - Empresa externa que coordina taller i elabora l'informe de diagnosi global de les associacions: 5.200€
<p>Fonts de finançament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida.
<p>Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis

- Sala on realitzar el taller de diagnosi grupal amb les associacions amb pissarra, projector, ordinador, connexió a Internet, etc. i amb taules i cadires.
- Empresa externa pel taller de participació i l'informe de diagnosi global

Indicadors de seguiment

- Nombre d'associacions participants al taller de diagnosi grupal
- Nombre d'associacions incloses en l'informe de diagnosi global
- Nombre d'assessoraments personalitzats realitzats a les associacions o col·lectius estructurats.

Cronograma

- Mesos 1 i 2 > Taller de diagnosi global
- Mes 3-6 > Diagnòstic global de necessitats
- Mes 7-12 > Programa de suport i dinamització de les associacions

ACTUACIÓ A.9.2.**Programa de voluntariat de suport a la gent gran**

Àmbit

Àmbit d'actuació 9. Dinamització de col·lectius**Objectius**

- Estructurar un sistema de voluntariat per l'acompanyament a la gent gran.
- Promoure i fomentar el voluntariat sènior.

Descripció

En relació amb l'àmbit del voluntariat de la gent gran, s'acostuma a diferenciar entre dues tipologies: el voluntariat que fa referència a l'envelliment actiu i el voluntariat que es vincula a l'atenció i tracte de persones grans dependents. Per altra banda, també és important destacar que el voluntariat pot ser intergeneracional o entre persones grans mateixes o voluntariat sènior.

Sigui quin sigui el tipus de voluntariat, és evident que és un acte de generositat cap a les altres persones i, en aquest cas, cap a les persones grans que ho agraeixin immensament.

A partir de la Diagnosi prèvia s'han identificat diferents projectes de voluntariat a la comarca de l'Urgell adreçats cap a persones grans. En destacaríem a nivell de projectes intergeneracionals, el que es promou des d'Agramunt liderat per la Residència Mas Vell, projecte "Escrucem distàncies" que involucra escolars d'infantil, primària i secundària, alumnes de l'escola de música i usuaris de l'Associació Alba (en total, hi participen unes 500 persones i s'han arribat a dissenyar 60 activitats en un curs acadèmic).

També cal destacar el projecte intergeneracional de voluntariat de Bellpuig, liderat des de la Biblioteca Municipal Isidor Cònsul, "La biblioteca es belluga per tu", que té per objectiu apropar la cultura i els llibres a les persones del poble que tenen problemes de mobilitat per accedir a la biblioteca o problemes de visió per poder llegir amb claredat. El projecte compta amb joves voluntaris que porten el material de préstec al domicili dels usuaris (llibres, contes, revistes, CD o DVD) i si ho desitgen, els joves també poden llegir pels usuaris.

Un altre projecte referent en temes de voluntariat a la comarca és el projecte que el municipi de Tàrraga ha posat en marxa el darrer trimestre de l'any 2017: el programa social "Sempre acompanyats", el qual té com a objectiu detectar i evitar les situacions de soledat i aïllament entre la gent gran. Es tracta d'una acció conjunta d'Obra Social "la Caixa" i Creu Roja que es desenvolupa a la capital de l'Urgell amb el suport del consistori a través de l'Àrea de Polítiques de la Ciutadania. La iniciativa incideix en aquelles persones grans que pateixin problemes derivats d'una solitud no volguda, amb molt poca xarxa familiar o social per a trobar suport quan ho necessiten. Són situacions que sovint generen depressió, baixa autoestima i alteracions de la salut física. Tàrraga és la primera localitat de la demarcació de Lleida on s'aplica el programa "Sempre acompanyats". Anteriorment ja s'ha dut a terme amb èxit a Girona, Terrassa i Tortosa.

A banda de les iniciatives esmentades, n'hi ha d'altres repartides per tota la comarca, de major o menor impacte. Per aquest motiu, seria interessant poder establir una **coordinació general de tot el voluntariat que es fa a l'Urgell** per tal de donar-hi suport, ampliar-lo i reforçar-lo.

Activitats

A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:

Fase 1. Identificar les diferents iniciatives de voluntariat que ja s'estiguin duent a terme a la comarca i conèixer el seu funcionament, abast territorial i possibilitats de ser replicables.

Fase 2. Identificar aquells àmbit on fos interessant orientar accions de voluntariat de suport a la gent gran (acompanyament en gestions o tasques del dia a dia, suport a la soledat, seguiment i detecció de la situació de persones grans que viuen soles i poden estar en situació de risc, entre d'altres).

Fase 3. Analitzar els perfils de possibles voluntaris (adults, joves, sèniors, etc.) i **pobles o nuclis d'intervenció geogràfics** dins de la comarca.

Fase 4. Dissenyar les bases d'un programa de voluntariat cap a la gent gran d'àmbit comarcal que facilités la coordinació de les iniciatives que ja estan en marxa i pogués ampliar nous grups de voluntariat per nuclis d'intervenció territorial per tal de facilitar la proximitat tant dels voluntaris com de les persones usuàries d'aquest voluntariat.

Fase 5. Analitzar el marc legal més idoni per donar cobertura a les persones voluntàries que formessin part del programa de voluntariat d'àmbit comarcal. Analitzar la *Llei 25/2015 del voluntariat i de foment de l'associacionisme* per tal d'encaixar el programa de voluntariat que s'impulsaria al marc normatiu català.

Fase 6. Identificació d'accions de formació qualificada per millorar els coneixements de les persones voluntàries en àmbits específics que es consideressin adients.

Fase 7. Posada en marxa del programa de voluntariat de suport a la gent gran de l'Urgell.

Referències

- **Projecte Ecurcem distàncies. Agramunt. Residència Mas Vell**
- **Projecte La biblioteca es belluga per tu. Bellpuig. Biblioteca Municipal Isidor Cònsul.**
- **Programa "Sempre acompanyats".** Ajuntament de Tàrraga, Obra Social "la Caixa" i Creu Roja.
- **Propostes de voluntariat amb Gent Gran.** Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i diverses entitats que promouen el voluntariat a diferents nivells.
<http://xarxanet.org/projectes/noticies/propostes-de-voluntariat-amb-gent-gran>

- **Projecte Radars.** Ajuntament de Barcelona. Institut Municipal de Serveis Socials de Barcelona (IMSS). <http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/bones-practiques-socials/projecte-radars>

El projecte Radars és una xarxa de prevenció i acció comunitària que té com a objectiu reduir el risc d'aïllament i d'exclusió social de les persones grans. La pràctica facilita que les persones grans que viuen soles o acompanyades d'altres persones grans puguin continuar a la seva llar amb la complicitat del seu entorn. El projecte ajuda a detectar, valorar i fer el seguiment de la situació de les persones grans del barri. Els radars veïnals i comercials són persones que, amb una mirada respectuosa, ofereixen suport i comuniquen les situacions de risc als serveis professionals. El projecte combina el rol actiu dels Serveis Socials i la coresponsabilitat de les entitats i serveis del barri, a partir d'una aproximació comunitària que permet el desenvolupament de processos compartits per a l'articulació de la detecció i vinculació de les persones grans a la xarxa comunitària del seu

barri. La pràctica evidencia la importància de la prevenció, que facilita l'acció conjunta dels serveis públics, les entitats i el conjunt de la ciutadania.

- **Grans Actius** <http://voluntaris.cat/serveis/grans-actius/> Grans Actius és un programa de l'Àrea de Salut i Comunitat de la Fundació Catalana de Voluntariat Social (FCVS) que fomenta el voluntariat mitjançant un servei d'acompanyament a visites mèdiques programades a Centres d'Atenció Primària (CAPs), hospitals i centres de rehabilitació. Està adreçat a persones afectades amb un grau lleu o moderat de malalties cròniques, de dependència o amb alguna discapacitat, de qualsevol edat. A través d'equips de voluntariat contribuïm a millorar la qualitat de vida de les persones i donem un respir de la càrrega física i psicològica als familiars i cuidadors.
- **Xarxa d'Intercanvi de Voluntaris Sènior Europeus (SEVEN)**, mb finançament del *Programa de voluntariat sènior (Programa sectorial educatiu Grundtvig de la UE)*. Una xarxa internacional de 29 organitzacions que promouen els intercanvis de persones grans voluntàries. Té l'objectiu de proporcionar recerca sobre els beneficis dels intercanvis de persones grans voluntàries i crear un punt centralitzat en què totes les organitzacions implicades poden identificar informació i assessorament sobre la implementació dels seus plans i trobar socis. Entre les organitzacions que en són membres hi ha organitzacions no governamentals, governs locals, universitats i centres de recerca amb almenys cinc anys d'experiència en la coordinació i la gestió de programes de voluntariat sènior.
- **Xarxes socials digitals per a ciutadans sènior** (*Programa sectorial educatiu Grundtvig de la UE*). Té l'objectiu que els beneficis socials de les tecnologies modernes d'informació i de comunicació arribin a la tercera edat. L'eina clau és una plataforma de xarxes socials en línia adreçada exclusivament a persones grans i oferir-los una àmplia gamma de contingut rellevant. El projecte dona suport i orientació als usuaris de més edat i els qui treballen amb ells. També està fomentant l'accessibilitat electrònica, que inclou el programari i la cooperació amb proveïdors de serveis locals i regionals per fer que el contingut en línia sigui més accessible.
- **HEAR ME**. Persones jubilades amb un alt nivell educatiu assessoren gent jove que deixa els estudis abans d'hora (cofinançat per Grundtvig). Hi ha molta gent jove que deixa l'educació formal sense haver obtingut les qualificacions adequades i que necessita orientació i assessorament. També hi ha moltes persones jubilades que volen contribuir a la societat aportant-hi els seus coneixements i experiència, però que no saben com fer-ho. HEAR ME ofereix un curs per a persones jubilades (55 anys i més) que els permet esdevenir mentors de joves que deixen els estudis abans d'hora (15-25 anys). Té el propòsit d'augmentar i de desenvolupar les habilitats i l'autoestima de tots dos grups.

Resultats

1. Entre 5-10 iniciatives de voluntariat actuals identificades
2. Entre 4-5 noves iniciatives d'interès en promoure el voluntariat en algun dels municipis de l'Urgell identificades.
3. Entre 2-3 accions de formació qualificada per a voluntaris de suport a gent gran
4. Programa de voluntariat de suport a la gent gran de l'Urgell dissenyat i posat en marxa
5. Increment d'un 20% el nombre de voluntariats per la gent gran a la comarca

Actors responsables

- Taula de concertació
- Associacions de gent gran de la comarca
- Entitats diverses de l'Urgell
- Societat en general

Destinatari
<ul style="list-style-type: none"> - Col·lectiu de gent gran de la comarca. - Voluntaris actuals i nous voluntaris que vulguin participar en el programa
Pressupost
<ul style="list-style-type: none"> - Dedicació tècnica d'1 persona per a la coordinació general del programa i disseny del programa de voluntariat. Dedicació d'un 20% de dedicació durant 12 mesos que equival a 7.836€. - Empresa externa per impartir les accions formatives: 3.000€ - Empresa externa d'assessorament legal per articular les cobertures a les persones voluntàries que formin part del programa: 2.500€
Fonts de finançament
<ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida. - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis (persona coordinadora) - Empresa externa per les accions de formació - Empresa externa per l'assessorament legal
Indicadors de seguiment
<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'iniciatives de voluntariat actuals identificades - Nombre de noves iniciatives de voluntariat identificades - Nombre de persones participants en les accions formatives - Nombre de persones participants en el programa de voluntariat global
Cronograma
<ul style="list-style-type: none"> - Mesos 1 i 2 > Identificar iniciatives de voluntariat existents - Mes 3-4 > Analitzar àmbits, perfils de voluntaris i zones d'intervenció possibles - Mes 5-6 > Disseny del programa de voluntariat global i els mecanismes legals per articular-lo - Mes 7-9 > Accions formatives de suport al voluntariat - Mes 10-12 > Posada en marxa del programa de voluntariat



Àmbit 10. Dinamització d'espais

L'aproximació dels serveis cap a la gent gran als municipis de l'Urgell pot implicar la necessitat de disposar d'espais adients on poder impartir aquests serveis, ja sigui en equipaments d'atenció a la gent gran que estiguin en funcionament (centres de dia o residències) o en nous espais que es destinin a aquesta finalitat. En aquest sentit, és interessant avaluar la possibilitat de posar en funcionament centres de serveis locals que siguin un suport per a l'envelliment a domicili i un complement als centres d'atenció residencials per a persones amb majors necessitats de dependència.

Actuacions

A.10.1. Estudi de les funcionalitats dels espais disponibles de cada municipi per ofertar serveis per a la gent gran

A.10.2. Sistema de posada en marxa dels centres de serveis de forma coordinada

ACTUACIÓ A.10.1. Estudi de les funcionalitats dels espais disponibles de cada municipi per oferir serveis per a la gent gran	
Àmbit	Àmbit d'actuació 10. Dinamització d'espais
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estudiar la possibilitat de maximitzar l'ús d'espais municipals als pobles per a oferir-hi activitats o serveis. ▪ Atansar els serveis dels professionals a la gent gran dels pobles. 	
Descripció	
<p>Arrel de la diagnosi sectorial, s'ha pogut identificar que quasi tots els pobles compten amb un espai (casal) per a la gent gran, i els més petits o els nuclis compten amb un local social on hi realitzen activitats obertes al poble (balls, cinema, etc.) i on també hi acostuma a haver servei de bar. No obstant, en aquest darrer cas, el local social d'alguns pobles o nuclis concrets només s'obre en cap de setmana o en ocasions puntuals, de tal manera que la resta de l'any el local està tancat, i la gent gran no té un lloc comú on trobar-se i fer-hi alguna activitat. També en alguns pobles hi pot haver algun espai municipal que estigui poc utilitzat.</p> <p>Per tant, hi ha espais que estan infrautilitzats degut a un ús molt puntual, i per contra, la gent gran d'aquests pobles no té un espai comú de trobada. Alhora, aquests espais, a més de ser un punt de trobada de la comunitat, també poden acollir determinats serveis adreçats a la gent gran, com per exemple, serveis de professionals itinerants com la perruqueria, la podologia, la fisioteràpia, etc. esdevenint l'espai un centre de serveis. Serveis que actualment no s'ofereixen però que es poden identificar amb l'acció A.3.1. <i>Programa per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis o bé activitats de les que es podrien oferir per mitjà de l'acció A.4.2. Elaborar un catàleg d'activitats adreçades al col·lectiu de gent gran.</i></p> <p>L'acció consisteix en fer un estudi dels espais disponibles per analitzar les diferents funcions i usos que poden tenir. En concret, es pretén analitzar els locals dels pobles, veure l'espai disponible i l'ús actual que se'n fa, i plantejar una proposta per dinamitzar aquests espais, que a tall d'exemple podria ser alguna de les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Com a centre de serveis per a acollir-hi serveis de professionals itinerants - Com a espai per a realitzar-hi activitats adreçades al col·lectiu de la gent gran, - o simplement per millorar el servei de local social tot incrementant la freqüència d'obertura de manera més regular al llarg de l'any mitjançant la concessió del servei a alguna persona del poble que hi estigui interessada. 	
Activitats	
A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:	
<p>Fase 1. Presentació de l'acció als ens locals. En el marc d'un Consell d'Alcaldes, es presenta la proposta per tal que els ens locals interessats amb l'acció sol·licitin l'estudi. Es prioritzen els municipis petits amb més manca de serveis a la gent gran.</p> <p>Fase 2. Treball de camp per visitar els diferents espais municipals dels pobles que ho han sol·licitat. Es recolliran els usos actuals, l'espai disponible, l'estat del local (valorar si caldrà fer-hi alguna millora d'obra (accessibilitat, lavabos, etc.) o de serveis, els serveis existents (si hi ha bar, Internet, etc.)</p>	

<p>Fase 3. Redacció de l'estudi per cada municipi i els espais analitzats. En aquest informe, es presenten les propostes per dinamitzar cada espai, identificant les activitats o els serveis que podria acollir l'espai, i indicant mesures de millora en cas que convinguin (obres o serveis necessaris).</p>
<p>Fase 4. Entrega de l'informe a cada municipi i establiment d'un calendari de les adequacions necessàries per poder oferir serveis en l'espai analitzat.</p>
<p>Referències</p> <ul style="list-style-type: none"> - Disseny dels centres de serveis de proximitat per treballar en xarxa. Plataforma EMPIC (les Garrigues) en el marc del projecte innovador i experimental del SOC "Articulació de la Plataforma de Serveis de Proximitat a la gent gran de les Garrigues". - Centre de serveis d'Anglesola http://serveisoberts.gencat.cat/equipaments/415680 o http://anglesola.ddl.net/secciodinamica.php?id=7317&id_seccio=8307
<p>Resultats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estudi realitzat de les diferents funcions i usos dels espais disponibles dels municipis de l'Urgell. - Entre 3 i 6 ens locals interessats amb la realització de l'estudi. - Entre 3 i 6 espais analitzats.
<p>Actors responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ens locals - Consell Comarcal de l'Urgell
<p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gent gran - Ens locals
<p>Pressupost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans d'1 tècnic/a amb el 30% de la dedicació durant 9 mesos per a la coordinació de l'acció: 8.823,6 €, o contractació d'empresa de serveis externa.
<p>Fonts de finançament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida.
<p>Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coordinador/a del programa (tècnic/a AODL) o empresa de serveis externa.
<p>Indicadors de seguiment</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'ens locals interessats amb la realització de l'estudi. - Nombre d'espais analitzats.
<p>Cronograma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mesos 1 i 2 > Fase 1. Presentació als ens locals i sol·licitud de l'estudi - Mesos 3 – 5 > Fase 2. Treball de camp - Mesos 6 – 8 > Fase 3. Redacció de l'estudi - Mesos 9 -12 > Entrega de l'informe i calendari adequacions per oferir els primers serveis

ACTUACIÓ A.10.2. Sistema de posada en marxa dels serveis de proximitat en els espais i/o equipaments residencials dels pobles	
Àmbit	Àmbit d'actuació 10. Dinamització d'espais
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oferir serveis de proximitat als pobles orientats a les diferents necessitats del col·lectiu de la gent gran. ▪ Activar els espais disponibles i acompanyar els equipaments existents com a centres on oferir aquests serveis de proximitat. 	
Descripció	
<p>Un cop realitzats els estudis per a la dinamització dels diferents espais municipals disponibles, el següent pas consisteix en posar en pràctica les recomanacions recollides per tal d'aconseguir el resultat final d'activar i dinamitzar els espais com a centres de serveis de proximitat. Alhora, la comarca de l'Urgell compta amb un seguit d'equipaments residencials existents i alguns altres projectats distribuïts per diferents localitats que podrien contemplar la prestació de serveis de proximitat oberts a les persones que no en són residents però que poden estar interessades en gaudir de determinats serveis concrets. Alguns d'aquests equipaments residencials ja ofereixen serveis diversos orientats a les necessitats de les persones i que no són residents, com per exemple, la residència Mas Vell d'Agramunt, que ofereix servei d'atenció domiciliària a Agramunt i municipis veïns, servei de carmanyola a domicili, servei d'higiene personal, entre d'altres serveis. O la residència municipal de Maldà, que també ofereix el servei de menjador obert a la gent que ho necessiti i la seva ampliació contempla també les dependències del consultori mèdic i el servei de fisioteràpia i de perruqueria. O el centre de serveis d'Anglesola amb servei de menjador, perruqueria, podologia, bugaderia, higiene personal i acompanyament al metge. I algunes residències de la comarca es plantegen la possibilitat d'oferir el servei de menjar a domicili, mentre que els projectes residencials d'ampliació o posada en marxa d'alguns equipaments ja es conceben amb la possibilitat d'oferir serveis complementaris oberts a qualsevol persona que ho necessiti.</p> <p>L'acció consisteix en fer un seguiment dels diferents municipis participants en l'estudi per a la dinamització dels espais com a centres de serveis, per vetllar que s'implementen els resultats. I alhora, l'acció es complementa amb l'acompanyament als equipaments residencials que es plantegin oferir nous serveis de proximitat orientats a necessitats concretes de les persones, com poden ser el menjar a domicili, el servei de bugaderia, el servei d'higiene personal, els acompanyaments, etc. A mesura que els espais municipals es van adequant (mitjançant la realització de petites reformes o l'adquisició de cert mobiliari per ex.), o si aquests ja estan condicionats per començar a funcionar com a centre de serveis, o bé els equipaments residencials volen començar a oferir algun servei obert, el següent pas consisteix en coordinar els professionals per tal que puguin prestar els seus serveis a aquests centres, si és possible, de manera coordinada entre els diferents centres, amb la idea de poder compartir professionals per optimitzar el servei.</p> <p>Un cop coordinats els professionals i els serveis que s'oferixen a cada centre, la següent tasca a fer és donar a conèixer a la població del municipi i rodalies els serveis que s'oferixen al centre i els horaris, i per últim, posar en marxa els serveis.</p> <p>Posteriorment, es pot realitzar un seguiment del funcionament dels serveis, per mitjà d'enquestes de satisfacció i entrevistes amb els professionals i els usuaris.</p>	
Activitats	
A nivell metodològic, s'han identificat les següents fases de treball:	

<p>Fase 1. Seguiment de l'adequació dels espais analitzats amb l'acció 10.1. i acompanyament als equipaments residencials que volen oferir nous serveis.</p>
<p>Fase 2. Coordinació dels professionals que ofereixen els serveis als diferents espais, optimitzant rutes i serveis.</p>
<p>Fase 3. Difusió entre la població local dels serveis que s'ofereixen al centre de cada municipi i el seu radi geogràfic.</p>
<p>Fase 4. Posada en marxa dels serveis.</p>
<p>Fase 5. Valoració per part dels usuaris i dels professionals</p>
<p>Referències</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centre de serveis d'Anglesola http://serveisoberts.gencat.cat/equipaments/415680 o http://anglesola.ddl.net/secciodinamica.php?id=7317&id_seccio=8307 - Plataforma EMPIC. Centres de serveis de proximitat a la comarca de les Garrigues: l'Albi, Bovera, Castellldans, Puiggròs, Juneda, Vinaixa, Cervià de les Garrigues, Bellaguarda, el Soleràs. https://empic.cat/centres-de-serveis - Residència Mas Vell d'Agramunt - Residència municipal de Maldà
<p>Resultats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entre 1 i 3 centres que ofereixen nous serveis de proximitat - Entre 2 i 4 serveis oferts per professionals al centre de serveis. - Entre 2 i 4 serveis oferts des d'equipaments residencials - Valoració positiva per part dels usuaris i per part dels professionals
<p>Actors responsables</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ens locals - Consell Comarcal de l'Urgell - Equipaments residencials - Professionals de serveis
<p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ens locals - Equipaments residencials - Professionals de serveis - Gent gran i les seves famílies o cuidadors/es
<p>Pressupost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans d'1 tècnic/a amb el 30% de la dedicació durant 12 mesos per a la coordinació de l'acció: 11.760 €, o contractació d'empresa de serveis externa.
<p>Fonts de finançament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Convocatòria del Programa d'agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Servei d'Ocupació de Catalunya. D'acord amb aquesta convocatòria, el 80% del sou de la persona tècnica seria subvencionable pel SOC. - Ajuts directes de la Diputació de Lleida - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
<p>Recursos humans, tecnològics i de serveis necessaris per a dur a terme les activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos humans propis - Professionals experts en fer les adequacions als espais - Professionals que imparteixin els serveis o activitats que es podran oferir des d'aquests espais
<p>Indicadors de seguiment</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre de centres de serveis en marxa

- Nombre de serveis que s'ofereixen des del centre de serveis
- Nombre de serveis ampliat des dels equipaments residencials
- Grau de valoració en quant a la satisfacció i utilitat per part dels usuaris i professionals

Cronograma

- Mesos 1 - 5 > Fase 1. Seguiment de l'adequació dels espais analitzats i acompanyament als equipaments.
- Mesos 5 - 6 > Fase 2. Coordinació dels professionals que ofereixen els serveis als centres de serveis.
- Mesos 7 - 8 > Fase 3. Difusió entre la població local dels serveis que s'ofereixen al centre.
- Mes 9 > Fase 4. Posada en marxa dels serveis.
- Mes 12 > Fase 5. Valoració per part dels usuaris i dels professionals

4/ Pla de seguiment i estratègia d'implementació

4.1. Introducció

Un pla estratègic o sectorial no acaba amb la seva redacció, sinó que és llavors quan comença a caminar de veritat i cal donar pas a la **Fase d'implementació** per al seu seguiment i execució.

En aquesta fase d'implementació, els **objectius principals** són els següents:

- ✓ **Assolir les fites definides** mitjançant el desenvolupament de les accions acordades.
- ✓ Implantar un **sistema de treball** en xarxa al territori que afavoreixi el desenvolupament de les actuacions.
- ✓ Instaurar **mecanismes de control i seguiment de les accions**, d'anàlisi permanent de l'entorn i de reformulació de les accions, si cal.

Els **continguts** d'aquesta fase se centren en la implementació de les accions previstes en el pla d'acció mitjançant:

- a) La creació d'una **estructura d'acció i participació estable** formada per les persones encarregades de l'impuls i seguiment de les accions.
- b) El manteniment d'un **calendari regular de reunions** amb les persones implicades en el desenvolupament de les accions per tal d'avaluar els avanços i els frens d'aquestes.
- c) La **incorporació a l'agenda municipal i comarcal** del territori les actuacions de suport al desenvolupament del pla d'acció.

La **metodologia** que aquí es presenta parteix de les següents premisses com a requisits indispensables per a què el **Pla d'acció sectorial del sector de serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell**:

1. Estratègia clara a nivell institucional.
2. Lideratge des del Consell Comarcal amb la complicitat dels ajuntaments i dels agents econòmics i socials de la comarca.
3. Dotació de recursos humans i financers.
4. Dedicació i capacitat tècnica.
5. Complicitat político-tècnica.
6. Adaptació de l'enfocament de les accions al context canviant (territori i polítiques públiques).
7. Creació de relacions de coneixement i confiança.

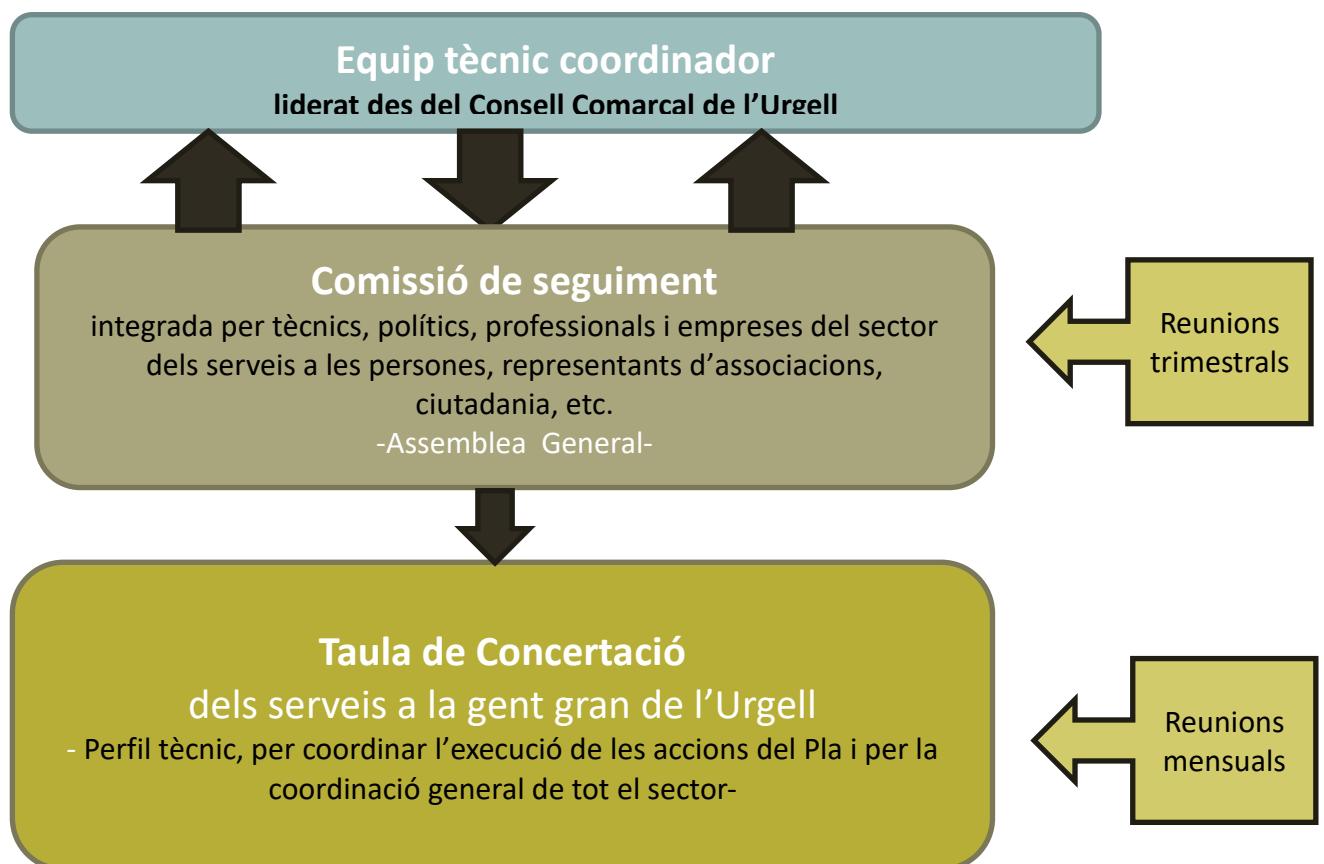
8. Implicació i compromís dels agents clau.
9. Establiment d'estructures de cooperació públic-privades.
10. Determinació d'una agenda de treball conjunta.
11. Transparència i difusió dels passos realitzats

4.2. Marc organitzatiu

La concreció del marc de cooperació i del sistema de gestió previst per a la Fase d'implementació del Pla sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell Garrigues es va consensuar públicament durant l'Acte de Presentació pública dels resultats del Pla sectorial del 12 de desembre de 2018.

L'esquema de l'estructura de gestió i organització pel seguiment del Pla sectorial seria el que es mostra a continuació:

Figura 4. Esquema de gestió i organització pel seguiment del Pla sectorial



Font: Elaboració pròpia

➤ Equip tècnic coordinador

El sistema d'organització que es preveu per a la Fase d'implementació partirà d'un lideratge des de l'entitat promotora del Pla sectorial: el Consell Comarcal de l'Urgell que per mitjà d'un **EQUIP TÈCNIC COORDINADOR** integrat per representants del Consell, una persona tècnica coordinadora del pla i diversos tècnics de les diferents àrees de l'entitat: promoció econòmica i serveis socials, principalment, establint col·laboracions amb tècnics dels ajuntaments de la comarca.

Actualment, el Consell Comarcal no compta amb suficients recursos propis per designar una persona de la plantilla actual com a coordinadora general del Pla sectorial dels serveis a la gent gran de l'Urgell. Per aquest motiu, ***es recomana que se cerqui la fórmula més adient per obtenir els recursos econòmics suficients per poder contractar una persona amb el perfil i les característiques idònies per dur a terme aquesta tasca de coordinació imprescindible per a la correcta implementació del Pla sectorial.***

Les **tasques** de l'**EQUIP TÈCNIC COORDINADOR** seran:

1. Coordinar el cicle de desenvolupament del Pla Sectorial: planificació/programació, execució, avaluació i actualització, amb caràcter anual.
2. Reorientar les accions proposades en el Pla d'Acció, si procedeix, atenent a possibles canvis del context territorial i en relació amb les polítiques públiques i l'accés a possibles fonts de finançament.
3. Execució de les accions, amb recursos tècnics propis i/o amb recursos externs, segons la temporització prevista.
4. Avaluació de les accions. Per això, es disposarà de dos instruments, a actualitzar anualment:
 - a. Fitxa descriptiva de les accions. Per a la totalitat de les accions.
 - b. Indicadors de seguiment de les accions. Per a les accions executades.
5. Coordinació de les reunions amb la COMISSIÓ DE SEGUIMENT (trimestrals) i de la TAULA DE CONCERTACIÓ (mensuals o bimensuals) incloent la preparació de les ordres del dia, documents previs de treball i actes de les reunions.
6. Cercar finançament per a les accions del Pla sectorial.
7. Coordinar altres tècnics (a nivell del Consell Comarcal o dels consistoris municipals) perquè executin accions previstes en el Pla sectorial.
8. Coordinar la contractació d'empreses externes per a l'execució d'aquelles accions que no sigui possible assumir amb recursos propis des del Consell Comarcal o que requereixen de subcontractacions especialitzades.
9. Actualitzar periòdicament el Pla sectorial
10. Actualitzar anualment les fitxes i indicadors de seguiment del Pla sectorial

➤ **Comissió de Seguiment**

Durant l'Acte de presentació final dels resultats del Pla sectorial es va validar l'esquema organitzatiu per a la implementació del Pla i es va consensuar la importància de consolidar la Comissió de Seguiment inicialment creada per a la redacció del Pla, per tal de dotar-la de funcions i formalitat.

L'EQUIP TÈCNIC COORDINADOR serà el responsable tècnic de l'execució de les actuacions dels diferents projectes recollits al Pla d'Acció i es coordinarà directament amb la **COMISSIÓ DE SEGUIMENT** integrada per aquests mateixos tècnics i també d'altres tècnics del Consell o dels ajuntaments, empresaris, polítics, representants d'associacions i ciutadania.

Els **objectius** de la **COMISSIÓ DE SEGUIMENT** que es van consensuar foren:

- ✓ *Informar i donar orientacions a l'Equip Tècnic Coordinador.*
- ✓ *Avaluar el grau d'implementació del Pla sectorial*
- ✓ *Compartir visions diferents de sectors, organismes, línies de treball.*

També es va proposar que el calendari de les reunions de la Comissió de Seguiment fos trimestral, en una ubicació itinerant per diferents espais de la comarca per tal d'afavorir la cohesió del territori.

Es va acordar que la Comissió de Seguiment es crearia a principis del 2019, quan s'espera que es pugui comptar amb una persona tècnica que pugui coordinar l'equip tècnic responsable de la implementació del Pla sectorial.

La dinàmica de les reunions de la Comissió de Seguiment es centrarà en un format d'Assemblea General en el qual s'exposaran els avenços realitzats les accions i es consensuaran els propers passos a seguir. Els membres de la Comissió podran fer les seves aportacions, recomanacions i suggerències a l'Equip tècnic coordinador per contribuir al desenvolupament de les accions de cada projecte.

➤ **Taula de concertació**

La **Taula de Concertació públic-privada del sector dels serveis a la gent gran de l'Urgell** és una figura de caire tècnic que es preveu crear en el marc de l'**Àmbit 1. Coordinació del Pla sectorial**. Caldria definir de forma consensuada la tipologia d'agents que integrarien aquesta Taula de Concertació, així com les seves funcions, tasques i dinàmiques internes de funcionament.

Aquesta Taula de Concertació podria tenir les següents funcions:

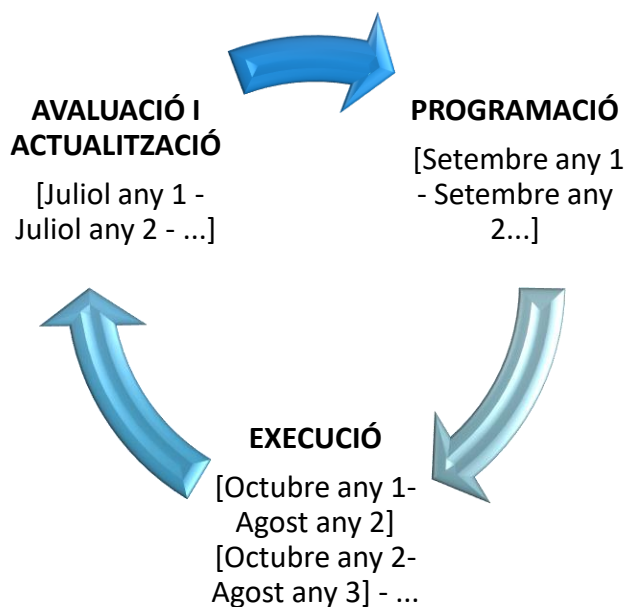
- Coordinar i supervisar el grau d'implementació de les actuacions del Pla d'Acció, així com participar activament en el disseny, execució i seguiment d'alguna de les accions que ho requereixin.
- Constituir un espai obert de debat per analitzar necessitats que presenti el sector i proposar mesures correctores de forma conjunta.
- Donar suport a iniciatives empresarials de caire públic o privat encaminades a millorar la prestació de serveis de proximitat a la gent gran de l'Urgell.
- Avaluar la possibilitat d'un acompanyament a l'hora d'ampliar serveis que s'estiguin oferint en un municipi i tinguin la voluntat d'expandir-se a la resta de la comarca (Associació Alzheimer, Creu Roja, Programa Sempre acompanyats de l'Ajuntament de Tàrraga, entre d'altres).

4.3. Funcionament de la implantació

Paral·lelament a establir el marc organitzatiu per a la implantació i seguiment del Pla, caldrà establir alhora un funcionament adient del procés d'implantació que garanteixi el correcte desenvolupament i seguiment del Pla sectorial.

Serà responsabilitat de l' **EQUIP TÈCNIC COORDINADOR: la planificació, execució, avaluació i actualització del Pla sectorial** d'acord amb un cicle que garanteixi el correcte desenvolupament de les accions que integren els projectes, així com el seu seguiment.

Figura 5. Cicle per al seguiment i desenvolupament de les accions



Es proposa que el cicle es realitzi anualment. A continuació s'explica en què consistiria cadascuna de les fases:

1. **Fase de planificació.** Consisteix en programar aquelles accions del Pla Director que es preveuen executar durant el següent any. Cal fer aquesta fase abans que s'aprovin els pressupostos anuals.
2. **Fase d'execució.** Consisteix en executar les accions previstes en el Programa anual del Pla sectorial
3. **Fase d'avaluació i actualització.** Consisteix en avaluar el grau d'assoliment dels objectius previstos de les accions identificades per a realitzar, així com la revisió i actualització del Pla

sectorial per tal d'anar identificant accions que cal modificar, ampliar o corregir en funció del que es consideri necessari.

Un cop finalitzada la fase d'actualització, es tornarà a iniciar el cicle anual, començant per la fase de planificació

4.4. Eines per a l'avaluació

El desenvolupament de cada acció serà avaluat d'acord amb les etapes que hagin estat completades fins a la seva total execució.

Es recomana realitzar **UN INFORME DE L'ESTAT D'EXECUCIÓ** del Pla d'Acció amb caràcter anual. Per tant, el primer informe es preveu per al desembre del 2019 on es recullin els avenços realitzats respecte a les accions iniciades, la previsió d'accions a iniciar i les modificacions o canvis que s'hagin pogut produir.

4.5. Eines per a la comunicació del seguiment

La comunicació a l'hora de la implementació de qualsevol document de planificació és essencial, no només com un exercici de transparència democràtica, sinó també com un deure cap a la societat i cap a les persones que han participat en la redacció del Pla.

Així mateix, és la forma d'establir un lligam amb la societat com a retorn de l'esforç de la seva participació i col·laboració en les fases de disseny i redacció del Pla per tal de donar a conèixer els avenços realitzats en la posada en marxa de les seves accions.

Per tal de complir aquesta funció comunicativa, **es recomana que al web del Consell Comarcal de l'Urgell s'habiliti un apartat específic on poder publicar avenços i informacions del Pla sectorial dels serveis a la gent gran de la comarca de l'Urgell. Així com que es publicitin aquests avenços per mitjà de les xarxes socials del propi Consell Comarcal.**

4.6. Indicadors de seguiment

Àmbit estratègic	Acció	Indicador de seguiment	Resultat esperat
A.1. Coordinació	A.1.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Grau d'implementació de les accions del Pla d'acció sectorial durant els diferents anys d'execució del projecte (grau alt, mitjà o baix). 	<ul style="list-style-type: none"> - Model de coordinació estructurat i en funcionament - Persona coordinadora del Pla d'acció sectorial contractada
	A.1.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de trobades anuals de la Taula de Concertació. - Grau de representativitat dels agents públics del total dels de la comarca - Grau de representativitat dels d'agents privats del total dels de la comarca - Mitjana de participació dels membres de la Taula de Concertació en les reunions de treball que es convoquin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Taula de Concertació dels serveis a la gent gran de l'Urgell constituïda i en funcionament. - Mínim de 3 trobades anuals de la Taula de Concertació. - Representativitat de més d'un 60% d'agents públics del total dels de la comarca - Representativitat de més d'un 60% d'agents privats del total dels de la comarca
A.2. Mobilitat	A.2.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'usuaris/es del servei - Nombre de professionals (taxistes) que participen del servei - Nombre de línies en funcionament el primer any - Grau de satisfacció del servei per part de les persones usuàries - Grau de satisfacció del servei per part dels professionals que l'imparteixen - Enquesta de satisfacció entre els usuaris i els professionals taxistes 	<ul style="list-style-type: none"> - Servei de transport a la demanda en funcionament a la comarca de l'Urgell. - Valoració positiva per part dels usuaris i dels professionals que fan el servei. - Mínim de 3 línies en funcionament el 1er any
	A.2.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'usuaris/es del servei - Nombre de professionals (taxistes amb vehicle adaptat) que participen del servei - Nombre d'entitats públiques i privades que tinguin vehicles adaptats i que col·laborin conjuntament per compartir vehicles i ampliar el servei a nivell comarcal. - Grau de satisfacció del servei per part de les persones usuàries 	<ul style="list-style-type: none"> - Servei de transport adaptat ampliat i amb més abast territorial - Valoració positiva per part dels usuaris i dels professionals que fan el servei - Conveni de col·laboració signat entre empreses, entitats i administracions titulars de vehicles adaptats

		<ul style="list-style-type: none"> - Grau de satisfacció del servei per part dels professionals que l'imparteixen 	
A.3. Professionalització dels serveis	A.3.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de trobades de la Taula de Concertació per definir aquesta metodologia - Nombre de nous serveis identificats anualment - Nombre de serveis viables que es posen en marxa anualment - Grau de satisfacció dels usuaris/es que han gaudit d'aquests serveis anualment per tal d'introduir millores o correccions. 	<ul style="list-style-type: none"> - Metodologia per identificar, planificar i posar en marxa nous serveis definida i posada en pràctica. - Mínim de 3 nous serveis identificats que anualment es puguin anar oferint. - Valoració positiva per part dels usuaris dels serveis nous
	A.3.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de professionals i empreses identificats al territori - % del nombre de professionals i empreses identificats que participen en la guia - Nombre de serveis que ofereixen aquests professionals i empreses. - Nombre d'exemplars de la guia distribuïts pel territori 	<ul style="list-style-type: none"> - Guia de professionals i dels seus serveis editada. - Mínim de 250 guies distribuïdes - Mínim de 10-15 professionals participants a la guia
	A.3.3.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de professionals identificats en situació no regularitzada - Nombre de professionals que participen en el programa - Nombre d'accions de sensibilització - Nombre de persones assistents a les accions de sensibilització 	<ul style="list-style-type: none"> - Professionals conscienciats de la importància de poder regularitzar la seva situació. - Famílies conscienciades de la importància de contractar serveis professionalitzats. - Seminaris realitzats: 3 - Tutories personalitzades per a 10 projectes empresarials - Accions de sensibilització: 5
	A.3.4.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'enquestes respostes pels professionals de l'Urgell i de la resta de comarques - Nombre de necessitats formatives identificades - Nombre de persones assistents a la jornada - Grau de satisfacció de les persones assistents a la jornada - Nombre d'accions formatives de les que s'hagin identificat implementades en 1 any - Grau de participació dels professionals del territori en les accions formatives impulsades en 1 any. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi de necessitats formatives realitzada - 1 jornada de reflexió sobre models alternatius d'atenció a la gent gran organitzada - 1 programa de formació continuada dissenyat i en execució - Dinàmica de coordinació establerta entre els professionals d'aquest sector de l'Urgell i de la resta de comarques de Ponent.

	A.3.5.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de reunions realitzades per revisar les guies existents i valorar les clàusules socials i ambientals a incorporar en els plecs de contractació pública. - Nombre i tipus de clàusules socialment responsables a incorporar. - Nombre de contractes de serveis adjudicats amb criteris socialment responsables. 	<ul style="list-style-type: none"> - Contractes públics de serveis a persones adjudicats a empreses que tenen un model de negoci que té en compte criteris socials i/o ambientals. - Entre 1 i 2 reunions de revisió de les guies i valoració de les clàusules. - Mínim d'1 clàusula social incorporada en els plecs de prescripcions tècniques. - Mínim d'1 contracte/any adjudicat amb criteris socialment responsables.
A.4. Envel·liment actiu	A.4.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de reunions de la Taula de Concertació en què hi participi el representant dels serveis sanitaris de la comarca. - Nombre de professionals (metges i infermers) informats de les accions del projecte en favor de l'envel·liment actiu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació millorada entre serveis sanitaris i serveis socials en pro de l'envel·liment actiu i saludable. - Assistència a les trobades de la Taula de Concertació per part del representant dels serveis sanitaris de la comarca. - Mínim del 80% dels metges de capçalera i infermeres assabentades del projecte i exercint com a prescriptors
	A.4.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'activitats interessants identificades fent prospecció en altres territoris - Nombre d'activitats que finalment s'inclouen al catàleg - Nombre d'exemplars del catàleg distribuïts per la comarca 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 catàleg d'activitats per a la gent gran de l'Urgell dissenyat i distribuït. - Una major coordinació aconseguida entre administracions i entitats per optimitzar recursos i no duplicitar activitats adreçades a la gent gran. - Entre 10-15 activitats incorporades en el catàleg per anualitat. - Entre 100-150 catàlegs distribuïts
	A.4.3.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de projectes referents a nivell comarcal identificats - Nombre de projectes d'altres territoris identificats com a bones practiques - Nombre de projectes amb possibilitats de ser transferits a l'Urgell 	<ul style="list-style-type: none"> - Projectes locals que afavoreixen l'envel·liment actiu reforçats i valoritzats. - Nous projectes avaluats per mitjà de la Taula de Concertació (entre 2-3 nous projectes) - Entre 5-6 projectes d'altres territoris identificats
A.5. Alimentació saludable	A.5.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de tallers realitzats/any - Nombre d'assistents/taller - Grau de valoració en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents 	<ul style="list-style-type: none"> - Entre 15 i 20 tallers realitzats/any - Mínim de 10 assistents/taller - Valoració positiva en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents - Adopció de pautes d'alimentació saludables.
	A.5.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'assistents a la jornada - Nombre d'experiències presentades a la jornada 	<ul style="list-style-type: none"> - Jornada realitzada. - Entre 15 i 20 assistents a la jornada.

		<ul style="list-style-type: none"> - Grau de valoració en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents 	<ul style="list-style-type: none"> - Entre 3 i 4 experiències presentades a la jornada. - Valoració positiva en quant a satisfacció i utilitat per part dels assistents. - Models de sistemes alimentaris de proximitat analitzats.
A.6. Habitatge	A.6.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'experiències convidades a la taula rodona finalment - Nombre de persones assistents a la jornada - Grau de satisfacció de les persones assistents a la jornada i taula rodona - Nombre d'iniciatives identificades de grups impulsors de cohabitatge sènior a l'Urgell 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 jornada amb taula rodona d'experiències entorn del cohabitatge sènior. - Increment de la informació al territori de l'Urgell de la possibilitat de promoure iniciatives encaminades a models d'habitatge compartit entre gent gran.
	A.6.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de sol·licituds de participació al programa - Nombre de domicilis avaluats - Nombre de plans d'adaptabilitat funcional elaborats 	<ul style="list-style-type: none"> - Incrementada la consciència de la importància de l'adaptació dels habitatges per afavorir un envelliment segur i de qualitat - Entre 15-20 sol·licituds de participació en el programa - Entre 15-20 Plans d'adaptabilitat funcional de la pròpia llar elaborats - Entre 10-15 dels plans que s'han portat a terme
A.7. Comerç	A.7.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'assistents a la jornada - Nombre d'experiències presentades a la jornada - Grau de valoració en quant a la satisfacció i utilitat per part dels assistents 	<ul style="list-style-type: none"> - Jornada realitzada. - Entre 15 i 20 assistents a la jornada - Entre 3 i 4 experiències presentades a la jornada - Valoració positiva en quant a la satisfacció i utilitat per part dels assistents . - Models de comerç local analitzats.
A.8. Cura de la persona	A.8.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de professionals interessats en oferir els serveis itinerants - Nombre de demandes d'usuaris rebudes i canalitzades - Grau de satisfacció dels usuaris pels serveis rebuts arran de la coordinació dels serveis - Grau de satisfacció dels professionals que presten els serveis arran de la intermediació rebuda 	<ul style="list-style-type: none"> - Sistema de coordinació de serveis i professionals articulats. - Mínim del 50% de les demandes identificades que es puguin cobrir amb serveis de proximitat - Mecanisme d'avaluació de la intermediació i de la qualitat dels serveis establert
A.9. Dinamització de col·lectius	A.9.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'associacions participants al taller de diagnosi grupal - Nombre d'associacions incloses en l'informe de diagnosi global 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 taller de diagnosi grupal realitzar amb les associacions de gent gran de l'Urgell - 1 document de diagnosi global de l'estat de les associacions participants al projecte

		<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'assessoraments personalitzats realitzats a les associacions o col·lectius estructurats. 	<ul style="list-style-type: none"> - Entre 5-8 assessoraments personalitzats realitzats vers associacions de gent gran de la comarca.
	A.9.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'iniciatives de voluntariat actuals identificades - Nombre de noves iniciatives de voluntariat identificades - Nombre de persones participants en les accions formatives - Nombre de persones participants en el programa de voluntariat global 	<ul style="list-style-type: none"> - Entre 5-10 iniciatives de voluntariat actuals identificades - Entre 4-5 noves iniciatives d'interès en promoure el voluntariat en algun dels municipis de l'Urgell identificades. - Entre 2-3 accions de formació qualificada per a voluntaris de suport a gent gran - Programa de voluntariat de suport a la gent gran de l'Urgell dissenyat i posat en marxa - Increment d'un 20% el nombre de voluntariats per la gent gran a la comarca
A.10. Dinamització d'espais	A.10.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'ens locals interessats amb la realització de l'estudi. - Nombre d'espais analitzats. 	<ul style="list-style-type: none"> - Estudi realitzat de les diferents funcions i usos dels espais disponibles dels municipis de l'Urgell. - Entre 3 i 6 ens locals interessats amb la realització de l'estudi. - Entre 3 i 6 espais analitzats.
	A.10.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de centres de serveis en marxa - Nombre de serveis que s'ofereixen des del centre de serveis - Nombre de serveis ampliat des dels equipaments residencials - Grau de valoració en quant a la satisfacció i utilitat per part dels usuaris i professionals 	<ul style="list-style-type: none"> - Entre 1 i 3 centres que ofereixen nous serveis de proximitat - Entre 2 i 4 serveis oferts per professionals al centre de serveis. - Entre 2 i 4 serveis oferts des d'equipaments residencials - Valoració positiva per part dels usuaris i per part dels professionals

5/ Conclusions finals

Les previsions d'increment d'envelliment de les societats occidentals són molt clares. Es tracta d'una tendència que anirà en augment, cada cop viurem més anys i cada cop hi haurà més població gran. Tanmateix, el procés d'envelliment està canviant perquè les generacions envelleixen de forma diferents les unes de les altres ja que la societat es troba en un canvi constant.

Saber-se adaptar a aquesta tendència, cercar un equilibri orientat a donar respostes diferents a aquest envelliment diferent i, alhora, ser capaç de veure l'envelliment no només com una problemàtica sinó com una oportunitat és el gran repte.

El ***Pla sectorial dels serveis de proximitat a la gent gran de l'Urgell*** està encaminat a contribuir a donar respostes de com poder afrontar aquest repte en un context rural com és la comarca de l'Urgell.

Un cop redactat, la seva implementació i posada en marxa és clau per començar a caminar i per aquest motiu és important que l'objectiu principal sigui prendre consciència de forma unànime de la necessitat que les polítiques socials tinguin un paper rellevant a l'agenda política i als pressupostos de les administracions. Generant serveis que millorin la qualitat de vida de les persones també és genera activitat econòmica i dinamisme empresarial, es promou el desenvolupament local i es generen llocs de treball.

Portar a terme la implementació d'un nou Model territorial de serveis a la gent gran a l'Urgell pot i és una estratègia de desenvolupament local i diversificació econòmica. I més quan l'enfocament és la proximitat i el reforçament dels professionals i les empreses que es troben al territori.

Tenir en compte aquestes premisses és essencial, així com la necessitat d'una implicació activa dels agents públics i privats. I, sobretot, de totes les administracions del territori (ajuntaments i Consell Comarcal) per treballar fórmules de solidaritat territorial i per prioritzar el col·lectiu de la gent gran als pressupostos municipals (i més quan en alguns municipis, la població de més de 65 anys representa un elevat percentatge del total de la població local).

En aquesta línia, seria estratègic vehicular-se per mitjà d'un model mancomunat dels serveis que facilités compartir costos entre les diferents administracions locals i fes possible ofertar serveis que de forma unilateral seria molt difícil. Tanmateix, aquest model mancomunat no tindria perquè centrar-se només en l'àmbit comarcal sinó que també es podria obrir a un nivell intercomarcal, per exemple, amb comarques veïnes com les Garrigues que ja estan treballant en aquesta línia dels serveis de proximitat a les persones amb la voluntat de dimensionar una futura estratègia compartida amb tot l'àmbit territorial de Ponent.

6/ Referències bibliogràfiques

6.1. Bibliografia

- Agència de Salut Pública de Catalunya. *Bases per a la promoció de l'envelliment actiu i saludable*. Generalitat de Catalunya. 2014.
- Ajuntament d'Argentona. *Pla d'actuació per a la gent gran 2014-2018. Diagnòstic de situació*.
- Ajuntament d'Esplugues. *Guia de Serveis per a la Gent Gran*. 2013.
- Ajuntament de Barcelona. *Guia de contractació pública social*. 2016
- Ajuntament de Barcelona i Consorci de Salut i Social de Catalunya. *Guia de contractació pública socialment responsable*. 2018
- Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet. *Guia per incorporar clàusules de contractació socialment responsable en les diferents fases del procés de contractació*. 2018
- Ajuntament de Lleida. *Guia d'activitats per a la gent gran*. 2017/2018.
- Ajuntament de Tàrraga. *UrgellGran. Guia de serveis i recursos per a al gent gran a la comarca de l'Urgell (serveis i recursos per a persones a partir de 60 anys)*. 2012
- Àrea d'Atenció a les Persones de la Diputació de Barcelona. *Bases de participació en el programa d'arranjament d'habitatges per a les persones grans de la província de Barcelona*. BOPB. 29 de març de 2016.
- Consell econòmic i social del Bages. *Dictamen sobre l'ocupació i serveis per a la gent gran de la comarca del Bages*. 2005.
- Equip tècnic d'inclusió del Consell Comarcal de l'Alt Empordà. *Fer-se gran a l'Alt Empordà. Proposta d'accions locals per a l'envelliment actiu*. Projecte +60. 2015
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. *Programació territorial dels serveis socials especialitzats 2015-2018*.
- Diputació de Barcelona. *Accions de dinamització i promoció comercial. III Jornada de dinamització comercial als pobles petits*. 2015
- Fernández de Álava, M. i altres. *Viure a casa o com a casa: models per a les persones grans diferents de les residències tradicionals*. Anuari de l'envelliment. Illes Balears. 2017

- Fundació Catalunya-La Pedrera. *Catàleg d'activitats de socialització. Programa de reforç i estimulació de la memòria i la salut (REMS)*.
- Fundació CIREM. *Pla d'actuació dels serveis de proximitat a les persones. Consell Comarcal del Pallars Jussà.2012.*
- Lebrusán Murillo, I. *Envel·lir a casa: millor al poble que a la ciutat?* Estudi de l'Observatori social
- Ministerio de Medi Ambiente y Medio Rural y Marino. *Buenas prácticas en Desarrollo Rural y Personas Mayores.* 2010
- Principado de Asturias. *Rompiendo distancias. Programa integral para las personas mayores del medio rural del Principado de Asturias*
- Raiels. *Manual d'innovació social. Bones pràctiques per transferir estratègies de serveis de proximitat en zones rurals.* Elaborat en el marc del projecte "Articulació de la Plataforma de Serveis de Proximitat a la Gent Gran de la comarca de les Garrigues" impulsat pel Consell Comarcal de les Garrigues i subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc del Programa de projectes innovadors i experimentals. Desembre 2017.
- Sostre Cívic. *Projecte de cohabitatge per a gent gran al Catllar (Camp de Tarragona).* 2018
- Llei 25/2015, de 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme que va entrar en vigor el dia 8 d'agost (DOGC núm. 6.930, de 7.8.2015)
- LLEI 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya.

6.2. Webgrafia

- Wikipedia
- Portal Ara Lleida
- web de mobilitat
- Institut d'Estadística de Catalunya
- Observatori del Treball i Model Productiu
- Anuari econòmic comarcal de BBVA. Any 2017
- Consell Comarcal de l'Urgell
- pàgines web dels ajuntaments de la comarca
- Residència geriàtrica Mas Vell d'Agramunt www.masvell.cat
- Residència Ribera del Sió d'Agramunt
- Residència assistida Monestir de Sant Bartomeu de Bellpuig
- Residència Bellpuig
- Fundació Residència Sant Antoni de Tàrraga
- Residència del Carme de Tàrraga
- Residència Sant Pere Claver de Verdú
- Residència Mare Marcelina de Verdú
- Residència de Maldà

- Residència de la Fuliola
- Associació Alba
- Càritas
- Creu Roja Tàrrrega
- Fundació tutelar
- Associació d'Alzheimer Tàrrrega i Comarca
- Associació Respira
- Plataforma Empic Garrigues

A l'apartat de *Referències* de les fitxes de les accions, hi ha diferents links a webs d'interès en el marc del projecte per ampliar continguts o aprofundir en les experiències que s'hi referencien.